

V Kulturnem domu v Gorici bodo prihodnji teden odprli razstavo fotografij, grafik in tapiserij Lojzeta Spacala

17

10

Anoreksija, bulimija nista več tuja pojma, saj se o teh in drugih težavah s prehrano precej govori, tokrat se je teme lotil tudi Klop

22

gioielli - dragulji
malalan
VAŠA DRAGULJARNA
z vami od leta 1949
Narodna ul. 28 - Tel. 040.211.465 - Opčine
www.malalan.com

Primorski dnevnik

PETEK, 23. NOVEMBRA 2007

Št. 277 (19.060) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknikom, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

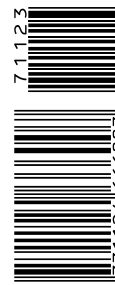
POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA
V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

9 771124 666007

Izhod iz 60 let dolgega spora?

MARTIN BRECELJ

Danes se bodo države članice Arabske lige v Kairu odločile, ali se bodo udeležile bližnjevzhodne mirovne konference, ki jo bodo 27. t. m. v Annapolisu v zvezni državi Maryland gostile ZDA. Od njihovega sklepa bo veliko odvisno, ali bo konferenca res odprla pot za uveljavitev miru v Sveti deželi, kot je dejala ameriška državna sekretarka Condoleezza Rice, ali pa bo mrtvorojeno dete, kot meni vodja palestinskega gibanja Hamas Ismail Hanija.

Več okoliščin bi upravičevalo pesimizem. Kljub naporom izraelskega premiera Ehuda Olmerta in palestinskega predsednika Mahmuda Abasa, se pogajalci obeh strani še vedno niso uspeli zblížiti v ključnih zadevah, kot so status vzhodnega Jeruzalema, meje bodoče palestinske države in status palestinskih beguncev. Poleg tega sta oba voditelja šibka, saj se Olmert še vedno ni otrese posledic porazne vojne v Libanonu in se ta čas sooča s korupcijsko preiskavo, Abas pa se otepa z vzolom Hamasove secesije. Povrh celotna regija ždi v nekakšni pat poziciji, odkar se je v Iraku izkazalo, da ameriški unilateralizem ne vodi daleč.

In vendar ni mogoče izključiti, da bi v Annapolisu prišlo do odločilnega preobrata za rešitev 60 let trajajočega spora. Morebiti bo prav šibkost vseh sogovornikov, z ZDA vred, ustvarila ravnovesje, ki bi omogočilo odločilen premik. V tem smislu je zgovorno že dejstvo, da je na konferenco povabljenih kar 49 držav in organizacij. Veliko bo odvisno tudi od poguma sogovornikov. Saj, pogum je prej vrлина šibkih kot močnih.

ITALIJA - Poslanska zbornica odobrila davčni odlok, ki se zdaj vrača v senat

Berlusconi zavrača obtožbe glede povezave RAI-Mediaset

Agencija za telekomunikacije napovedala preiskavo o aferi

TRST - Danes sklep deželnega sveta

Deželni zakon za zaščito furlanščine je tik pred ciljem

TRST - Deželni parlament bo danes sprejel zakon za zaščito furlanske jezikovne skupnosti in njenega jezika. Zastopniki "Odbora 482" so pred deželno

palačo (foto Kroma) opozarjali na pomen tega zakona ne samo za Furlane, temveč za vso deželno skupnost.

Deželni svetniki so včeraj ob ne-

katerih nesoglasjih znotraj leve sredine med drugim odobrili člene, ki zadevajo poučevanje furlanščine na šolah.

Na 3. strani

RIM - V poslanski zbornici je bil včeraj odoben zakonski odlok, povezan s finančnim zakonom, ki se zdaj vrača v senat. Tam ga sicer čaka še kakšna past, ki jo je včeraj napovedal tržaški senator Bordon. Bolj problematično pa je sprejemanje zakonskega osnutka o reformi socialne države, ki je sicer dobil zeleno luč v zbornični komisiji za delo, a skrajna leвица vladne koalicije obljublja boj v parlamentarni razpravi.

V polemiko o zadevi RAI-Mediaset se je včeraj vključil Berlusconi, ki trdi, da gre za napad na njegovo osebo. Predsednik republike se je v zvezi s tem še enkrat izrekel za načelo neobjavljanja telefonskih prisluškovanj, medtem ko je predsednik Agencije za telekomunikacije Calabrò napovedal odprtje preiskave.

Na 7. strani

V Bruslju o zamisli za pomorski grozd FJK, Slovenije in Reke

Na 4. strani

V Trstu posvet o varnosti pri delu

Na 8. strani

V Gorici december med nakupi in kulturnimi pobudami

Na 16. strani

Novogoriški MIP odprl novo linijo za aseptično pakiranje

Na 18. strani

DANSKA - Enkrat so skupno evropsko valuto že zavrnilo

Danci bodo na referendumu znova odločali o uvedbi evra

KOEBENHAVN - Na Danskem bodo znova razpisali referendum o prevzemu skupne evropske valute evro in o ostalih izjemah glede sodelovanja v EU, predvsem na področju obrambe in pravosodja, je včeraj v novem programu napovedala danska vlada pod vodstvom premiera Andersa Fogha Rasmussena. Natančen datum referenduma ni znan, po besedah premiera pa bo razpisan v roku naslednjih štirih let, kolikor traja mandat njegove vlade, ki je bila znova potrjena na volitvah prejšnji teden.

Program nove Rasmussenove vlade obsega približno 70 strani. Po-

trdili sta ga obe koalicijski stranki, Rasmussenovi liberalci in konservativci, ki ob podpori danske ljudske stranke vlado sestavljata že od leta 2001. Rasmussenova desnosredinska vlada je na volitvah sicer doživela manjši upad podpore, tako da si je morala zdaj poiskati podporo tudi sredinske stranke Novo zavezništvo. Sestavo nove vlade naj bi Rasmussen predstavil danes.

Danski volivci so prevzem evra že zavrnilo na referendumu leta 2000, prav tako pa so zavrnilo tudi sodelovanje z EU na nekaterih drugih področjih. Premier Rasmussen je včeraj na novinarski konferenci dejal, da je čas za ponovno odločanje o izjemah, ki so jih dosegli v zgodnjih desetletjih prejšnjega stoletja. "Od tedaj se je veliko spremenilo in sedaj je pravi čas za ponovno odločanje," je dejal.

Danci so leta 1992 zavrnilo Maastrichtsko pogodbo, prav tako pa so se odločili tudi na naslednjem referendumu na isto temo leta 1993. Poleg odločanja o evru so dosegli še tri izjeme, in sicer glede skupne obrambe, sodelovanja v pravosodju in glede evropskega državljanstva. (-STA)

SCHENGEN Konec tudi Videmskega sporazuma

KOPER - Z vstopom Slovenije v schengensko območje bo ugasnil tudi Videmski sporazum, ki je od leta 1955 s svojimi maloobmejnimi prepustnicami omogočal postopno odpiranje italijansko-jugoslovanske in potem slovensko-italijanske meje. Pomen sporazuma bodo obeležili prihodnjo sredo v Kopru, kjer bo potekala dejansko zadnja seja mešane italijansko-slovenske komisije za izvajanje sporazuma. Ob tej priložnosti bo tudi slovesnost z udeležbo vidnih osebnosti iz Italije in Slovenije.

Na 5. strani

ŽARIŠČE

Slovenska enotnost: ali gre res za sanje?

JULIJAN ČAVDEK

Kljub vsemu smo bili v tem tednu priče res pomembnemu trenutku zgodovine slovenske demokracije, ki bi bil dokaj nenavaden tudi za države s starejšo demokratično tradicijo. Dejstvo, da se je ministrski predsednik Janez Janša odločil, da v državnem zboru Republike Slovenije da na razpolago svoj mandat, je presenetil čisto vse. In če bi si lahko v prvem trenutku mislili, da gre pri tem le za odziv na slabe volilne izide predsedniških volitev, se je izkazalo, da to sploh ni res. Odločitev je nastala zaradi iskanja višjega, državniskega konsenza pred izredno pomembno nalogo, kakršna je šestmesečno predsedovanje Slovenije Evropski uniji. Kar pa je narekovalo Janezu Janši ta korak, je bil pozkus diskreditacije celotne slovenske države pred evropsko in mednarodno sceno.

Kako se je nato celotna zadeva razvila in dokončala, je vsem znano. Napeto in negotovo pa je bilo do konca, saj se mi je pri poslušanju replike, ki jo je imel slovenski predsednik vlade, po že opravljenem glasovanju in prejeti zaupnici, za trenutek zazdelo, da bo dejansko res odstopil. Resnično ni bilo mogoče zaznati na njegovem obrazu prav nobenega izraza zadovoljstva.

Pozornosti ni namenil glasovom za vlado, temveč vsebini posegov, ki so prišli iz vrst opozicije. Prav v tem tiči bistvo problema oz. vprašanja, ki ga je Janša postavil pred Državni zbor in pred slovensko javnost. Sicer ne vem, če je bilo to prvič, prepričan pa sem, da kot narod nismo bili velikokrat postavljeni pred taka dejstva. Pred takim vprašanjem pa smo kar pogosto. Odločitev razumem kot poziv na nacionalni in državniški čut za kolkor toliko enotno nastopanje v času, ko bosta Slovenija kot država in pa slovenski narod pod svetovnim drobnogledom kot še nikoli prej.

Žal pa imam vtis, da se to bistvo ni razumelo. Vse je ostalo pri stari ideološki logiki, da pač vsakdo ostane pri svojih stališčih. Velika škoda, saj smo tega že tako navajeni, da nas stvar utruja! Kljub temu se mi zdi pomembno, da je Janša potegnil omenjene poteze, kajti priznati je treba, da takih trenutkov nismo imeli ravno veliko v naši kratki sodobni demokratični zgodovini. Pomembna je vsebina tega dejanja, kajti na dlani je, da je bilo postavljeno temeljno vprašanje, ali smo Slovenci sposobni v ključnih trenutkih uresničiti enoten narodno-državniški nastop.

Žal nam zgodovina govori v nasprotno smer, če izključimo osamosvojitve Slovenije leta 1991. To pa je obenem lahko osnova za še drugo vprašanje: zakaj osamosvojitve Slovenije ne postane vir narodnega poenotenja, zakaj je, nasprotno, povod za nove obtožbe in sumničenja (bogatenje z orožjem ...), ki dobijo svoj prostor v raznih knjižnih izdajah, in ne na sodiščih, kakor bi bilo pravno in moralno prav? Tega tako važnega skupnega nacionalnega trenutka tudi ne znamo izkoristiti, da bi prebredli tragično zgodovino narodnega razkola med drugo svetovno vojno. Ravno nasprotno, stare teme hromijo moralno moč osamosvojitve in uspehov mlade slovenske države. Zaradi vsega tega cenim dejanje predsednika slovenske vlade Janeza Janše, ker si je za ceno svojega mandata upal zastaviti širši slovenski javnosti življenjsko vprašanje glede narodne in državne zrelosti.

Od vsega tega Slovenci v našem mestu nismo izključeni. Kot pomemben del narodnega telesa bomo hočeš nočeš deležni sadov bližnjega predsedovanja. In tudi pri nas se lahko vprašamo, s kakšnim pristopom bomo predsedovanju sledili. Ali bo to za nas predsedovanje Slovenije, naše matične domovine, Evropski uniji, ali bomo na vse gledali z ideološkimi očali?

Dogodke in z njimi povezana vprašanja pa lahko apliciramo tudi na našo zamejsko razsežnost, ki je razpeta med matično in italijansko državo, to se pravi med tem, kar se dogaja v Sloveniji, in tem, kar se razvija v Italiji.

Tudi tu se nam v zadnjih dneh postavlja nov izziv, ki ga predstavlja obravnavanje osnutka deželnega statuta v ustavni komisiji italijanske poslanske zbornice, zadeva pa našo narodno identiteto in temeljne pravice, ki bi jih morali imeti kot narodna skupnost. Kaj bomo, ne kot posamezniki ali pripadniki raznih strank in ustanov, temveč kot narodna skupnost storili, če bo v osnutku črtana ali močno okrnjena vsa tista vsebina, ki zadeva vrednotenje narodnih in jezikovnih skupnosti v naši deželi? Kako bomo reagirali, če nam bodo vsilili novo razlago glede priznanja posebnosti dežele, ki bi ne bila vezana na prisotnost Slovencev? Tudi to terjajo od nas enotno narodno držo, prav tako kot se od nas pričakuje državniški in nacionalni pristop do slovenskega predsedovanja Evropski uniji. Čeprav gre za različna politična konteksta, je prav, da se vprašamo, ali smo takega pristopa sposobni.

POLITIČNA LEVICA V FJK - tiskovno sporočilo

Na levici in v vrstah zelenih vse bolj občutena nujnost združevanja sil

TRST - Nujnost združitve levice in ekologistov je močno občutena tudi v naši deželi, posebno še med mladino in delavci, tudi če niso vpisani v nobeno stranko. Gre za proces združevanja, ki se je že pričel s pomenljivimi izkušnjami v posameznih pokrajinah in bo potrjen prvi decembrski konec tedna, ko se bodo v Rimu zbrali Glavni stanovi levice.

Deželna odposlanstva Stranke komunistične prenov, Stranke italijanskih komunistov, Zelenih in Demokratske levice so se zato sestala in se dogovorila o nadaljnjih korakih ter sodelovanju, ki dozoreva v izvoljenih telesih, piše v skupnem tiskovnem sporočilu. Še posebej je bila izpostavljena potreba po večjem usklajevanju

in enotnih nastopih v krajevnih upravah in v samem deželnem svetu, bodisi kar zadeva uresničevanje programa Demokratske zaveze v zadnjih mesecih zakonodajne dobe, kakor tudi v programskem soočanju za bodočnost. Periodična srečanja o pomembnejših izbirah v deželnem odboru bodo tudi z odbornikom Antonazom.

Oblike enotnosti levice in ekologistov bodo opredeljene na vsedrjavni ravni s sodelovanjem delegacij iz vseh dežel. Deželna tajništva štirih strank medtem z zadovoljstvom ugotavljajo, da levičarska omizja že delujejo na terenu, še piše v tiskovnem sporočilu. V tem okviru je pomembno skorajšnje srečanje slovenskih levičarjev in ekologistov, ki bo

v Gorici 4. decembra, kakor tudi programska soočanja o skorajšnjih upravnih volitvah, predvsem v videmski pokrajini, kjer so bile že izdelane skupne programske smernice za občinske volitve.

Izkušnja teh dni vsekakor potrjuje dejstvo, da proces enotnosti na levici ne zadeva samo strank in gibanj, ki so ga spodbudile, pač pa ustrezno izraženi potrebi širokih družbenih slojev, osebnosti iz sveta kulture in znanosti, skratka vseh, ki so v svojem življenju podpirali spremembe in čutijo sedaj potrebo, da se v Italiji vrne velika, močna in pluralistična sila levice in ekologistov, zaključujejo skupno tiskovno sporočilo predstavniki levice.

SLOVENIJA - Opozorilo v Državnem zboru

Poslanka opozarja na živino v spominskem parku Ljubelj

LJUBLJANA - Poslanka Majda Širca (Zares) v pisnem poslanskem vprašanju slovenskega ministra za kulturo ter za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Vaska Simoniti in Iztoka Jarca, sprašuje, kdaj in kaj bosta ukrenila za odpravo razmer na območju spominskega parka (na posnetku) oziroma spomenika na Ljubelju. Spominski park se sprevača v pašnik, nekdanji krematorij v taborišču iz obdobja II. svetovne vojne pa v zavetišče krav. Omejen dostop za ogled nekdanjega taborišča lahko povzroči diplomatski incident, saj Podljubelj obiskujejo mnogi tedanji taboriščniki in njihovi svojci iz več evropskih držav, opozarja poslanka.

Ob gradbišču predora Ljubelj sta bili leta 1943 zgrajeni koncentracijski taborišči in v njih je bilo leto pozneje skoraj 1300 internirancev. Leta 1954 je bil v spomin na njihovo trpljenje na Ljubelju postavljen spomenik, ki ga je zasnoval arhitekt Boris Kobe. Nekdanje taborišče je postalo spominski park, kjer se vsako leto zberejo nekdanji interniranci, gosti in drugi, ki ne želijo, da bi zamrl spomin na pretekla grozodejstva.

Zbrali se bodo tudi maja 2008, ko bo Slovenija predsedovala EU. "V poslanski skupini Zares ne bi želeli, da bi se takrat, pa tudi sedaj, obiskovalci srečali z žaljivo podobo, ki smo ji tam priča danes. Na ožjem območju kulturnega spomenika nekdanjega koncentracijskega taborišča se namreč pasejo prašiči, ovce in krave," opozarja poslanka in pojasnjuje, da je Sklad kmetijskih

zemljišč in gozdov RS ta prostor oddal kmetu, ki tja spušča živino, ta pa rije in uničuje temelje barak nekdanjih taborišč. Država tako ne izkazuje pietete do spomina na grozovit zločin nad več tisočimi taboriščniki, niti spoštovanja do kulturnega spomenika in dediščine polpretekle zgodovine. Zgrajanje obiskovalcev in mimoidočih državi ne more biti v ponos, pripominja Širčeva.

Predor na Ljubelju je nastal po Hitlerjevem naročilu. Olajšal mu je dostop iz osrednje Evrope do okupiranega ozemlja in Jadranskega morja. Glavna delovna sila so bili interniranci iz nemškega koncentracijskega taborišča Mauthausen, med njimi je bilo naj-

več političnih izobražencev iz Francije, obsojencev iz Nemčije, s Poljske, iz Rusije, Italije, Belgije, Španije, Jugoslavije, tudi slovenski partizani.

V obeh taboriščih zaprtih niso pošiljali v krematorij, so pa zažigali njihova trupla, tudi pri živem telesu, ter streljali bolne in uporne. Ranjenecem so noge odrezali kar z običajno žago, pretepali so jih z gumijevko, napolnjeno s peskom, jih obešali za roke, jih puščali ponoči na mrazu, delati so morali 12 ur dnevno in se zvečer vračati v taborišče, oprtani s težkimi kamni za tlakovanje poti. Če so delali prepočasi, so bili kaznovani z mirovanjem na mrazu. (STA)

KULINARIČNI KOTIČEK

Piščančja obara

Včasih običajno kmečki turizem v Karavankah. Mimo zelo prijaznih ljudi, ki ga vodijo, odlične hrane in miru, ga imamo radi tudi zato, ker sprejema hišne ljubljence, kar se v Italiji zgodi zelo redko. Pomembno je tudi dejstvo, da gostitelji nimajo svojega psa, saj bi naš z drugim samcem imel vsakodnevne spopade.

Med jedmi, ki jih ponujajo, večkrat izberem eno od raznih obar, ki jih gospodinja zna zelo okusno pripraviti. Čeprav nisem velik ljubitelj perutnine, mi je njena piščančja obara zelo všeč. Seveda so domači piščanci nekaj čisto drugega od blelih piščancev, ki jih lahko kupimo pri nas. Večkrat sem se vprašal, zakaj obare ne kuhamo tudi pri nas. Ne v zamejstvu in niti na slovenskem Krasu ne najdemo nič podobnega.

A preidimo k receptu, ki mi ga je zaupala gospa Marija.

Za piščančjo obaro potrebujemo 800/900 gr težkega piščanca, olivno olje, 30 gr masla, veliko žlico moke, dober liter juhe (tudi iz kocke), pol kg mešane zelenjave (cvetača, zelena, korenje, po možnosti peteršiljevi korenčki, čebula, česen, krompir, zelje in vsa druga zelenjava, ki se vam zljubi), peteršilj, timijan, majaron lovor, sol, poper.

Piščanca razkosamo na vsaj 8 kosov, dodamo tudi drobovino (če vam ni všeč, kot meni, jo lahko tudi zavrzete); zelenjavo operemo in narežemo na kockice, cvetačo razdelimo na cvetove. V loncu segrejemo olje in maslo in na maščobi zelo na hitro prepražimo

meso, ki pa se ne sme obarvati; dodamo moko in dobro premešamo, takoj zatem pa dodamo še narezano zelenjavo in lovor. Premešamo in dodamo kozarec ali dva juhe. Lonec lepo pokrijemo in pustimo četrte ure, da počasi vre, nato solimo in popramo, dodamo še timijan in majaron ter sok pol limone. Zalijemo z juho, ki nam je ostala in kuhamo kakih 20-25 minut. Na koncu potresemo s sveže sesekliman peteršiljem.

Jed lahko ponudimo samo, ali z ajdovimi žganci, kot to delajo ponavadi v Sloveniji. Lahko pa v obaro tudi vkuhamo vodne žličnike, ki pri nas tudi niso znani.

Priprava je zelo enostavna: potrebujemo 200 gr bele moke, malo soli in toplo vodo. Moko zmešamo s toplo vodo, da dobimo še kar gosto testo, iz katerega oblikujemo žličnike, ki jih lahko kuhamo v obari, ali raje v osoljenem kropu.

Poleg piščančje obstaja cela vrsta drugih obar, ne nazadnje tudi ribja. Če nanese priložnost, vam svetujem, da poskusite tudi telečjo obaro.

Dober tek!

Ivan Fischer

PISMA UREDNIŠTVU

Slovenščina in goriški parkirni avtomati

Po daljšem premoru v času Brancatijeve uprave, na zaslonih goriških parkirnih avtomatov se je spet vrnil slovenski prevod navodil za plačilo parkirnine (»vrnil«, ker je že bil prisoten pod Valentijevo vladavino).

Problem je v tem, da je prevod zgrešen in s pritiskom gumba ob slovenski zastavi se pojavi napis »Vnovčiti denar«, čeprav stroj nikakor ne razdeli denarja uporabnikom. To pomeni, da nova občinska uprava ni nič boljša od stare. Zanimivo pa je, da je bolj nesramna, ker se na časopisih pritožuje nad dejstvom, da »so naložili slovenskim voznikom 3.353 glob, poravnanih pa jih je bilo 541« in da so »Slovenci

dolžni občini 59.000 evrov« in javi, da so vložili poslansko vprašanje. Kako naj bi slovenski vozniki plačevali parkirno, če na parkirnih avtomatih piše, da morajo »vnovčiti denar«? Mar ni prav občina njim dolžna?

Modri Rimljani bi rekli: »E noi je dimo, e noi je famo, c'hai dato l'acqua e no te pagamo«. Ali bi ne bilo primerno, da bi naši manjšinski predstavniki v Rimu vložili poslansko vprašanje?

Dimitri Tabaj

JEZIKOVNE SKUPNOSTI - Zakon za Furlane v deželnem svetu

Za furlanščino na šolah bo veljalo »tiho privoljenje«

Blažinova, Zorzinijska in Kocijančič so sklep podprli, Dolenc pa ne

TRST - Starši učencev in dijakov, ki ne želijo, da bi njihovi otroci obiskovali pouk furlanskega jezika, bodo morali to povedati ob vpisu v šolo. Odločitev velja za posamezne šolske cikle, starši pa jo lahko preklicajo ob začetku vsakega šolskega leta. Če ni predhodne odpovedi, velja načelo tihega privoljenja (v it. silenzio-assenso). To je temeljna vsebina dvanajstega in najbrž najpomembnejšega člena zakona za zaščito furlanščine, ki ga bo deželni svet sprejel danes. Dvanajsti člen so podprli svetniki leve sredine in Severne lige, proti je bila desnica. Od Slovencev so za ta člen glasovali Tamara Blažinova, Igor Kocijančič in Bruna Zorzini, ne pa Igor Dolenc, ki se volitev ni udeležil.

Kot je povedal odbornik Roberto Antonaz je treba na načelo tihega privoljenja gledati v luči posebnosti furlanskega jezika, ki ga v šolah ne poučujejo. Če bi veljala jasna opredelitev (za ali ne) za pouk bi se za furlanščino najbrž opredelilo malo družin. »Ne smemo pozabiti, da se furlanščina prenaša z ustnim izročilom in v družinskem krogu, zato mora Dežela, ob spoštovanju avtonomije šolskega sistema, spodbujati in ne ovirati pouka furlanskega jezika«, je poudaril Antonaz.

Z odbornikom in s predsednikom Dežele Riccardom Illyjem je soglašalo 26 predstavnikov Demokratične zaveze in Severne lige, proti pa so bili, kot rečeno, desničarji (skupaj 16 glasov). Politično relevantno je, da se nekateri tržaški svetniki Demokratske stranke niso udeležili glasovanja. Poleg Dolenca so to Cristiano Degano, Alessandro Carmi in Sergio Lupieri, kljub temu, da so bili na seji, pa tega člena niso volili (ali zavrnili) niti Alessandro Metz (Zelena lista), Franco Brussa (DS-Gorica) ter trije predstavniki Občanov za predsednika Bruno Malattia, Piero Colussi in Uberto Fortuna Drossi. Malattia ni glasoval, kljub temu, da je bil med podpisniki tozadavnega dopolnila k zakonu.

»Ta mehanizem tihega privoljenja se mi zdi skregan z zakonom 482 in tudi z zaščitnim zakonom za Slovence. Oba zakona ponujata državljanom te dežele neke možnosti, šolska plat zakona za furlanščino pa predpostavlja neko izbiro, ki ni v sozvočju z mojim pojmovanjem narodne in jezikovne identitete,« je svojo zadržanje utemeljil Dolenc, ki bo danes vsekakor glasoval v prid zakona. Ne katere pomisleke nad členom 12 je sicer imela tudi Blažinova, po mnenju katere pa je treba zakon odnehati v celoti. Njej se ta zakon zdi na splošno dober, zato ga bo danes podprla.

Pomislovkov pa nista imela Kocijančič (SKP) in Zorzinijska (SIK). Prvi se popolnoma prepoznava v stališčih odbornika Antonaza, zastopnica Stranke italijanskih komunistov pa v tiskovnem sporočilu poudarja pravilnost ekstenzivnega tolmačenja zakona 482 tudi na šolskem področju. »Demokratična zaveza je pri tem dosegla dobro sintezo različnih stališč, škoda le, da so se nekateri kolegi iz koalicije izognili glasovanju dvanajstega člena,« piše Zorzinijska. Skrbijo jo dogajanja v poslanski komisiji za ustavna vprašanja, kjer so žal prevladala prečna politična stališča, ki oporekajo priznanje večjezičnosti v FJK.

Z izobraževalnimi projekti za furlansko skupnost se ne bo ukvarjala le videmska, kot je bilo bilo zapisano v osnutku zakona, temveč tudi tržaška univerza. Dežela bo finančno podpirala avdio-vizualne produkcije v furlanščini, ne bo pa financirala poklicnega usposabljanja novinarjev, ki pišejo v furlanskem jeziku. Zakon določa tudi novo vlogo in pristojnosti Agencije za promocijo furlanščine ARLEF.

Zastopniki "Odbora 482" podpirajo zakon za Furlane in priznanje večjezičnosti v novem deželnem statutu

KROMA

MANJŠINE - Carli Pup, glasnik "Odbora 482"

»Slovenci, Furlani in Nemci skupaj za priznanje večjezičnosti FJK«

TRST - »Slovenci, Furlani in Nemci bi morali skupno nastopiti v obrambo predloga novega statuta Furlanije-Juljske krajine, ki priznava večjezičnost in dostojanstvo vseh treh jezikovnih skupnosti v naši deželi«. Carli Pup, glasnik "Odbora 482", ki v videmski pokrajini združuje zastopnike furlanske, slovenske in nemške skupnosti, je skupaj s somišljeniki včeraj pred sedežem deželne sveta opozarjal, da je večjezičnost vrednota, ki mora najti mesto v novem statutu. Pup je vsekakor prišel v Trst predvsem, da bi opozoril na pomen zakona za furlanščino ne samo za Furlane, temveč za vso deželno skupnost.

"Odbor 482" je bil precej kritičen do statuta, ki ga je deželni svet poslal v Rim, z velikim zadovoljstvom pa je sprejel odločitev o uradnem štirijezičnem nazivu Dežele. »To, kar se je zgodilo v ustavni poslanski komisiji je za nas nerazum-

CARLI PUP

KROMA

ljivo. Italijanska država je v zadnjih letih pokazala zanimanje za narodne in jezikovne manjšine in zato ne vidimo nobenega razloga, zakaj bi črtali štirijezično uradno ime FJK«, nam je povedal Pup.

»Za usmeritvijo poslanske komisije stojijo nekateri znani politični in ideološki predsodki do manjšin, dosti pa je nevednosti in nepoznavanja naše stvarnosti. Zato bi morali Furlani, Slovenci in Nemci poiskati ustrezne poti za skupne premišljene

nastope na parlamentarni ravni,« meni še glasnik "Odbora 482".

Pup ne soglaša s poslanci desne in leve sredine, ki menijo, da večjezičnost ni temeljni pogoj oziroma sploh ni več pogoj za upravno avtonomijo FJK. »Zame je to nasprotno glavni pogoj. Trditev, da so narodne manjšine večinska stvarnost pri nas ni besedna igra, temveč priznanje realne situacije. Furlanija-Juljska krajina je bila dolgo časa res mejna dežela, danes ta obmejnost na srečo izginja, tako da je dosti bolj "mejna" npr. Apulija. Mi smo edinstveni pravi zaradi jezikovnih in narodnih manjšin,« je prepričan Pup.

Deželnim svetnikom so člani "Odbora 482" delili dvojezični italijansko-furlanski letak. Opozorili so jih, naj nehajo z dezinformiranjem o Furlanini in furlanščini, naj bodo torej resni in spoštljivi do vseh, ki tvorijo to našo pisano deželno skupnost.

S.T.

BRUSELJ - Presenečenje za predstavnike slovensko-italijanske delegacije

Srečali so Lecha Walenso

Na sedežu odbora regij, kjer so predstavljali projekta kooperacije Valo-PT in Transland, so naleteli tudi na bivšega poljskega predsednika

BRUSELJ - Člane slovensko-italijanske delegacije, ki se je v prejšnjih dneh mudila na predstavitvi Interreg projektov Valo-PT in Transland v Bruslju, je doletela posebna čast. Na sedežu odbora regij, kjer je v torek potekal simpozij o dveh čezmejnih projektih za promocijo tipičnih pridelkov in spodbujanje skupnega prostorskega načrtovanja, so namreč pokrajinska podpredsednica Roberta Demartin, pokrajinski odbornik Marko Marinčič, novogoriški župan Mirko Brulc, direktor Regijske razvojne agencije severne Primorske Črtomir Špacapan in ostali člani slovensko-italijanske delegacije naključno naleteli na bivšega poljskega predsednika Lecha Walenso. Ustanovitelj prvega neodvisnega delavskega sindikata v sovjetskem bloku Solidarnost in Nobelov nagrajenec za mir je sedež odbora regij v belgijski prestolnici obiskal ob priložnosti predstavitve projekta Equal-Euroster, ki poteka v poljskem mestu na baltički obali Gdansk. »Walensi smo povedali, da prihajamo s slovensko-italijanske meje in vodimo čezmejne projekte sodelovanja,« je povedal Marinčič. (Ale)

Z leve proti desni Brulc, Špacapan, Demartinova, Walensa in Marinčič

FOTO G.B.

Jutri v oddaji Brez meje po koprski TV gosta Marina Cernetig in David Clodig

KOPER - Jutri bo v oddaji Brez meje govora o novostih iz Benečije. Gosta Martine Kafol bosta ustvarjalca in kulturna delavca Marina Cernetig in David Clodig. Cernetigeva bo predstavila svoj prvenec, pesniško zbirko v beneškem narečju Pa nič nie

MARINA CERNETIG

še umarilo, ki je pred kratkim izšla pri Založništvu tržaškega tiska. Clodig pa bo spregovoril o čez-

DAVID CLODIG

mejnem projektu Dva sveta, ki je povezal občino Srednje in Prepotto na italijanski strani z občino Kanal ob Soči v Sloveniji in je bil namenjen obujanju in beleženju tradicije in starih navad. Oddaja bo na sporedu na Televiziji Koper jutri ob 18. uri.

Za Haiderjev projekt ne bo denarja iz Bruslja

CELOVEC - Evropska unija zaenkrat ne bo sprostila finančnih sredstev za gradnjo železniškega predora skozi Golico (Koralpe), najprestižni projekt koroškega deželne glavarja Jörga Haiderja. Predora namreč ni v finančnem osnutku, ki ga je te dni predložila Evropska komisija. Predvideni stroški za železniški predor pod Golico znašajo 4,2 milijarde evrov, med strokovnjaki (in tudi politično) sporna proga pa naj bi po sednjih načrtih bila zgrajena do najkasneje leta 2018. (I.L.)

POMORSKO GOSPODARSTVO - Mednarodni posvet AREA Science parka v Bruslju

FJK, Slovenija in Reka naj bi ustanovile pomorski grozd

Idejo za ta projekt je predstavil direktor Aree za institucionalne odnose Gatti

TRST - Tržaški znanstveni park AREA Science park je s sodelovanjem Dežele FJK v sredo v Bruslju organiziral mednarodni posvet z naslovom Okrepiti inovativnost v Evropi in v pomorskem sektorju. Srečanja se je udeležilo več kot 50 predstavnikov približno 40 evropskih regij, v ospredju razprave pa je bila možnost, da bi na ravni evropskih regij koncentrirali aktivnosti za okrepitev ladjedelništva in turistične navtike. Gre namreč za sektorja velikega gospodarskega interesa, tako aktualnega kot perspektivnega, o čemer priča podatek, da več kot 150 evropskih ladjedelnic ustvari za več kot 11 milijard evrov prometa in zaposluje približno 400 tisoč ljudi.

Koristne spodbude za razmišljanje o tem, kako opredeliti nove strategije in učinkovite izvajalne politike, ki bodo ovrednotile obstoječe prednosti, so udeležencem ponudili rezultati, doseženi v okviru evropskega projekta NOVAREGIO (-www.novaregio.net). Kot je povedal direktor za institucionalne odnose AREA Science parka Gabriele Gatti, je ta projekt prispeval k obogatitvi široke evropske razprave o vlogi regij kot motorjev inovativnosti. Med rezultati, ki jih je projekt proizvedel, je Gatti izpostavil razvoj nove projektne ideje, ki bo kmalu stekla in ki ima za cilj povezati ozemeljska območja Slovenije, hrvaške reške regije in Furlanije-Juljske krajine za aktiviranje pomorskega velegrozda, v katerega bi se povezala raziskovalna območja, manufakturna podjetja, javne uprave in promotorji inovativnosti. Grozd naj bi si zastavil skupno agendo raziskovanja, opremljeno z akcijskim načrtom, ki bo bil dobro podprt z nacionalnimi in evropskimi financiranj.

Zamisel se zelo dobro uokvirja v usmeritve, ki jih je oktobra določila Evropska komisija skupaj z objavo modre knjige o integrirani pomorski politiki za Evropsko unijo.

Bruseljsko srečanje je omogočilo tudi podrobno predstavitev nekaterih zanimivih rešitev, ki na tem področju že delujejo v EU. Poleg anglosaškega grozda Marine South East, ki je po razsežnosti in številu sodelujočih subjektov med največjimi v Evropi, je bil predstavljen tudi nedavno ustanovljeni tehnološki pomorsko-navtični okoliš Ditenave v Furlaniji-Juljski krajini. Posvet se je končal s predstavitvijo priložnosti za financiranja s strani EU, pri čemer je bilo poudarjeno, da bo Bruselj še letos razpisal najmanj 10 milijonov evrov sredstev za podporo in ustvarjanje evropske kulture raziskovalno-proizvodnih grozdov.

Pogled na ladjedelnico Fincantieri v Trziču, ki je članica tehnološkega pomorsko-navtičnega okoliša Ditenave

ARHIV

PRISTANIŠČA - Srečanje Zerbini-Rovis V treh letih podvojen kontejnerski promet

TRST - V treh letih in pol, odkar je upravljanje sedmega pomola v tržaškem pristanišču prevzela družba Trieste Marine Terminal (TMT), se je kontejnerski pretovor povzpел na skoraj 265 tisoč enot (TEU), kar pomeni i 124-odstotno rast oz. 21,5-odstotno, če primerjamo letošnje prvo desetmesečje z enakim lanskim obdobjem. Podatke je večeraj na srečanju s tržaškim občinskim odbornikom za gospodarski razvoj Paolom Rovisom posredoval predsednik družbe TMT Fabrizio Zerbini.

Srečanje je ponudilo priložnost za razpravo o problemih in razvojnih perspektivah sedmega pomola, od katerih je v veliki meri odvisen tudi splošni gospodarski razvoj v mestu. Kot je povedal Rovis, spremlja Občina Trst zelo pozorno delovanje TMT, ki s številskimi dokazuje, da zna pospeševati gospodarski razvoj ne samo v funkciji pristanišča, ampak splošneje vsega mesta. To je tudi razlog, da bo Občina naredila vse potrebno za spoštovanje časovnih rokov,

da ne bi tvegali izgube zanimivih priložnosti, je obljubil Rovis.

Sodelovanje in angažiranje občinske uprave je odbornik zagotovil tudi v okviru pristaniškega odbora, ko bo ta odločal o okrepitvi struktur za kontejnerski promet, začeni s predvidenim podaljšanjem sedmega pomola za 400 metrov, kar bi njegovo površino povečalo na 800 kvadratnih metrov. Predvidena je skupna investicija v višini 100 do 110 milijonov evrov, drugih 16 milijonov pa za vlaganja v opremo pomola.

Zerbini je sogovornika opozoril na potencialnosti pristanišča glede na njegovo geografsko lego, dobre prometne navezave na mednarodno avtocestno mrežo in še posebej glede na nov kolaborativni s Trenitalia za železniške zveze. TMT je v teh letih izvedla pomembna vlaganja za prilagoditev struktur in sredstev, v družbi pa je trenutno 101 neposredno zaposlen, katerim se pridružuje še 45 uslužbencev Pristaniške oblasti in od 65 do 85 delavcev zadrug.

NOBELS COLLOQUIA V Trstu kmalu sedem nobelovcev

TRST - Sedem prvakov svetovne ekonomske misli bo v ospredju sedme izvedbe srečanj Nobels colloquia, ki se bodo iz Benetk preselila v Trst 3. in 4. decembra. Srečanja, ki so nastala leta 2000 na pobudo nobelovca Franca Modiglianija in Giovannija Batista Vescova, predsednika svetovalske družbe Promostudio, imajo namen združevati največje svetovne izvedence na področju menedžmenta in financ. Letošnjo izvedbo dogodka, katerega pokroviteljica bo Dežela FJK, glavni sponsor pa družba Generali, sta večeraj predstavila predsednik Dežele Riccardo Illy in pooblaščen upravitelj zavarovalnice Generayli Giovanni Perissinotto.

Tržaškega Nobels colloquia se bo udeležilo sedem Nobelovih nagradencev za ekonomijo, in sicer Eric Maskin (2007), Edmund Phelps (2006), Edward Prescott (2004), Robert Engle (2003), Robert Mundell (1999), Amartya Sen (1998) in Robert Solow (1987). Med ostalimi povabljenimi pa bodo še ugledni ekonomisti Jean Paul Fitoussi, Edward De Bono, Isaac Getz in Michael Jacobides.

GOSTINSTVO - Vrata je odprl nov lokal Dulcis Mora Créperie

Francoske palačinke vseh vrst za drugačno okrepčilo v središču Trsta

TRST - Pred kratkim je v središču mesta odprl vrata nov gostinski lokal, Dulcis Mora Créperie, ki za kosilo in večerjo pripravlja francoske palačinke oz. omelette, t.i. crêpes. Upravitelj Massimo Interlandi je z 18 leti zapustil Trst in živel najprej v Lombardiji, kjer je delal na po-

dročju reklame in marketinga. Pot ga je potem zanesla v ZDA, od Los Angelesa do New Yorka in Miami, in celo v Avstralijo, kjer se je ukvarjal s komercializacijo italijanskih proizvodov. Naposled se je vrnil domov in se zaradi perspektivnosti širjenja meje odločil tudi ustaviti.

Z ženo Donatello Bochicchio sta najprej hotela odpreti lokal s specializirano ponudbo v Sloveniji, zaradi boljših davčnih pogojev, in sta ob strokovni pomoči pisarne Servis Koper ustanovila podjetje Nova Oriens doo v Kopru. Žal sta morala to opustiti zaradi težav s pridobitvijo lokacije. Zato sta sklenila odpreti lokal kar v Trstu, čeprav je uradni sedež firme ostal v Kopru, v našem mestu pa deluje podružnica.

Donatella in Massimo Interlandi sta prepričana - tudi na osnovi marketinških obetov -, da je njuna specializacija v polnem razvojnem trendu. Skozi ves teden, z izjemo nedelje, ponujata nepretrgano od 11. do 23. ure izbiro okrog 40 sladkih in slanih »crêpes«, z najrazličnejšimi nadevi, od nutelle do vseh vrst krem, z mandeljni ipd. o latinsko pomeni Dulcis mora sladki odmor. Vabljeni so torej vsi sladokusci, ki se ne zadovoljijo z običajnim tržaškim prigrizkom (informacije po tel. 040 2410962).

Zanimiva in poučna »predschengenska« zgodba torej, ki kaže, da so Tržičani lahko tudi dinamični in iznajdljivi, če jih vodi načelo »se pol«. Razveseljivo je tudi, da se krajevno gospodarstvo in članska baza SDGZ ob tradicionalnih dejavnostih, kot so npr. Okusi Krasa, oplaja tudi s svežimi silami in nekonvencionalnimi pristopi. (DD)

Massimo Interlandi z ženo Donatello v njunem novem lokalu Dulcis Mora Créperie

KROMA

Evropska centralna banka

22. novembra 2007

valute	evro	
	povprečni tečaj	
	22.11	21.11
ameriški dolar	1,4829	1,4814
japonski jen	161,22	160,92
kitajski juan	10,9950	10,9787
ruski rubel	36,0820	36,0650
danska krona	7,4549	7,4544
britanski funt	0,71855	0,71970
švedska krona	9,3290	9,3170
norveška krona	8,0255	8,0415
češka krona	26,765	26,781
švicarski frank	1,6352	1,6379
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	256,64	256,25
poljski zlot	3,6875	3,6895
kanadski dolar	1,4628	1,4639
avstralski dolar	1,7011	1,6952
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,6405	3,5421
slovaška krona	33,469	33,445
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6992	0,6985
malteška lira	0,4293	0,4293
islandska krona	93,52	92,0796
turška lira	1,7773	1,7861
hrvaška kuna	7,3300	7,3360

Zadružna Kraška banka

22. novembra 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,5043	1,4734
britanski funt	0,7290	0,7122
švicarski frank	1,6608	1,6203
japonski jen	165,537	157,462
švedska krona	9,5585	9,1014
avstralski dolar	1,7408	1,6673
kanadski dolar	1,4900	1,4333
danska krona	7,5979	7,3112
norveška krona	8,2410	7,8390
madžarski florint	262,6562	249,8437
češka krona	27,4505	26,1114
slovaška krona	34,2811	32,6088
hrvaška kuna	7,5194	7,1526

CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Banca di Civile

22. novembra 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,5070	1,4699
britanski funt	0,7297	0,7117
danska krona	7,567	7,381
kanadski dolar	1,4821	1,4456
japonski jen	163,84	159,81
švicarski frank	1,6613	1,6203
norveška krona	8,156	7,955
švedska krona	9,469	9,236
avstralski dolar	1,7248	1,6823
hrvaška kuna	7,57	7,03

Banca di Civile
BANCAGRICOLA KMEČKA BANKA

Milanski borzni trg

22. novembra 2007

Indeks MIB 30: +0,10			
delnica	cena €	var. %	
AEM	2,8475	-1,13	
ALLEANZA	8,665	-0,81	
ATLANTIA	25,17	+1,37	
BANCA ITALEASE	9,68	+2,85	
BANCO POPOLARE	13,86	-0,04	
BPMS	3,6175	+0,07	
BPM	9,235	-0,40	
EDISON	2,295	+2,73	
ENEL	8,1	+0,67	
ENI	24,1	-0,08	
FIAT	17,66	+0,66	
FINMECCANICA	19,78	+3,91	
FONDIARIA-SAI	28,65	-0,17	
GENERALI	30,00	-1,57	
IFIL	6,6	-1,54	
INTESA	5,11	+0,10	
LOTTOMATICA	21,8	+2,68	
LUXOTTICA	22,06	+3,42	
MEDIASET	6,49	+0,00	
MEDIBANCA	14,89	+0,47	
PARMALAT	2,59	+1,13	
PIRELLI	0,781	+0,17	
SAIPEM	27,58	+0,36	
SNAM	4,37	-0,11	
STMICROELEC	10,19	+0,22	
TELECOM ITA	2,1325	-0,26	
TENARIS	15,14	-1,75	
TERNA	2,5475	-1,03	
UBI BANCA	18,32	-0,96	
UNICREDITO	5,44	+0,44	

Podružnica Trst

Ljubljanska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

KOPER - Prihodnjo sredo dejansko zadnja seja mešane italijansko-slovenske komisije

Padec meje bo odpravil tudi Videmski sporazum

Na koprski slavnostni seji bodo obeležili pomen 52 let trajajočega sporazuma

KOPER - Z vstopom Slovenije v schengensko območje in posledično odpravo meje bo po 52 letih veljavnosti ugasnilo tudi eno tistih sredstev, ki so pripomogla, da se je ta meja z leti postopoma odpirala. Mišljen je tu seveda Videmski sporazum, pomen katerega bodo prihodnjo sredo v Pretorski palači v Kopru obeležili s slavnostno sejo mešane italijansko-slovenske komisije za izvajanje Videmskega sporazuma ob prisotnosti vidnih predstavnikov iz Slovenije in Italije.

Sporazum, ki je bil podpisan 20. avgusta 1955 v Vidmu slabo leto dni po podpisu Londonskega memoranduma (že leta 1949 pa je bil sklenjen sporazum o maloobmejnem prometu, ki pa je veljal le za dvoletnike) in katerega najpopularnejši simbol je postala znamenita zelena prepustnica, ki je edina omogočala prehod meje na za to izrecno postavljenih točkah, je takrat omogočil sprva le občasno (štirikrat mesečno), nato pa neomejeno prehajanje tedaj skoraj hermetično zaprte meje med Italijo in takratno Jugoslavijo, ki je delila ljudi, sorodnike in premoženja. Sporazum je prispeval tudi k izboljšanju ekonomskega položaja ljudi ob meji z možnostjo prevažanja sicer omejenih količin najrazličnejšega blaga, ki je bilo sprva podvrženo strogi kontroli, ki pa se je v teku desetletij zrahljala, z vstopom Slovenije v Evropsko unijo pa odpadla. Dogovor so dopolnili leta 1982, z osamosvojitvijo Slovenije je slednja postala naslednica sporazuma, prej trijezične (italijansko-slovensko-hrvaške) izkaznice so zamenjale dvojezične, slovensko-italijanske. Z vstopom Republike Slovenije v EU 1. maja 2004 je določeno število »videmskih« maloobmejnih prehodov postalo mednarodnih in je od takrat preko njih možen prehod tudi samo z osebno izkaznico, čez mesec dni pa bo tudi tega konec.

Kot opozarja pooblaščen predstavnik slovenskega zunanjega ministrstva Bojan Brezigar, je imel Videmski sporazum trojni pomen. Prvič v političnem smislu, saj je bila italijansko-jugoslovanska meja prva meja med vzhodnim in zahodnim blokom, ki se je začela odpirati. Drugi pomen je bil socialnega oz. družbenega značaja: meja je namreč razdelila neko pred tem obstoječo enotno skupnost, na obeh straneh meje pa sta ostali manjšini, ki sta s pomočjo Videmskega sporazuma začeli imeti večje stike z matičnima narodoma. Videmski sporazum je tako prispeval k razcvetu družbe na obeh straneh meje, saj so se krepili odnosi tako med posamezniki kot med skupinami. Tretji pomen je ekonomski: območje ob meji je bilo namreč

s tega vidika zelo nerazvito, odpiranje meje pa je omogočilo ljudem, da so si vendarle nekoliko pomagali.

Obeležitev pomena sporazuma bo kot že rečeno prihodnjo sredo, 28. novembra, ob 10. uri v Pretorski palači v Kopru, kjer se bo mešana italijansko-slovenska komisija za izvajanje Videmskega sporazuma sestala dejansko na svoji zadnji seji (na dnevnem redu je ureditev še nekaterih birokratskih zadev). Prvi del seje bo slavnostnega značaja, saj je predvidena udeležba slovenskega zunanjega ministra Dimitrija Rupla oz. državnega sekretarja Andreja Štera, podtajnika pri italijanskem notranjem ministrstvu Ettoreja Rosata, bivših slovenskih predsednikov komisije Toneta Poljšaka in Jožeta Sušmelja ter sedanjice predsednice Vlaste Valenčič-Pelikan in drugih gostov, ki jih bo pozdravil koprski župan Boris Popovič. Kmalu zatem pa bo padec meje odpravil razloge, zaradi katerih je bil svojčas podpisan Videmski sporazum, ki bo spričo tega ugasnil in šel v zgodovino.

Ivan Žerjal

Z odpravo meje bo tudi Videmski sporazum šel v zgodovino (na arhivskem posnetku podpis sporazuma 20. avgusta 1955)

DEVIN-NABREŽINA - Priprave na padec meje z Občino Komen

Schengen že združuje

Krajevno slavlje 21. decembra na mejnem prehodu Šempolaj.Gorjansko - Sodelovanje domačih društev in organizacij

Mejni prehod Šempolaj-Gorjansko 1. maja 2004 ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo; 21. decembra bo odstranjena še zapornica

KROMA

čno zaigrali godba na pihala Nabrežina in pihalni orkester Komen, zapeli pa zbora Igo Gruden iz Nabrežine ter Rilke iz Devina in mešani pevski zbor Gorjansko in zbor Cominum.

Obe občini bosta nadalje skupno zaplesali v nov prostor brez meje, s plesno skupino iz Nabrežine in folklorno plesno skupino Karel Štrekelj iz Komna.

Pomembno mesto bo dobila tudi govorjena beseda. Politična, iz ust obeh županov, devinsko-nabrežinskega Giorgia Reta in komenskega Uroša Slamiča; umetniška, z glasom priznanega gledališkega para Bogdane Bratož v italijansčini in Antona Petjeta v slovenščini.

Poslednje slovo od meje bo tudi humoristično obarvano. Marica in Majda bosta izključno za to slovesno priložnost ponudili občinstvu vrsto skečev, domislic in hudomušnih pripetljajev, katerih skupni imenovalec bo, seveda, meja. Organizatorji še niso hoteli razkriti, kakšne kvante bosta mlatili, gotovo pa se ne bosta mogli izogniti najbolj plodni in donosni obmejni gospodarski panogi: švercanju...

Živahni nastop Marice in Majde bo - po institucionalno obveznem uradnem programu - že nakazal pravi, osrednji namen praznika ob meji. To bo ljudsko slavlje, z ansamblom, ki bo zabaval in s svojimi poskočnimi zvoki pozibal ljudi na plesišču. Prigrizka in pijače ne bo manjkalo, je obljubila odbornica Tjaša Švara, in takoj dodala, da ji bo obljubo pomagala izpolniti Zadržna kraška banka s svojim pokroviteljstvom nad čezmejnimi prazniki. Mladi in manj mladi bodo tako prišli bogato in veselo na svoj račun.

Kot se za vse velike praznike spodobi, bo imelo tudi devinsko-nabrežinsko-komensko slavlje svojo uverturo in svojo kodo. Obe bosta umetniško navdahnjeni. V petek, 21. decembra, ob 19. uri bodo v razstavnici dvorani Fundacije Škerk v Trnovci odprli razstavo likovnih del na temo padca meje.

Dan kasneje, v soboto, 22. decembra, ga bo v dvorani Kulturnega društva Igo Gruden v Nabrežini koncert glasbenika Vasje Legiša.

Dotlej čaka obe občini še veliko koordiniranega pripravljalnega dela, je poudarila odbornica Švarova. Po tem kar je med dosedanjimi pripravami zaznala, kaže, da je zanimanje med ljudmi za padec meje res veliko. Občani na obeh straneh ga pričakujejo, ker smatrajo, da bo res združil to obmejno območje.

M.K.

EVROPSKA UNIJA - Ime je dobil po luksemburški vasi Schengen

Schengenski sporazum temelj Evrope brez meja

BRUSELJ - Pred dobrimi dvajsetimi leti so Belgija, Nizozemska, Luksemburg, Francija in Nemčija podpisale schengenski sporazum, s katerim so se v 33 členih dogovorile za postopno odpravljanje nadzora na skupnih notranjih mejah. Sporazum, ki je dobil ime po luksemburški vasi Schengen, kjer je bil 14. junija 1985 podpisan, predstavlja temelj za Evropsko unijo brez meja. V schengenskem območju, ki mu je pot utrl omenjeni sporazum, trenutno sodeluje 15 držav, konec leta pa se bo njihovo število povzpelo na 24.

Peterica se je z dokumentom dogovorila za postopno odpravljanje nadzora na skupnih notranjih mejah, natančneje za kratkoročno odpravo pregledov, olajšanje formalnih postopkov, približevanje vizne politike in sodelovanje mejnih policij, dolgoročno pa tudi za okrepitev zunanjih meja in ureditev carinskih postopkov.

Načelne dogovore iz sporazuma je junija 1990 dopolnila konvencija o njihovem izvajanju s kar 142 členi in vrsto podrobnih tehničnih rešitev, med katerimi je bila tudi vzpostavitev schengenskega informacijskega sistema (SIS), skupne baze za izmenjavo podatkov. Sklenitev schengenskega sporazuma in konvencije pa je bila za povezavo po svoje tudi nujnost, saj ji z njima vzpostavljeno območje nudi podlage za delovanje notranjega trga. Schengenski sporazum, konvencija o njegovem izvajanju, pristopni protokoli, sklenjeni z Italijo, Španijo, Portugalsko, Grčijo, Avstrijo, Dansko, Finsko in Švedsko, sporazum z Norveško in Islandijo, posebna spora-

zuma z Veliko Britanijo in Irsko ter sklepi in izjave, ki so jih sprejeli schengenski organi, sestavljajo schengenski pravni red.

Schengenski pravni red na državljane, kar zadeva prost pretok ljudi, vpliva neposredno. Predvideva namreč odpravo mejnega nadzora na skupnih notranjih mejah, skupno zbirko pravil za osebe, ki prehajajo zunanje meje držav članic, vključene v schengensko območje, ločevanje oseb, ki potujejo znotraj schengenskega območja, od tistih, ki prihajajo iz držav zunaj schengenskega območja, na letaliških terminalih in, kadar je mogoče, v pristaniščih ter uskladitev pravil v zvezi s pogoji vstopa in vizumi za kratkoročno prebivanje.

V primeru resne grožnje javnemu redu ali notranji varnosti pa lahko katera koli članica schengna na svojih notranjih mejah za določeno obdobje izjemoma ponovno uvede mejni nadzor. Tako je na primer Avstrija že napovedala, da bo v času prihodnjega evropskega prvenstva v nogometu izvajala nadzor na svojih mejah.

Schengenski pravni red danes v celoti izvaja 15 držav - med članicami EU Belgija, Nizozemska, Luksemburg, Francija, Nemčija, Italija, Španija, Portugalska, Grčija, Avstrija, Danska, Finska in Švedska, od tretjih držav pa Norveška in Islandija. Devet novink iz širitvenega vala EU leta 2004, in sicer Slovenija, Madžarska, Malta, Slovaška, Češka, Poljska, Estonija, Latvija in Litva pa bodo v schengensko območje vstopile 21. decembra letos.

NABREŽINA - Schengen je - še pred dokončno odstranitvijo zapornice na mejnem prehodu Šempolaj-Gorjansko - pripomogel k večjemu združevanju tamkajšnjih obmejnih občin: devinsko-nabrežinske in komenske. V zadnjem mesecu so se upravitelji obeh občin srečevali po dvakrat, trikrat tedensko, da bi skupno pripravili slovesnost ob vstopu Slovenije v schengensko območje.

Odbornico Tjašo Švara, koordinatorko priprav na devinsko-nabrežinski strani, je čakal v sredo pravi schengenski tour de force. Najprej se je popoldne v Trstu udeležila srečanja o manifestacijah ob padcu meje na pokrajinski ravni, zatem je stekla v Komen, na dogovaranje o krajevni prireditvi obeh čezmejnih občin.

Okvirni program dvodnevne slavlja je že pripravljen. Naslov je uprt v prihodnost, ki se ponuja obema občinama po padcu meje: Odprti v Evropi, zadržti v razvoju.

Prizorišče osrednje prireditve bo mejni prehod Šempolaj-Gorjansko, in sicer na italijanski strani, ker je tamkajšnja ploščad bolj primerna za množični sprejem udeležencev kot ozka cesta na slovenski strani meje. Slavlje bo v petek, 21. decembra, od 20.30 dalje. Pri njem bodo soudeleženi v obeh občinah delujoča društva in organizacije. Tako bosta odhodu zapornice v slovo in prihodu nove brezmejne Evrope skupno in posami-

HRVAŠKA - Medla volilna kampanja se bliža h koncu

Na nedeljskih parlamentarnih volitvah izid skrajno negotov

Boj za zmago bo potekal med SDP Zorana Milanovića in vladajočo HDZ Iva Sanaderja

ZAGREB - Na Hrvaškem bodo v nedeljo parlamentarne volitve, katerih izid je negotov. Na vrhu se prerivata vladajoča Hrvaška demokratska skupnost (HDZ) in opozicijska Socialdemokratska stranka (-SDP), ki sta se v anketah v zadnjih dveh mesecih s po tretjinsko podporo izmenjevali v vodstvu. Glede na izide zadnjih raziskav vodi HDZ, ki je prehitela SDP, ostale stranke pa so v jesenskih anketah dosegle manj kot deset odstotkov glasov.

Po rezultatih raziskave agencije Mediana Fides, ki jo je v sredo objavil tednik Globus, je tako HDZ prvič za dobre štiri odstotke prehitela SDP, ki je bila od začetka poletja do septembra najbolj priljubljena stranka. Med ostalimi je lahko do določene mere z anketnimi napovedmi zadovoljna le Hrvaška stranka upokojencev (HSU), ki jo raziskave pogosto uvrščajo na tretje mesto, medtem ko imajo ostale slabše rezultate, celo pod petodstotnim volilnim pragom na nacionalni ravni.

co in bodo morda prevesili jeziček na tehtnici za sestavo nove vlade na stran HDZ. SDP namreč ni želela kandidirati pri volivcih, ki ne plačujejo davka na Hrvaškem.

Tudi na domačih tleh so razlike med glavnima strankama le v niansah, posebej kar se tiče gospodarstva. Čeprav HDZ napoveduje nadaljevanje procesa privatizacije v skladu z neoliberalno politiko, SDP pa poudarja obujanje industrijske proizvodnje in socialno državo, je ravno vladajoča stranka v tednih pred volitvami vrnila milijonske (v kunah) dolgove upokojencem, izplačala odškodnino kmetom zaradi suše in ugodno prodala delnice hrvaških telekomunikacij (T-HT) državljanom.

SDP je brez posebnega odmeva v medijih poudarjala domnevno "korupcijsko hobotnico", ki naj bi plavala v vladajoči administraciji, pri čemer je za korupcijo obtožila tudi premiera in predsednika HDZ Iva Sanaderja. Nekateri politični komentatorji trdijo, da bo predsednik

ni prinesla odločilne prednosti eni ali drugi stranki in ni prepričala neodločenih volivcev. Hrvaška javnost bo tokrat ostala tudi brez televizijskega soočenja Sanaderja in Milanovića, ker predsednik HDZ pogojuje svoj televizijski nastop z udeležbo kandidata SDP za premiera Ljuba Jurčića. Milanović si je sicer zelo želel javne izmenjave mnenj s Sanaderjem, tako kot tudi skoraj štiri petine hrvaških državljanov.

Sicer pa je SDP ustvarila precejšnje dvome med volivci, ker ni jasno, kakšen položaj bo v primeru volilne zmage sprejel Milanović kot najbolj izpostavljen član SDP. Tudi omenjena raziskava kaže, da je volilno telo SDP razdeljeno, ker bi več anketirancev (17,5 odstotka) za premiera raje imelo Milanovića kot Jurčića (10,8). Sanader nima takšnih problemov, nov mandat bi mu zaupalo 33,7 odstotka volivcev.

Ob takšni razdeljenosti HDZ in SDP bo po vsem sodeč o končni sestavi vlade odločal koalicijski potencial teh dveh vodilnih strank. HDZ je naredila vse, da bi dobila zaupanje volivcev sredine in desnice, kar po svoje zmanjšuje možnosti za potencialne koalicijske partnerje. Lahko pa računa na HSU, ki je že napovedala, da je pripravljena vstopiti v vsako vlado.

Koalicija Hrvaške kmečke stranke (-HSS), Hrvaške socialno-liberalne stranke (HSLs) in Primorsko-goranske zveze (-

PGS) tega ni javno povedala, a bo verjetno pristopila k zmagovalcem, posebej če bo zmagała SDP. HDZ v skrajnem primeru računa še na Hrvaško stranko prava (-HSP), čeprav bo naredila vse, da se ji izogne. Istrski demokratski zbor (IDS) je nedvomno partner SDP, tako kot Hrvaška narodna stranka (HNS). Ob dobrem volilnem rezultatu ter podpori omenjenih strank in predstavnikov manjšin, ki so praviloma na vladni strani, bi si SDP lahko zagotovila večino v parlamentu.

Kako se bo odločilo 4.478.592 volivcev, vključno s 405.218 hrvaškimi državljani v tujini, ki jih ima na seznamu državnega volilna komisija (DIP), bo znano v nedeljo po 21. uri. Takrat bodo na spletnih straneh DIP začeli objavljati prve neuradne izide po volilnih enotah, ki jih bodo prejeli s 6970 volišč, vključno z 265 v tujini. DIP bo prve delne volilne izide uradno objavila na novinarski konferenci v nedeljo opolnoči.

Televizijske hiše so napovedale, da bodo objavile rezultate vzporednih volitev takoj po zaprtju volišč ob 19. uri. Kot so sporočili iz DIP, bo letos 70.000 volivcev več kot na prejšnjih volitvah leta 2003. Rekordno bo tudi število opazovalcev; prijavljenih je približno 8500, med njimi manjše število iz tujine. Obisk volišč napoveduje 70 odstotkov upravičencev. (STA)

V Divači danes Ducat najlepših slovenskih besed

DIVAČA - Danes ob 18. uri bo v Knjižnici v Divači kulturni večer Ducat najlepših slovenskih besed, v organizaciji Kosovelove knjižnice Sežana in Knjižnice Divača. Na srečanju bosta predstavljeni knjigi Zgodbe moje pokrajine in Življenje v lepi sobi. Knjigi so napisali člani družine Šantel, in sicer oče Anton, mati Avgusta starejša, hči Avgust mlajša in sin Saša. Gošnje večera bodo pisatelj in avtor spremnega besedila Janez Kajzer, Igor Longyka, zbiratelj in skrbnik likovne zapuščine Šantlovih, za glasbeno obogatitev bo poskrbela družina Vasič.

Večer bodo sklenili z odkritjem likovne razstave Avguste Šantel mlajše, razstave njenih izdelkov uporabne umetnosti in knjižne razstave Janeza Kajzerja. Zbrane bo pozdravil divaški župan Matija Potokar. Program bo povezovala Vesna Matevlić.

Jutri vaški sejem v Komnu

KOMEN - Jutri bo vaška skupnost Komen pripravila vaški sejem. Sejem bo potekal od 8. do 13. ure »na Placu« v Komnu. Sejem bo s ponudbo lokalnih ekoloških kmetij, izdelkov domače in umetne obrti, vinarjev ter čebelarjev s Krasa in prodajalcev najrazličnejših izdelkov za dom in družino popestril sobotno dogajanje v središču vasi. Organizatorji si želijo, da bi sejem postal tradicionalen in gostoval v Komnu vsako prvo soboto v mesecu. Naslednji sejem bo tako 5. januarja 2008.

Več informacij lahko zainteresirani za sodelovanje na sejmu s svojimi stojnicami dobijo pri Saša Pavlin (031) 874-823 za klice iz Slovenije.

Lažna najava bombe v stavbi občine Kranj

KRANJ - Okoli 14. ure je včeraj neznanec poklical v kranski operativno-komunikacijski center in najavil, da je v stavbi občine Kranj podtaknjena bomba. Policisti so zavarovali in izpraznili poslopje, po pregledu stavbe pa so ugotovili, da je bila prijava lažna. Zoper neznanega storilca bodo podali kazensko ovadbo na Okrožno državno tožilstvo v Kranju zaradi storitve kaznivega dejanja zloraba znamenj za pomoč in za nevarnost, so sporočili s Policijske uprave Kranj.

Policisti so opravili pregled šolskega poslopja, ko ga je zapustilo 250 uslužbencev in 50 obiskovalcev. Pri pregledu poslopja je sodeloval tudi vodnik službenega psa policije za iskanje eksploziva. Policisti bombe niso našli. (STA)

Na nedeljskih volitvah bo boj potekal med SDP Zorana Milanovića (levo) in HDZ Iva Sanaderja (desno)

Razlike med desnosredinsko HDZ in levosredinsko SDP glede strateških zunanjepolitičnih ciljev Hrvaške - vstopa v Evropsko unijo in Nato - skoraj ni, razen tega, da HDZ nasprotuje referendumu o vstopu v Nato, SDP pa ga obljublja. Odnosi s Slovenijo ali drugimi hrvaškimi sosedi niso bili del predvolilne kampanje. Izjema je bila BiH zaradi tam živčih hrvaških državljanov, ki imajo volilno pravi-

SDP Zoran Milanović v primeru zmage na volitvah najprej začel odločen in temeljit boj proti korupciji s poudarkom na analizi poslovanja oblastnikov HDZ. Sicer pa so boj proti korupciji in razveljavitev privatizacij iz 90. let mnogi zaman pričakovali tudi s prihodom Ivice Račana na oblast leta 2000.

Negotovost izida volitev je morda posledica medle predvolilne kampanje, ki

SLOVENIJA - Stranki LDS in Zares

Interpelacija proti notranjemu ministru

LJUBLJANA - Vse koalicijske stranke so včeraj, potem ko sta Zares in LDS v parlament vložili interpelacijo zoper slovenskega notranjega ministra Dragutina Mateja, napovedale, da je ne bodo podprle. Vodja poslanske skupine Miran Potrč je v izjavi za javnost pojasnil, da sicer interpelacije niso vložili, bodo pa glasovali zanjo. Predsednik SNS Zmago Jelinčič je kritičen do njene vsebine, ni pa še povedal, kako bodo njegovi poslanci glasovali.

Podpredsednik stranke Zares Branko Lobnikar je na novinarski konferenci predstavil ključne razloge za interpelacijo zoper Mateja. Ministru očitajo kršitev šestih zakonskih aktov. Posledice ministrovega nezakonitega in nestrokovnega dela pa se, tako Zares, kažejo v neraziskanosti kaznivih dejanj korupcije, poslabšanju prometne varnosti, slabi kakovosti dela policije, politizaciji policije in povzročitvi erozije varnostnega sistema.

Poslanec SDS Rudolf Petan je na novinarski konferenci dejal, da interpelaciji proti notranjemu ministru Dragutinu Mateju izrecno nasprotujejo zato, ker

spodbuja raso nestrpnost, kršenje človekovih pravic in spodbuja nasilje ene etnične skupine nad drugo. Pri tem je izpostavil očitke iz interpelacije glede romske družine Strojjan. Poslanec SDS je prepričan, da je Mate s svojim posredovanjem v Ambrusu umiril strasti in tako preprečil še več žrtev. Po Petanovem mnenju ima interpelacija samo en cilj: blatenje in diskreditacija ministra in celo pravnega reda.

Vodja poslanske skupine SD Miran Potrč je v izjavi za javnost dejal, da v njegovi poslanski skupini menijo, da bo interpelacija ne glede na svojo vsebinsko upravičenost zaradi ravnanja koalicije zgrešila svoj namen. "Če pa bodo predlagatelji interpelacije zahtevali, da se o njihovem predlogu, da se minister Mate razreši, glasuje, bomo takšen predlog z glasovanjem podprli," je še poudaril.

Notranji minister še ni prejel interpelacije. Po preučitvi bo v veljavnih rokih pripravil ustrezne odgovore na vsebino interpelacije, delo ministrstva in priprave na predsedovanje Slovenije svetu EU pa se bodo nemoteno nadaljevale. (STA)

SLOVENIJA - Spominska slovesnost

Türk: Brez Maistra ne bi bilo neodvisnosti

LJUBLJANA - Če ne bi bilo odločnosti in sposobnosti generala Rudolfa Maistra, je malo verjetno, da bi sploh dočakali neodvisnost in samostojnost Slovenije, je na včerajšnji spominski slovesnosti ob državnem prazniku Rudolfa Maistra, ki bo danes, pred ministrstvom za obrambo povedal novoizvoljeni predsednik republike Danilo Türk. General Maister pa ni bil samo vojaški poveljnik, temveč vsestranska osebnost - pesnik, slikar, ljubitelj knjig in organizator kulturnega življenja, je še dodal Türk.

Slovenski narod ima zelo dolgo zgodovino skupnega življenja v večnacionalnih tvorbah in zelo kratko izkušnjo z lastno suverenostjo. "Kritična sprememba, ki pa je Slovenci nismo doživeli do konca, kaj šele v celoti razumeli, je naše spreminjanje iz kulturnega v politični narod," je ocenil Türk. To spreminjanje je potekalo skozi vse 20. stoletje in po njegovem mnenju še ni končano. Vloga generala Maistra je bila kri-

tičnega pomena, saj je pomenila zagotovitev ozemelske celovitosti na štajerskem delu severne meje med temelji za sam obstoj in za vse nadaljnji razvoj slovenskega naroda kot političnega naroda", je še povedal Türk.

"Kasneje je ta razvoj zahteval nove junaške odločitve - v času narodnoosvobodilnega boja proti nacizmu in fašizmu. Na ta del slovenske zgodovine smo še posebej ponosni", je povedal Türk in dodal, da je Slovenija s tem bojem v največji možni meri zaokrožila svoje narodno ozemlje. Z odločno enotnostjo ob osamosvojitvi leta 1991 pa je slovenski narod po njegovem mnenju tudi dokazal, da je vreden samoodločbe in lastne države. "Suverenost in državnost smo si tako zaslužili in se dokončno konstituirali kot politični narod z lastno državo," je povedal.

Osrednja slovesnost, na kateri bo kot slavnostni govornik nastopil minister za šolstvo in šport Milan Zver, bo danes v Gornji Radgoni. (STA)

PIRAN - Ponoči Vandali pomazali table

PIRAN - Neznani vandali so preteklo noč pomazali oziroma prekrili italijanske napise na dvojezičnih cestnih tablah v piranski občini. Pomazali in poškodovali so pet tabel na območju Lucije ter italijanski imeni Kopra in Portoroža na glavni cesti, ki povezuje Koper z mejnim prehodom Sečovlje. Znesli so se tudi nad nekaterimi dvojezičnimi turističnimi smerokazi.

Predstavniki italijanske skupnosti in Občine Piran so takoj obdodili to vandalsko početje, ki je naperjeno proti italijanski manjšini in obenem proti politiki sožitja v Istri. Dogodek je obsodila tudi komisija za narodnosti piranske občine, ki je pozvala oblasti, naj zasledijo in kaznujejo krivce, občino pa naj počisti pomazane napise krajev na tablah, kar je že naredila.

TELEKOMUNIKACIJE - Polemika okrog zadeve RAI-Mediaset se nadaljuje

Berlusconi je prepričan, da gre za osebni napad nanj

Za Napolitana objavljane prisluškovanj ni sprejemljivo - Preiskava Agencije za telekomunikacije

RIM - »Ta preiskava odkriva nekatere stvari, ki bi morale zelo vznemirjati, vendar v prav nasprotni smeri od tiste, ki jo želi uveljaviti levica,« je včeraj izjavil Silvio Berlusconi, ki ga je zelo razburila preiskava o medsebojnih pogojevanjih med javno televizijo RAI in mrežami Mediaseta v času njegovega premierskega mandata. Za Berlusconi je namreč »nesprejemljivo in nezakonito, da se vzpostavi nadzor nad katerimkoli državljanom brez hipoteze o prekršku, ki bi ga zadeval, brez odprtja uradne preiskave«, kot je tudi in predvsem »nesprejemljivo, objaviti vsebino teh telefonskih pogovorov, ki so popolnoma normalni«. Skratka, za nekdanjega premiera so na pohodu »jene in šakali«.

V tezo, da so se proti Berlusconi zarotili jene in šakali, ne verjame Gianfranco Fini. »Ne strinjam se, da bi s to zadevo zanetili nov spor med tistimi, ki so za, in tistimi, ki so proti Berlusconi. Vendar je na dlani, da je treba v parlamentu nujno sprožiti razpravo o reformi radiotelevizijskega sektorja,« je ocenil voditelj Nacionalnega zavezništva.

V javni radiotelevizijski hiši medtem skušajo gasiti požar. Generalni direktor Claudio Cappon zagotavlja, da bodo »garantisti do zadnjega, toda če bodo resnično ugotovljene napake, bomo ukrepali tako, kot pri škandalih v nogometu«. Od politike pa Cappon pri-

čakuje »jasna pravila za javno službo, kajti negotovost narašča«. Njegov predhodnik Flavio Cattaneo je včeraj zagotovil, da ni nikoli zaviral objave volilnih rezultatov v letu 2005 in da ni bil v službi politike, o čemer priča tudi njegova odslovitve ob izteku mandata.

O zadevi sta se včeraj pogovarjala tudi predsednik republike Giorgio Napolitano in predsednik zavra RAI Claudio Petruccioli. Prvi je znova postavil v ospredje pravilo, da morajo ostati prisluškovanja tam, kjer morajo ostati, vsaj dokler traja preiskovalna skrivnost. Za Petruccioli je za prihodnost javne službe potrebna večja neodvisnost vodilnega kadra od politike, medtem ko minister za telekomunikacije Paolo Gentiloni zahteva, da se javni službi »vrne čast«. Zelo trd je bil včeraj komentar predsednika poslanske zbornice Fausta Bertinottija, ki je RAI označil za popačeno zaradi izgube avtonomije.

Agencija za jamstva v telekomunikacijah je sporočila, da je o zadevi RAI-Mediaset odprla preiskavo. »Položaj bomo ocenili glede na konkretne elemente, ki jih bomo zbrali. Na osnovi ugotovitev se bomo odločili, katere ukrepe sprejeti, da bo zajamčen tako pluralizem kot neodvisnost in svoboda informiranja,« je zagotovil predsednik agencije Corrado Calabrò med avdicijo v poslanski komisiji za kulturo.

Silvio Berlusconi med neko sinočno televizijsko razpravo

ANSA

POLITIKA - Pred pogovori o reformah

Veltroni: »Volitev ne bo« Fini: »NZ ostaja na desni«

RIM - Tajnik Demokratske stranke (DS) Walter Veltroni se bo prihodnji teden sestal z vodstvi vseh opozicijskih strank, glavna tema pogovorov bo volilna reforma. Tednik L'Espresso pa danes objavlja intervju, v katerem Veltroni zavrača vsakršne namige, češ da pripravlja veliko koalicio z Berlusconi jevo novo stranko. »Nikoli nisem govoril o veliki koaliciji in jasno povem, da v pogajanja o volilni reformi ne bom v nobenem primeru vključil možnost predčasnih volitev«.

Veltroni je bil včeraj v Madridu, kjer je obiskal španskega prvega ministra Joseja Luisa Rodrigueza Zapatera. Popoldne bi bil moral odleteti še v Sofio na sestanek Evropske socialistične stranke, zaradi megle pa se je potovanju odrekel. V intervjuju je še zatrdil, da v letu 2008 ne bo volitev, saj bodo to leto zaznamovale volilna in ustavne reforme ter posodobitev parlamentarnih pravil.

»Dejstvo, da je Berlusconi pristal na dialog, je pozitivno, saj se do prejšnje nedelje ni pogovarjal z nami noben član desne sredine« je dejal Veltroni. Nova Berlusconi jeva stranka pa ga ne prepriča: »Stranke ne podcenjujem: ima jasen cilj in mnogo denarja. Toda Berlusconi je že enkrat ustanovil stranko, ki je bila sad njegovega osebnega zagona. Kako to ponoviti po 13 letih? Mi smo združili dve stranki in privabili ogromno ljudi na primarne volitve. On je doslej samo preimenoval svojo stranko. Poleg tega ni najbolj zmeren, saj snubi najbolj razjarjene dele države.«

Gianfranco Fini je medtem pojasnil, da bo Nacionalno zavezništvo (NZ) ostalo na desnici in da se ne bo pridružil »beli stvari« oz. sredinskemu političnemu načrtu Pierferdinanda Casinija (UDC) in bivšega tajnika sindikata CISL Savina Pezzotte. Obenem je zagotovil svojim volivcem, da se NZ ne bo nikoli povežalo z levo sredino. »NZ je zaradi svojih vrednot, načel in programov desničarska stranka evropskega in sodobnega duha. Italijanska desnica je vsekakor pripravljena sodelovati s starimi in novimi političnimi subjekti, ki bi s skupnimi načrti, vrednotami in idejami tvorili koalicio, ki bi bila alternativna levi sredini,« je dejal.

Pri NZ so izrazili zadovoljstvo, ker je Veltroni izbral Finija za prvega sogovornika. Srečala se bosta v ponedeljek, zatem se bo tajnik DS sestal še s predstavniki ostalih strank desne sredine, nazadnje s Silviom Berlusconi je v petek. Berlusconi je medtem potrdil stališče svoje stranke: »Delamo na tem, da bo Prodi jeva vlada čim prej padla, naj bo to s sedanjim ali z novim volilnim zakonom.«

Veltroni je včeraj potoval v Madrid ANSA

FINANČNI ZAKON - Še vroče za welfare

Poslanci odobrili na proračun vezan odlok

RIM - Po vroči razpravi in nekaj spremembah, ki so razjarile skrajno levo koalicio, je včeraj le prišlo do odobritve zakonskega osnutka o socialni državi v komisiji za delo poslanske zbornice. V plenarni sestavi pa so poslanci odobrili zakonski odlok, ki je povezan s finančnim zakonom, in to z 227 glasovi za, 215 proti in enim vzdržanim. Bese-dilo, ki bi v primeru neodobritve zapadlo 1. decembra, se zdaj ponovno seli v senat, kjer pa ga čaka nova nevarnost. Senator Willer Bordon je namreč včeraj dejal, da bi zelo težko podprl finančni zakon, če bi iz odloka izpadla t.i. class action, torej možnost kolektive tožbe potrošnikov proti velikim družbam.

Za odlok o welfaru je nadaljevanje parlamentarnega postopka, kljub odobritvi v komisiji, vse prej kot lahko. Levo krilo koalicije je že dalo vedeti, da bo v komisiji zavrnjene amandmaje ponovno vložilo na

razpravi v zbornici. Še posebno polemična je Komunistična prenova, ki napoveduje vojno za t.i. pravico do prednosti. Gre za zavrnjeni amandma, ki spreminja nekatere norme pri terminskih pogodbah za zaposlitev. Druga zadeva, ki razburja radikalno levo, je »zavezništvo« med preostalim delom Unije in Domom svo-boščin, ki je omogočila odobritev dveh amandmajev opozicije o zaposlitvi na vpoklic, vendar le za delavce na področju turizma in prireditve. V bistvu gre za tisto vrsto delovne pogodbe, ki je bila ukinjena z zakonskim osnutkom za reformo socialne države, zdaj pa je s tem amandmajem omogočena v omenjenih dveh sektorjih.

Iz komisije se torej zapletena partija seli v zbornično avlo in glede na razlike v stališčih znotraj vladne koalicije ni izključeno, da bo vlada spet postavila zaupnico, da bi se izognila neprijetnim presenečenjem.

OBISK - Tenzing Gyatso kmalu v Italiji

Poslanci vabijo dalajlamo v zbornico

RIM - »V zadnjem obdobju so ZDA in Nemčija veliko naredile za dalajlamo, zato se mora tudi Italija opogumiti in ga povabiti v poslanski zbornico.« Tako piše v pismu, ki ga je poslanec stranke Forza Italia Benedetto Della Vedova naslovil na predsednika poslanske zbornice Fausta Bertinottija, podpisalo pa ga je 165 poslancev leve in desne sredine. Štrinajsti daljlama se bo prihodnji mesec mudil v Italiji, od 10. do 12. decembra bo med drugim obiskal Videm. Della Vedova utemeljuje predlog za ugotovitvijo, da je »ameriški predsednik Bush izročil daljlami zlato medaljo Kongresa, nemška kanclerka Angela Merkel pa ga je prvič uradno sprejela«. Medtem se predsednik vlade Romano Prodi zaradi dobrih odnosov s Kitajsko baje otepa srečanja z budističnim vodjo. Dalajlamov obisk Vatikana je prav tako negotov, saj je Kitajska pred dnevi posvarila Sveti sedež, naj ga ne sprejme. Po nekaterih navedbah naj bi do tega obiska prišlo 13. decembra, dan po odhodu iz Vidma.

Dalajlama Tenzing Gyatso

PERUGIA Guede je posilil Meredith

PERUGIA - Genski test DNK je pokazal, da je 21-letni Rudy Hermann Guede posilil britansko študentko Meredith Kercher, ki so jo 2. novembra našli mrtvo s prerezanim vratom v njenem stanovanju v Perugia. Mladenič iz Slonokoščne obale, ki se ta čas nahaja v priporu v nemškem Koblenzu, pa je medtem priznal, da je bil 1. novembra zvečer v Meredithini sobi, a zavrnil je obtožbo, da bi jo on ubil. »To je storil italijanski mladenič,« je včeraj zatrdil nemškemu sodniku. »Ko sva stopila v sobo, me je začelo zvijati po trebuhu. Šel sem na stranišče in naenkrat sem jo slišal kričati. Pogledal sem in videl meni neznanega italijanskega fanta, ki je študentki prerezal vrat in zbežal. Skušal sem jo rešiti. Vzel sem jo v naročje, a potem me je zgrabila panika in sem zbežal,« je pristavil.

Sodnica za predhodne preiskave iz Perugia Claudia Mattelini pa je prepričana, da je Guede kriv za zločin. Tako izhaja iz njenega pripornega naloga. Ne izključuje pa, da bi bil v krvavem dogodku še kdo vpleten.

Pakt med mafijo in kamoro, aretiran jetniški paznik

PALERMO - V kaznilnici v Palermu se kamoristom ni slabo godilo, bili so kot doma, nič jim ni manjkalo, imeli so mobitele in mamila. Na uslugo jim je bil jetniški paznik, lahko pa so računali tudi na pomoč tamkajšnje mafije. Zaenkrat je vsega tega konec, nezvesti paznik je v zaporu, njegovo usodo deli še osemnajst drugih oseb. Med preiskavo pa niso prišle na dan samo vezi med mafijo in kamoro, temveč tudi med mafijo in 'ndragheto, skupaj so prodajali mamila. Preiskava se je v glavnem pričela, ko so pred osmimi meseci prijeli jetniškega paznika Giuseppea Trapanija, ki je med zaslišanjem priznal, da se je prodal za manjše zneske denarja, jetnikom je nosil mobitele in mamilo. Sedaj se mu je pridružil še sodelavec, agent Fabrizio Esposito. Med drugimi so priprli tudi kamorista Antonia Mennetto in pa Alberta Sperindia, ki je vzdrževal zvezo med Neapljem in Palermom. Agente je svojčas na pravo pot usmeril policijski ova-duh. Tako so odšli na letališče Falcone Borsellino, kjer je Sperindio, ed-poslanec kamorističnega klana Di Lauro, izročil jetniškemu agentu paket za Mennetto. Karabinjerji, oblečeni v turiste, so prizor snemali. Zatem so snemali še pogovor med Sperindiom in Mennetto. Zavezništvo med mafijo in kamoro se je rodilo v zaporu, kjer sta se znašla prav Mennetta in priznani boter klana Ac-quasanta, Vito Galatolo.

Učiteljica otroku zaprla usta z lepilnim trakom

MILAN - Otrok je doma gledal televizijo, pripovedovali so o učiteljci, ki je enega od učencev zvezala z lepilnim trakom. Otrok je tedaj dejal materi, da se je nekaj podobnega zgodilo tudi na njihovi šoli, kjer je učiteljica enemu od otrok zaprla usta z lepilnim trakom. Tako je dogodek, ki se je pripetil pred letom dni, prišel na dan, poseglo je ravnateljstvo, vendar proti učiteljici niso ukrepali, otroci so bili z njo zadovoljni in so jo imeli radi. S primerom pa se je začelo ukvarjati sodstvo, vendar je javna tožilka Stefania Carlucci, ki je 35-letno milansko učiteljico najprej osumila zlorabe vzgojnih metod, predlagala arhiviranje. Sodnik za predhodne preiskave Pellegrino pa je drugačnega mnenja, po njegovem bi morali učiteljico obtožiti nasilja in zlorabe avtoritete. Pellegrino pravi, da lahko zlorabimo dovoljene metode, lepilni trak na ustih pa ne sodi mednje, in je zahtevo po arhiviranju zavrnil.

POMORSKA POSTAJA - Dvodnevni posvet o varnosti pri delu

Kultura varnosti je brez pravih korenin

Poglabljati bi jo morali na šolah, še zlasti tehničnih - Izdali tudi besednjak

O problematiki nesreč pri delu je treba čimveč govoriti, ker je kultura varnosti pri delu še brez pravih korenin. Število mrtvih in ponesrečencev je sicer v nekaterih sektorjih dokaj upadlo, toda v drugih - med temi je v prvi vrsti gradbeništvo - pa se stanje v bistvu ni izboljšalo. Problema zato ne smemo podcenjevati. Nasprotno, nujno ga je stalno poglobljati in to še zlasti na tehničnih šolah, ker ga ni delovnega mesta, ki je s tega vidika stoodstotno zanesljivo.

To nam je povedal včeraj Renzo Simoni, član ekipe, ki se pri Zdravstvenem podjetju ukvarja s preventivo in ki je prvič skupaj s Pristaniško oblastjo priredila dvodnevni posvet na temo Varnost pri delu: nove zaščite za stare poklice. Zasedanje, ki so ga včeraj na Pomorski postaji odprli Giampaolo Patta v imenu ministrstva za zdravje, deželni odbornik Roberto Cosolini, generalni direktor podjetja za zdravstvene storitve (ASS) Franco Rotelli in predsednik Pristaniške oblasti Claudio Boniciolli, se bo zaključilo danes in se ga udeležuje okrog 40 izvedencev. Srečanje je razdeljeno na več okroglih miz, na katerih je govor o dveh področjih, tj. o pristaniških dejavnostih in o gradbeništvu. V tem okviru so bili včeraj pod drobnogledom vzdrževanje in popraviljanje ladij v pristanišču, pomorske dejavnosti, ribištvo in sploh delo v ladjedelnici. Posebna pozornost je posvečena šibkejšim, od mladih in žensk do prekerih delavcev (ki so med drugim statistično najbolj podvrženi nesrečam pri delu), fizično prizadetih, priseljencev in zasvojenecv z mamili ali z alkoholom. Dalje je poudarek na zakonodaji, ki je žal često neučinkovita, kot je na to včeraj opozoril tržaški glavni tožilec Beniamino Deidda. Pooblastilni zakon 123/07, na podlagi katerega bo italijanska vlada izdelala enotno besedilo o varnosti pri delu, pravi Deidda, predpisuje mnoge nove obveze za podjetja, toda na kazenskem področju ne predvideva dovolj sankcij.

Sicer so podatki na Tržaškem še kar zaskrbljujoči. V pristanišču je bilo do 31. oktobra letos že sto nesreč, katerih število se bo po ocenah izvedencev do konca leta povišalo na 120-130. Največ nezgod je bilo leta 1996, ko se je ponesrečilo 280 delavcev, medtem ko je bilo leta 2004 »le« 79 nesreč. Leto kasneje se je njihovo število povzdignilo na 133, lani pa jih je bilo 105. Hudo je tudi v zvezi s številom dni, ko so delavci ostali doma zaradi posledic nesreče pri delu. Najmanj jih je bilo leta 2004 (skupno 917 dni), medtem ko je bilo leta 2005 njihovo število 2.944 in lani 2.964. Vendar stanje ni tako hudo, kot kaže na prvi pogled, je opozoril Simoni, ker se je dejavnost tržaškega pristanišča v zadnjem desetletju sila povečala. Resnica je torej, da je število nesreč pri delu v pristanišču od leta 1996 dalje upadlo za polovico. Toda to seveda ne pomeni, da smo blizu rešitve.

Drugače je v gradbeništvu, v katerem je stanje dramatično. Oddelek za preventivo je letos pregledal 90 gradbišč na Tržaškem, od teh pa je le 16 (!) spoštovalo zakon o varnosti pri delu 626. Tudi perspektive niso najbolj rožnate, ker je trg dela na tem področju v Trstu kompliciran in nasploh primanjkuje, kot rečeno, kultura varnosti pri delu. Zato je nujno širjenje informacij in sploh sodelovanje med vsemi dejavniki, med katerimi morajo biti v prvi vrsti javne institucije in sindikati, je naglasil Cosolini. Cilj mora biti mreža, ki bo znala širiti ustrezno kulturo in informacije med vsemi. V tej luči so zato včeraj predstavili besednjak »Da ne bomo ostali brez besed«, ki so ga izdelali Dežela FJK, ASS in sindikati. Opremljen je s tehničnim izrazoslovjem, ki se ga najbolj poslužujejo v gradbeništvu, ladjedelništvu, kovinarstvu in drugih sektorjih, pa še zlasti z informacijami o varnosti pri delu. Publikacija je v ta namen poleg v italijanskem napisana še v slovenskem, srbskem, hrvaškem, romunskem, angleškem, francoskem in v albanskem jeziku.

A.G.

Včeraj so na posvetu govorili predvsem o varnosti v pristaniščih in ladjedelnicah

KROMA

NABREŽINA - Odprto pismo županu Retu Gabrovec zahteva dvojezične položnice

Občinski svetnik Igor Gabrovec je poslal nabrežinskemu županu Giorgiu Retu naslednje odprto pismo:

Pred dnevi sem Vas opozoril na problem neupravičenih pozivov k plačilu davka na smeti, ki jih podjetje »Equitalia Nomos Spa« pošilja vsem davkoplačevalcem naše občine. Podjetje, ki mu je uprava očitno poverila izterjevanje omenjenega davka, je pisma in položnice izdalo izključno v italijanskem jeziku, medtem ko bi morale biti dvojezične. Tudi naziv Občine je napačen, saj je izključno v italijanski obliki.

Pozivi k plačilu so v nasprotju z dosedanjim prakso, z duhom občinskega sta-

tuta in so, če upoštevamo določila zaščitnega zakona 38/01, nezakoniti.

Kot občan - davkoplačevalec hočem plačati davek in zato zahtevam dvojezičen poziv, dvojezično pismo in dvojezično poštno položnico. Ko bom to prejel, bom tudi plačal. Upam, da se to zgodi čimprej.

Kot izvoljeni predstavnik Vas prosim in pozivam, da se Občina opraviči občanom in jim posreduje vse potrebne informacije, saj je neizbežno, da podjetje »Equitalia Nomos« izda nova pisma - pozive - položnice v dvojezični obliki. Zato Vas tudi prosim, da zamrznete termine za plačila in tudi glede tega seznanimate javnost.

DEMOKRATSKA STRANKA - Jutri izvolitev prvega pokrajinskega koordinatorskega

Glavna kandidata sta Degano in Apuzzo, na koncu pa bo morda prodrlo »tretje ime«

Demokratska stranka bo jutri dobila svojega prvega pokrajinskega koordinatorskega. Izvolili ga bodo člani državne in deželne ustavodajne skupščine iz naše pokrajine, ki so bili izvoljeni na oktobrskih primarnih volitvah. Pravico do glasovanja imajo tudi deželni svetniki, ki so bili izvoljeni v tržaškem volilnem okrožju.

Kandidatura ali candidature bodo formalno vložene na jutrišnjem zasedanju, med možnimi kandidati sta Matteo Apuzzo in Cristiano Degano. Oba izhajata iz nekdane Marjetice. Apuzzo je bil njen pokrajinski tajnik, Degano pa že dolgo let sedi v deželni svet, v katerega se prihodnjo spomlad menda ne namerava več vrniti. Če bo Willer Bordon res zapustil senat, kot je napovedal, bi Degano januarja lahko postal senator. Če se bo morebiti odpovedal parlamentarnemu mandatu in se vrnil na deželni sedež RAI, kjer je bil pred vstopom v politiko novinar, bi Bordonovo mesto v Rimu prevzel Goričan Franco Brussa.

CRISTIANO DEGANO

KROMA

Apuzzo ima za seboj mladostno svežino, saj je dejansko novo ime na lokalni politični sceni. Če se bo Demokratska stranka odločila za novost, je torej Apuzzo v precejšnji prednosti, če pa bo izbrala izkušnost pa bo jutri za koordinatorskega morda izvoljen Degano.

V zadnjem trenutku pa se zna pojaviti tudi »tretje ime«, ki bi bila v tem primeru po vsej verjetnosti ženska. Nova stranka se je namreč odločila za čimvečjo enakopravno zastopnost med spoloma in ni iz-

ključeno, da bo jutri kdo od delegatov predlagal prav žensko. Igre so torej še kar odprte.

Apuzzo je na primarnih volitvah 14. oktobra za deželnega tajnika nove stranke podprl Francesca Russa, Degano pa podpredsednika deželne vlade Gianfranca Moretona. V tekmi za tajniško mesto je potem, kot znano, zmagal tržaški levi demokrat Bruno Zvech, ki je bil izvoljen z absolutno večino glasov.

Pokrajinske skupščine DS so samostojne pri izbiranju svojih koordinatorskev, gotovo pa bodo slednji sad dogovarjanja med nekdajnima strankama, ki sta bili glavni ustanoviteljici novega političnega subjekta. Novi lokalni koordinatorski bodo opravljali funkcijo le nekaj mesecev, dokler ne bo stranka izpolnila vse svoje temeljne ustanovne dolžnosti in tudi dokler ne bo dobila svojega članstva. Vsa procedura naj bi se končala v začetku prihodnjega leta, pri nas pa zna biti pos-

MATTEO APUZZO

KROMA

topek hitrejši, saj bomo spomladi šli na deželne volitve.

Zvech bo medtem danes popoldne predstavil prvi deželni izvršni odbor Demokratske stranke. Od Slovencev se govori, da bo v tem telesu tudi Štefan Čok, tajnik Mladinske leveice in rajonski svetnik v Lonjerju. Deželni tajnik bo na novinarski konferenci predstavil tudi prve korake DS na lokalni ravni in njeno organiziranost v Furlaniji-Juljski krajini oziroma v vseh njenih izvoljenih telesih.

od leta 1904
GOSTILNA VALERIA
odprti vsak dan od 11.00 do 22.00
Dunajska cesta 52 • 34151 Opčine
tel. 040 211 204

Tujca kradla skuterje s pomočjo Tržačana

Agenti letkega oddelka so v noči na četrtek aretirali dva madžarska državljana, Habija Attilo in Gaala Gaborja, oba sta stara 30 let, dolžjo ju, da sta po mestu kradla skuterje. Policija je ugotovila, da pripadata madžarski kriminalni tolpi, ki se ukvarja s trgovanjem motornih koles, krajejo jih po raznih evropskih državah in zatem vozijo na Madžarsko. Preiskovalci so dvojici sledili že več dni. V Ul. Brigata Casale sta mladeniča razpolagala z nekakšnim skladiščem, katerega je dal na razpolago neki Tržačan, ki jima je tudi priskrbel »varno« stanovanje. Policija je našla dva od skuterjev, ki so bili ukradeni v prejšnjih dneh, ter okrog deset motornih koles. Bila so sicer v zelo slabem stanju, vendar ju je Tržačan regularno nabavil na raznih odpadkih, namenjena so bila na madžarsko tržišče, kamor bi jih odpeljali z dostavnimi vozili. Z dokumentacijo redno nabavljenih skuterjev bi pred mejnimi organi zakrili ukradena vozila. Italijanska policija se je povezala z madžarskimi kolegi z namenom, da bi odkrili še ostale pripadnike kriminalne organizacije.

Vozil vinjen in zbežal

Na Trgu Ospedale se je zaletel v parkiran taxi, kar pa ga očitno ni preveč zmotilo: mirno je nadaljeval vožnjo in se sploh ni oziral, da je po Ul. Slataper peljal v nedovoljeno smer. Nekdo je poklical mestne redarje, ki so 63-letnega moškega kmalu ustavili v Ul. del Bosco: ugotovili so, da je bila stopnja alkohola okrog šestkrat več od dovoljene meje. Nakopal si je kopicco obtožb, od vožnje v vinjenem stanju do bega, vožnje v nedovoljeno smer in izgube nadzora nad vozilom. Mestna policija je odkrila še enega šoferja, ki je pregloboko pogledal v kozarec, in sicer v Ul. Valdirivo, na križišču z Ul. Trento. Zaletela sta se motorno kolo, ki ga je upravljal E.C. iz Trsta, in pa avtomobil. Motociklist ni dal prednosti avtomobilistu, razlog je razkril alkotest (2,64 g/l). Na srečo se nihče ni poškodoval, odvzeli pa so mu vozniško dovoljenje, zaplenili motor in odvzeli precej točk.

Dela na železniški progi

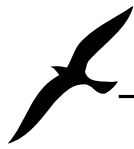
Zaradi del bo v nedeljo, 25. novembra, prihajalo do prekinitev na železniški progi med Grljanom in Nabrežino. Računajo, da se bo vožnja podaljšala za približno 25 minut. Odhodi avtobusov bodo s ploščadi pred železniškima postajama. Veliko zahtevnejša pa bodo dela na progi med Casarso in Portoguarom, trajala naj bi vse od ponedeljka, 26. novembra letos do 6. januarja 2008. Kot pravijo pri Trenitalia, bodo okrepili infrastrukturo. Železniški promet bodo prekinili, potnike pa bodo vozili z avtobusi.

Prodajali staro hrano

Mestna policija je v nekem marketu v Ul. Revoltella odkrila pet konfekcij z gobami, ki jih je na robovih »krasila« plesen. Datum zapadlosti je bil že mimo, zato so konfekcije zaplenili. Odgovorni v marketu so naložili globo, ki znaša skoraj 3200 evrov.

Spet onesnaženost

Koncentracija najmanjših prašnih delcev MP10 je v sredo spet preseгла dovoljeno mejo 50 miligramov na kubični meter. V Ul. Svevo so namerili 64 miligramov, prav toliko v Ul. Carpineto, nekaj manj (55 miligramov) pa na Trgu Libertà.

VZHODNI KRAS - Na zadnji seji rajonskega sveta

Po štirih letih spet resolucija o bivši kinodvorani

V proračunu 255 tisoč evrov za odkup poslopja Belvedere, konkretno pa še nič

Upravno kolesje tržaške občine se res polže premika. Dokaz: zadnja seja vzhodnokraškega rajonskega sveta, ki je po svoje opozorila na to polževo lastnost gospodov v palači z Mihcem in Jakcem.

Na dnevnem redu torkove seje je bila resolucija o nekdanji kinodvorani Belvedere na Opčinah. O kateri pa je pred dobrimi štirimi leti že razpravljal takratni rajonski svet pod vodstvom predsednika Zorana Sosiča. Takrat, bilo je 21. oktobra 2003, je rajonski svet vzel na znanje, da namerava občina od državne domene prevzeti lastništvo dotrajanega poslopja nekdanje kinodvorane. Rajonski svetniki so vključili prenovo stavbe med prednostna dela, ki naj bi jih občinska uprava opravila na Vzhodnem Krasu, in so v resoluciji pozvali župana, naj se za to zavzame. V dokumentu so tudi nakazali, kaj vse bi lahko uredili v poslopju: kongresni center, gledališče, prireditveno dvorano, razstavno dvorano in multimedialno središče s povezavo z mestnimi in drugimi knjižnicami.

Občinska uprava je prenovo nekdanje dvorane vključila v triletni načrt javnih del 2007-2009 in je tudi predvidela strošek za odkup poslopja: 255 tisoč evrov. Postavka je bila vključena v občinski proračun 2007. Leto se nagiba h koncu, o kakem nakupu pa ni ne duha ne sluha. Pač pa je v prejšnjih tednih stekla po Opčinah akcija zbiranja podpisov za preureditev poslopja v dvojezično knjižnico in družbeno središče. To pomeni, da se prebivalstvo zanima za prostor, ki bi zapolnil vrzel tovrstnih struktur na območju Vzhodnega Krasa.

Rajonska svetnica Marjetice Maria Monteleone je na valu tega zanimanja vložila resolucijo, v kateri je izpostavljena bodoča namembnost zapuščene poslopja. Dokument poziva župana Roberta Dipiazza in njegov odbor, naj pripravi študijo o možnostih obnove nekdanje kinodvorane in naj jo predstavi javnosti. Obenem bi morala tudi predvideti, katere dejavnosti naj bi potekale v obnovljenem poslopju. Resolucija je bila odobrena soglasno.

Vzhodnokraški rajonski svet je tudi na zadnji seji razpravljal o treh gradbenih dovoljenjih za gradbene posege v Trebčah in na Padričah. S tem je število letos obravnavanih gradbenih dovoljenj preseglo številko sto.

M.K.

Zunanost poslopja
nekdanjega kina
Belvedere na
Opčinah

KROMA

ZAHODNI KRAS - Svetnik SKP Roberto Cattaruzza

Sanirati Furlansko cesto

Omejitev hitrosti na 30 km na uro v središču Proseka?

V ponedeljek, 19. novembra, je poteklo eno leto od usada na odseku Furlanske ceste pri Rumeni hiši. Dela za geološko sanacijo in preureditev tega območja so že dolgo v teku in se bodo kmalu zaključila.

Po tistem usadu je klecnil podporni zid nad cesto nekaj sto metrov od vhoda na Kontovel. Tudi ta zid je bil saniran, po izjavah samega tržaškega odbornika za javna dela Franca Bandellija pa obstaja na Furlanski cesti vsaj še eno zelo rizično območje, kakega pol kilometra po Rumeni hiši, v smeri proti Kontovelu.

Stanje Furlanske ceste je bilo v ospredju zadnje seje zahodnokraškega rajonskega sveta. Svetnik Stranke komunistične prenove Roberto Cattaruzza je vložil vprašanje, v katerem želi izvedeti, ali so občinski tehniki opravili geološko ekspertizo celotnega območja Furlanske ceste, saj obstaja nevarnost drugih usadov. Po njegovem mnenju predstavljajo največjo nevarnost nekateri podporni zidki, ki že kažejo znake nestabilnosti, zaradi česar bi morala občinska uprava zagotoviti varnost na vsej Furlanski cesti. Svetnik SKP je nadalje vprašal, ali namerava mestna uprava asfaltirati odsek Furlanske ceste od nekdanje mitnice do Kontovela. Ta odsek je va-

lovit in zato nevaren, odkar so na njem izkopali jašek za kanalizacijo in ga nato zasilno tlakovali.

Svetnik Cattaruzza je v rajonskem svetu predstavil tudi resolucijo o prometu v zgodovinskem središču Proseka. Rajonski svet je že večkrat opozoril na nevarnost vožnje s preveliko hitrostjo po ozkih ulicah vasi za krajevno prebivalstvo. Zato je pozval tržaško občinsko upravo in še posebno službo za mobilnost in promet, naj ocenita, ali obstajajo normativni pogoji za omejitev hitrosti v središču Proseka. V primeru, če bi občinski tehniki potrdili to možnost, je Cattaruzza predlagal čimprejšnjo namestitev cestnih znakov z omejitvijo hitrosti do največ 30 kilometrov na uro v središču Proseka.

Rajonski svetnik SKP je nadalje vložil vprašanje o možnostih vpogleda mnenj o variantah k regulacijskemu načrtu in izdaji gradbenih dovoljenj. Rajonski svetniki morajo izdati mnenja o posameznih variantah in gradbenih dovoljenjih, zato bi morali imeti možnost vpogleda v obravnavane dokumente. Zato Cattaruzza sprašuje pristojnega odbornika, ali bo posegel pri vodjih občinskih uradov, da bodo dovolili potrebne vpogleda v dokumentacijo.

Krvodajalska akcija pred zgoniškim županstvom

Občina Zgonik in Društvo krvodajalcev iz Trsta (Associazione donatori sangue Trieste) v sodelovanju z društvi Kd Rdeča zvezda, KRK Dom Briščiki, Ašk Kras, Kd Zamejski, Društvo slovenskih lovcev FJK »Doberdob« ter občinsko ekipo prostovoljcev civilne zaštite prireja jutri od 9. do 12. ure krvodajalsko akcijo in sicer v premični krvodajalski postojanki pred županstvom. Upoštevajoč človeške, socialne in kulturne namene omenjene pobude, organizatorji vabijo vse občane od 18. do 60. leta starosti, ki niso nosilci posebnih patologij, da se polnoštevilno udeležijo solidarnostne iniciative. Ob prisotnosti strokovnega osebja centra FIDAS bodo pri akciji sodelovali tudi člani občinskega odbora.

Na Opčinah predavanje o kraških dobrotah

Občina Trst prireja v sodelovanju s čebelariskim konzorcijem za tržaško pokrajino predavanje o Krasu, medu in drugih kraških dobrotah, ki bo potekalo jutri ob 18. uri v prostorih občinske izpostave na Opčinah. Gostje bodo predstavili pomen kraških proizvodov, nato pa bo sledila degustacija s člani Konzorcija za zaščito kontroliranega porekla vin Kras, kraškimi rejci govedi, koz in ovac ter proizvajalci mleka in mlečnih izdelkov ter predstavniki ekstra deviškega oljčnega olja tržaške pokrajine.

Praviljni popoldan z Volkom in sedmimi kozlički

Socialno skrbstvo občin Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor ter Zadruge La Quercia, v sodelovanju s KRK Dom Briščiki, prireja jutri ob 15.30 v veliki dvorani zgoraj omenjenega društva, v Briščikih št. 77 srečanje s pravljivo Volk in sedem kozličkov Jakoba in Wilhelma Grimma. Prijetnega pravljичnega popoldneva se lahko udeležijo otroci, ki obiskujejo vrtec in prvi razred, bivajoči v eni izmed treh občin. Pravljico bomo brali v slovenščini in italijanščini! Dobrodošli so seveda tudi starši, ki bi radi otrokom brali pravljico. Več informacij si lahko zagotovite ob torkih in četrtkih od 16. do 19. ure na telefonski številki 040/2028028. Vstop je prost.

Predstavitve monografije o Hrvatih v Trstu

Hrvatska zajednica u Trstu (hrvaška skupnost v Trstu) bo s sodelovanjem Skupine 85 poskrbela za predstavitev monografije »I croati a Trieste« (Hrvati v Trstu). Knjiga ima 544 strani in ponuja 26 prispevkov izvedencev iz Hrvaške, Italije in Slovenije. Predstavitve bo jutri ob 17.30 v knjižarni Minerva v Ul. San Nicolò, udeležili se je bodo J.C. Damir Murković, Marco Sare in drugi, večer bo vodila Patrizia Vascotto.

Mednarodni natečaj digitalne umetnosti

V državni knjižnici na Trgu Papa Giovanni XXIII št. 6 bodo danes ob 18. uri proglasili zmagovalca 2. mednarodnega natečaja vizualne digitalne umetnosti »The brain project«. Med 410 deli, ki so prispela z vsega sveta, so jih izbrali 30. V knjižnici bodo na ogled do 5. decembra, ogledamo si jih lahko tudi na spletni strani www.thebrainproject.eu.

Predstavitve knjige teologa Vita Mancusa

V okviru novega ciklusa srečanj »I venerdì del Veritas« - Books bo danes v istoimenskem središču teolog Vito Mancuso predstavil svojo zadnjo knjigo »L'Anima e il suo destino«. Predstavitve bo ob 18.30.

SEJEM - Čez mesec je božič

Rabljena smučarska in kolesarska oprema

Od danes do ponedeljka Smučarski klub Devin ponuja širok izbor rabljenih smučarskih in kolesarskih artiklov

Organizatorji so
prejeli in dali na
prodaj veliko
opreme

KROMA

Sejem rabljene smučarske in kolesarske opreme, ki ga v okviru prireditve »Čez mesec je božič« od danes do ponedeljka na tržaškem sejmišču pripravlja Smučarski klub Devin, bo prav gotovo ugodil okusu še tako zahtevnih strank. Približno 1.000 ljudi je namreč organizatorjem izročilo nekaj tisoč kosov različne opreme. Kar se tiče smučanja, je na voljo več kot 500 parov smučí za alpsko, tekaško in alpinistično smučanje, prav toliko je pancerv, okoli 100 je čelad, na voljo so tudi smučarske deske, zelo dosti pa je otroške opreme, vključno z oblačili in obutvami, ki gredo še najraje v promet. Kar se tiče kolesarstva, so zbrali veliko gorskih in otroških koles, pa tudi drugo kolesarsko opremo. Na voljo so tudi rolerji in pa avtomobilska oprema, kot na primer verige in prtljažniki za smučí in kolesa. SK Devin opozarja tudi, da bo po sejmskih cenah na voljo tudi nova oprema. Sejem bo od danes do ponedeljka odprt vsak dan od 10.30 do 20.30.

TRŽAŠKA POKRAJINA - Ob mednarodnem dnevu boja proti nasilju nad ženskami

Informativni kombi bo jutri krožil po pokrajini

Šest postankov (Trst, Nabrežina, Opčine, Zgonik, Dolina, Milje) s pogovori, informacijami in materialom

Generalna skupščina Združenih narodov je decembra 1999 razglasila 25. november za mednarodni dan boja proti nasilju nad ženskami. Raznorazne pobude po državi bodo širšo javnost opozorile na to izredno kočljivo in žal vse bolj razširjeno družbeno hibo; v Rimu bo na primer jutri s Trga Republike ob 14. uri krenil sprevod, pravzaprav velika manifestacija proti kakršnemukoli nasilju nad ženskami, informativne pobude pa bodo stekle tudi v naših krajih.

Na sedežu tržaške pokrajine so včeraj dopoldne predstavnice pokrajinske komisije za enake možnosti z Mario Tereso Bassa Poropat na čelu predstavile krajevno pobudo. V sodelovanju s pokrajinskim odborštvom za prevoze in centrom proti nasilju nad ženskami Goap so si zamislile pravo potujočo informativno kampanjo proti nasilju. Informativni kombi bo jutri odpeljal iz Trsta (Borzni trg od 10.30 do 11. ure) proti Nabrežini (od 11.30 do 12. ure), Opčinam (od 12.30 do 13. ure), Zgoniku (od 13.30 do 14. ure), Dolini (od 15. do 15.30), Miljam (od 15.30 do 16. ure) in se nato vrnil v mesto (Trg Oberdan od 16.30 do 17. ure). Med šestimi postanki po Krasu in mestnem zaledju se bodo članice komisije srečale s predstavniki lokalnih institucij, združenj in prebivalci oziroma prebivalci, katerim bodo postregle s številnimi podatki o nasilju v državi in pa v deželi ter s koristnim informativnim materialom. Predsednica pokrajine Bassa Poropat je uvodoma opozorila na strašen podatek, da je nasilje eden izmed glavnih vzrokov smrti žensk, »komisija za enake možnosti med ženskami in moškimi je torej izbrala pot informacije, kapilarne informacije, ki bi segla prav do vsakega člana naše skupnosti. Potrebno je namreč ozaveščanje javnosti o problematiki nasilja, o možnih ukrepih in pa pravicah žrtev.« Pozitivno je ocenila idejo o kombiju, saj po njenem mnenju omogoča najbolj preprost in direkten stik z ljudmi.

»Izoginiti se želimo danes zastarele mu klišeje, po katerem naj bi šlo za ženske, ki se med seboj pogovarjajo o ženskah. Zavedati se moramo namreč, da ne gre za omejen pojav oziroma za nekaj, kar zadeva le ženske, marveč je to že preraslo v splošen, družbeni problem,« je poudarila predsednica pokrajinske komisije Eloisa Cignatta in nanizala nekaj pomembnih pobud, ki jih ravnokar udeležujejo v tržaški pokrajini; v prvi vrsti gre omeniti nagrado za najboljšo žensko diplomsko nalogo, uresničitev spletnega portala, ki zagotavlja pregledne informacije o pogojih in stanju žensk, serijo srečanj z nižješolci na temo nasilja ter

Udeleženke včerajšnjega srečanja na sedežu tržaške pokrajine (zgoraj) in letak, ki po mestnih ulicah opozarja na svetovni dan boja proti nasilju nad ženskami

KROMA

v sodelovanju z odborštvom za enake možnosti tudi mednarodni dom žensk. Ravno slednji je tržaški pokrajini v velik ponos, saj bodo v večji stavbi v Ulici Pisoni našla zatočišče različna ženska združenja.

Po mestnih ulicah visijo že nekaj dni dvojjezični letaki, na katerih poznani domači obrazi (Tanja Romano, Margherita Hack, Ariella Reggio, Barbara Della Polla, Pino Roveredo, Mauro Covacich, Maurizio Zacchigna in Gianmarco Pozzecco) opozarjajo na svetovni dan proti nasilju, ki je skupen problem. Zamislil si jih je tržaški center proti nasilju Goap, v imenu katerega je ena izmed članic včeraj posredovala vrsto zanimivih, pravzaprav pretresljivih podatkov: od januarja do oktobra je pomoč pri centru poiskalo 600 žensk, 187 izmed teh je to storilo prvič; povečini je nasilje nad njimi storil zakonec (37,8%) ali bivši partner (23,6%), več je bilo tudi žrtev t.i. stalkinga ali zalezovanja, v skoraj vseh primerih pa smo priča psihološkemu nasilju, ki se je v nekaterih primerih celo spremenilo v fizično ali spolno nasilje.

Naj pri tem še omenimo, da prireja tržaška sekcija Sindikata upokojencev Italije pri Cgil avtobusni prevoz na rimsko manifestacijo; ob dveh jutraj bo avtobus jutri odpeljal s Trga Oberdan in za mesto na njem bo treba odšteti kakih 30 evrov. Za vse potrebne informacije sta na voljo številki 040/3788210 (od 9. do 12. ure) ali 329/3782619 oziroma elektronski naslov adriana.donini@alice.it. (sas)

NARODNI DOM Delavnica v okviru projekta Sapeva

Jutri se bo v Narodnem domu odvijala prva od dveh delavnic, ki jih v sklopu projekta Sapeva - študija, analiza, promocija in ovrednotenje kulturne, zgodovinske in jezikovne dediščine slovenske in italijanske narodnostne skupnosti na obmenjem teritoriju - prireja Slovenska kulturno gospodarska zveza in Slovenski izobraževalni konzorcij Slovik. Na prvi delavnici bo spregovorila mag. Marina Letonja na temo Generiranje novih idej in izdelava poslovnega načrta. Mag. Marina Letonja je magistrirala iz ekonomskih znanosti s področja računovodstva. Ima dolgoletne izkušnje kot raziskovalka - svetovalka za področje podjetništva na Ekonomskem inštitutu Maribor. Podjetniško znanje si je nabirala na številnih usposabljanjih doma in v tujini (-ZDA in Nemčija). Svetovalne izkušnje v majhnih podjetjih si je pridobila skozi številne različne domače projekte. Sodeluje pri razvoju programov usposabljanja za brezposelne v okviru aktivne politike zaposlovanja ZRSZ ter programov usposabljanja za podjetniške svetovalce. Na Visoki šoli za podjetništvo je predavateljica za področje podjetništva. V soboto bo udeležencem seminarja spregovorila o podjetništvu, o tem, kako do najboljših idej, tehnike generiranja idej, predhodno vrednotenje idej in o poslovnem načrtu, zakaj ga pripravljamo, kateri so njegovi ključni deli in vsebine, ki naj ga sestavljajo. Delavnica bo potekala med 9.30 in 12. uro v prostorih Narodnega doma v Trstu. Še danes se lahko zainteresirani prijavijo na sledeči mail: maja.humar@slovik.org

Druga delavnica v sklopu projekta Sapeva bo potekala v Gorici v soboto, 15. decembra. O tem, kako ustanoviti in upravljati podjetje, od praktičnih administrativnih do pravnofiskalnih obveznosti, bosta spregovorila komercialist Renzo Devetak in svetovalec Robert Frandolič.

ZDRAVSTVO - Srečanje o nemedicinskih storitvah za zdravstvene ustanove

Tržaški sistem zanima slovenske bolnišnice

Sistem globalne ponudbe storitev je značilen za FJK in Trst - Italijanski konzorcij bi sodeloval s slovenskim partnerjem, vodstva bolnišnic pa ga vabijo neposredno na slovensko tržišče

Sestanek pri Sv. Ivanu je bil množično obiskan

KROMA

Sistem globalnih nemedicinskih storitev (Global Service) za zdravstvene ustanove, ki je značilen za nekatere bolnišnice v Trstu in v Furlaniji-Juljski krajini, je za slovenski trg zelo zanimiv. Včeraj so bili na informativnem sestanku v Trstu predstavniki vodstev različnih slovenskih bolnišnic. Kakih 20 gostov iz Ljubljane (Psihiatrična klinika), Slovenj Gradca, Postojne, Kopra in drugih mest se je srečalo s predsednikom italijanskega konzorcija za storitve CNS Albertom Ferrijem, z raznimi izvedenci ter z upravnim direktorjem tržaškega zdravstvenega podjetja Fulviom Franzo. Srečanje je priredil Italijanski inštitut za zunanjo trgovino (ICE).

V Italiji so za storitve, ki ne sodijo v zdravniške dejavnosti - čiščenje, pranje, kuhanje ipd. - pogosto zadolžene zadrage, ki so izbrane na podlagi javnih razpisov. Pozunanjenje storitev lahko samo po sebi ogroža kakovost dejavnosti. Zaradi tega se je marsikje vpeljal sistem globalnih storitev: bolnišnice imajo rednega sogovornika, ki nudi vse storitve in se obveže, da bodo standardni kriteriji zadovoljeni. »Konzorcij CNS koordinira včlanjena podjetja (trenutno jih je 230), jim nudi svetovanje in jim pomaga pri dostopu do javnih razpisov. V Trstu je vodilna na tem področju zadruga Clu, ki zaposluje sto oseb, med katerimi je 50 umsko prizadetih uslužbencev. Globalni sistem skuša usklajevati kakovost storitev z logiko dobička«, je razložil pred-

sednik CNS Alberto Ferri. Sistem se je najbolje obnesel v deželi FJK, kjer je v teku trojno sodelovanje med ponudnikom, klientom (zadovoljenim podjetjem) in videmsko univerzo, ki je zadolžena za merjenje rezultatov. »V deželi obstaja vzporedni sistem razpisov za posamezne storitve, ki je po mojem manj učinkovit. Morali bi primerjati rezultate obeh sistemov«, pravi Ferri.

Sestanek je bil na sedežu tržaškega oddelka za preventivo pri Sv. Ivanu. Ferri je poudaril, da bi konzorcij CNS vzpostavil stike s kakim slovenskim partnerskim podjetjem, mu opisal sistem poslovanja in mu nudil razne usluge: »Predstavljam si namreč, da bi Slovenci radi imeli storitve slovenskega podjetja«. Očitno se je motil, vsaj kar se tiče vodstev bolnišnic, ki so v glavnem naklonjena neposrednemu vstopu italijanske družbe na slovensko tržišče. To je potrdila tudi Darja Vižintin Zupančič, direktorica Združenja zdravstvenih zavodov Slovenije: »Pomembno bi bilo, da bi italijansko podjetje konkuriralo v Sloveniji. Pri nas se z nemedicinskimi dejavnostmi navadno ukvarjajo bolnišnice same, storitve zasebnih slovenskih podjetij pa so dokaj drage. Tuj konzorcij bi verjetno pozitivno vplival na tržišče, poleg tega nam je dežela FJK blizu, to je eno samo veliko območje. V prihodnosti bi lahko nastal tudi slovenski konzorcij. Zanimanje za tržaški sistem je vsekakor veliko.« (af)

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA - Ženske v Cgil: stoletna zgodovina

Žensko zaznamovan izsek italijanske družbe 20. stoletja

Razstava v Kulturnem domu je dvojezična, organizatorji pa k ogledu vabijo mlade

Kako se je v zadnjem stoletju spreminila italijanska družba? V kolikšni meri so k spremembam pripomogle sindikalne bitke, predvsem pa ženska prizadevanja za pravičnejšo družbo? Nekaj odgovorov na ta vprašanja prinaša fotografska razstava Ženske v Cgil: stoletna zgodovina, ki so jo včeraj odprli v foyeru tržaškega Kulturnega doma. Razstavo so ob lanski stoletnici največjega italijanskega sindikata pripravili v Rimu, do 12. decembra pa je, v dvojezični in nekoliko dopolnjeni verziji, na ogled tudi na Petronijevi ulici. Ob razstavi so si številni člani Sindikata upokojencev Italije (Spi-Cgil), glavnega organizatorja včerajšnjega večera, ogledali tudi gledališko predstavo Svinjak (furlanskega avtorja Pier Paola Pasolinija), ki jo je uprizorilo Slovensko stalno gledališče. Gabriela Giorgi, deželna tajnica SPI in njegove ženske koordinacije, je pojasnila, da predstavljajo razstavljene fotografije zanimiv izsek italijanske družbe dvajsetega stoletja: od prvih stavk šivilj do uporov tako imenovanih »mondin«, delavk na riževih poljih. Od obdobja prve svetovne vojne, ko so ženske zamenjale moško delovno silo, ki je bila vpoklicana v vojsko, do obdobja fašizma in njegovega zatiranja sindikalnega gibanja. Od odporništva do povojnega ekonomskega booma, od ženskih prizadevanj za plače, ki naj bodo enakovredne moškim, preko feminističnih bitk (na primer za pravico do splava) do današnjih dni. Tržaško razstavo so prireditelji obogatili tudi s posebno sekcijo o »tržaškem primeru«: fotografije o tržaških delavkah, prodajalkah, a tudi učiteljicah in intelektualkah sta dala na razpologo Odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici ter Institut Livio Saranz. O tržaškem delavskem gibanju, ki se je zaradi svoje večnarodnostne specifičnosti v marsičem razlikovalo od italijanskega, je spregovorila zgodovinarica Marina Rossi. Sestavljali so ga delavci velikih industrijskih obratov, a tudi krušarice, branjevke, mlekarice in celo loščilke ladijskega pohištva. Po drugi svetovni vojni je bilo delavsko gibanje tudi politično obarvano: delavci so sanjali prijaznejšo in pravičnejšo bodočnost, zato je marsikdo tudi odšel v Titovo Jugoslavijo »gradit socializem« ... Svoj pozdrav je prinesla tudi Alba Orti, odgovorna za Projekt spomin pri Spi-Cgil, ki je med drugim dejala, da so želeli z razstavo spregovoriti predvsem mladim: če imamo zgodovinski spomin, lahko njegove nauke ponovno investiramo v sedanjo in bodočnost. Zgodovina italijanskega delavskega gibanja nas uči, da se tudi težke situacije lahko izboljšajo. Nič ni nemogoče: naši predniki so bili lačni svobode in pravičnosti in so z njima spremenili italijansko družbo. Upam, da bo to uspelo tudi današnji mladini, ki ji skušajo nekateri ukrasti bodočnost ... (pd)

Razstava je na ogled v dopolnjeni in dvojezični verziji

KROMA

POSEG POLICIJE - Moški že v nezvesti

Rešili so mu življenje

Bil je na čolnu, ko ga je zadela huda glikemična kriza, padel je v nezvest in ni mogel dihati

Moškemu so najprej priskočili na pomoč agenti, zatem še reševalci službe 118

Hiter poseg je rešil človeško življenje, saj je bil moški že v nezvesti. Na pomoč je poklical eden od ribičev, ki je bil v bližini, policiji je povedal, da je na motornem čolnu opazil moškega, ki je bil v očitnih težavah, mučili so ga hudi krči. Čoln je bil v kanalu Locovaz, zato so takoj obvestili leteči oddelek seslanskega komisariata, proti kanalu je odplul še izvidniški čoln navtične ekipe iz Devin. Moškega so kmalu našli, ležal je na krovu, le za las ni padel v mrzlo vodo, noge so mu že visele izven krova, eden od agentov pa je skočil na krov in ga zadržal. Nesreče je medtem povsem izgubil zavest, imel je tudi hude težave pri dihanju. Agenti so mu takoj pomagali, tako da si je že po nekaj minutah opomogel, začel je dihati in je prišel k zavesti.

Kmalu zatem je prišlo še osebje službe 118, ki ga je prevzelo v oskrbo, nakar so ga z izvidniškim čolnom odpeljali do Ribiškega naselja in z rešilcem v bolnišnico v Tržič. Ugotovili so, da bolega za diabetesom in je imel hudo glikemično krizo.

Dijaki obiskali sedež Pokrajine

Med ponedeljkom in sredo je več kot dva tisoč tržaških dijakov in sto profesorjev obiskalo palačo Galatti, kjer ima sedež tržaška pokrajinska uprava. Druge izvedbe pobude z naslovom »Dajmo prihodnost naši preteklosti«, ki jo prireja Italijanski sklad za okolje (FAI), se je udeležilo 12 višjih srednjih šol, med temi so bili tudi Trgovski tehnični zavod Žige Zoisa, Licej Franceta Prešerna ter Pedagoški in družboslovni licej Antona Martina Slomška. Vodne obiske po dvorinah palače so opravljali sami dijaki, ki so se pred tem udeležili tečaja. S tem so si zagotovili izobraževalne kredite. Zadnjega dne so se vodnega obiska udeležili predstavniki krajevnih oblasti, med katerimi je bil tržaški prefekt Giovanni Balsamo.

Novi direktor Burla obiskal Pokrajino

Novopečeni generalni direktor otroške bolnišnice Burlo Garofolo Mauro Delendi je bil včeraj na obisku pri predsednici tržaške pokrajinske uprave Marii Teresi Bassi Poropat. Med srečanjem, katerega se je udeležil tudi predsednik upravnega odbora bolnišnice Emilio Terpin, so orisali sedanjo situacijo bolnišnice in bodoče izzive, glede na načrtovano preselitev na Katinaro. Predsednica Bassa Poropat je zagotovila sodelovanje z zdravstveno ustanovo, ki nudi kakovostne storitve in dragocene znanstveno-raziskovalne dejavnosti.

Darko Bradassi drevi v Boljuncu

Na pobudo Skupine 35-55, ki deluje v okviru SKD France Prešeren, bo drevi ob 20.30 v društvenih prostorih Darko Bradassi govoril o vremenu. Pri ljubljena sta tako tema kot predavatelj, saj je Bradassi stalen gost slovenskih medijev v Italiji, kjer razkriva skrivnosti meteorologije, predvsem pa na zelo poljuden, vendar strokoven način zna povedati to, kar ljudi najbolj zanima: kakšno vreme bo v kratkem.

Senegalcu zaplenili plošče in dežnike

Med slovesnostjo ob Mariji od zdravja je mestna policija poostri-la kontrolo in med drugim ustavila Senegalca, ki je mimoidočim ponujal CD-plošče. Imel je tudi dežnike, vse so mu zaplenili. Globlo pa so naložili moškemu, ki je igral na Capo di Piazza.

GLEDALIŠČE MIELA - Nagrada Darko Bratina

Edi Šelhaus v filmu Jurija Grudna

Gre za prvi dolgometražec mladega režiserja - Danes ga bodo dvakrat zavrteli, ob 18. in 21. uri, ob 17.30 pa bodo odprli razstavo Šelhausovih fotografij

Pred par leti, ko je Jurij Gruden prejel nagrado na 6. festivalu slovenskega filma z delom Na čakanj, je voditelj večera, ki ga je takrat vprašal »Kaj zdaj?« in s tem seveda mislil na Grudna bodočnost, odgovoril »v Trst«. Svojemu namenu se v letih ni izneveril in tudi načrt, ki nam ga je takrat zaupal, da bi se svojega prvega daljšega, celovečernega filma lotil ravno v Trstu, »s tržaško problematiko, ki pa ne bi bila nujno omejena na zamejstvo«, ni propadel. Nocoj ob 18. in 21. uri bo v tržaškem gledališču Miela zaživel prvi avtorjev dolgometražec, dokumentarec Edi Šelhaus - Bil sem zraven, v produkciji Arsmedije, ene najpomembnejših slovenskih producentskih hiš in ob sodelovanju slovenskega Filmskega sklada, Radio televizije Slovenija, Kinoateljstva in Vibe filma. Grudnov film so med drugim predvajali tudi n letošnjem festivalu slovenskega filma.

Drevisnji dogodek, ki predstavlja tudi tržaški večer Nagrade Darko Bratina, prireja goriški Kinoatelj, v sodelovanju z združenjema Bonawentura - Gledališčem Miela in Anno Uno - Tisoč oči. Tržaški debi kontovskega režiserja, ki je konec poletja poskrbel tudi za realizacijo dokumentarnega dela ob obletnici Športnega združenja Kontovel, bo

predvajan ob Šelhausovi prisotnosti. Ob 17.30 bodo namreč v Mieli odprli razstavo Šelhausovih fotografij, ob 19.30 pa bo okrogla miza z naslovom Šelhaus in bitka za Trst, pri kateri bodo ob režiserju in protagonistu filma sodelovali še Annamaria Vinci, Sergij Grmek Germani, Aleš Doktorič in Gianni Torrenti.

Grudnov zapis, ki je danes že pravi dokument, vsebuje celo vrsto še neobjavljenih filmskih posnetkov osvobojenega Trsta, ki jih je Šelhaus ovekovčil v prvih povojnih letih za Slovenski filmski obzorik in Jugoslovanske filmske novosti.

Dokumentarni film je namreč nastal kot »logična posledica« avtorjeve diplomske naloge, posvečene dvema snemalcema, ki sta s svojima tretjima očesoma beležila tržaško povojno dogajanje: Gian Albertu Vitrottiju in Ediju Šelhausu. »Za ta film so me prvi spodbudili ravno profesorji na univerzi. Začetno sem si tudi želel, da bi se Vitrotti in Šelhaus srečala, kar pa mi na koncu žal ni uspelo«.

Kako se je nato razvil scenarij?

Sprva sem nameraval posneti film o Trstu, nato pa sem se odločil, za zgodbo o Ediju Šelhausu. Njegovo osebo pričevanje in spomini na tisti čas so zelo dragoceni in res bi bilo škoda, ko bi se te-

ga ne uporabilo. Njegove spomine in spomine nekaterih Šelhausovih znancev in prijateljev, kot so Egon Kraus, Egon Piščanec, Aljoša Žerjal ali pa tudi zgodovinarjev in pripovedovalcev, ki sodelujejo pri filmu, sem prepletel z arhivskim materialom, ki ga je posnel ravno Šelhaus.

Kje se nahaja to filmsko gradivo?

Trakovi so shranjeni pri slovenskem filmskem arhivu, pri arhivu Filmskih novosti in v prostorih Jugoslovanske kinoteke v Beogradu ter v arhivih Tv Slovenije. Večino tega materiala si Šelhaus ni nikoli ogledal, ker je iz Trsta pošiljal metre in metre filmskega traku, za montažo in uporabo pa so poskrbeli direktno v Beogradu. Filmske obzornike so itak predvajali samo na območju bivše Jugoslavije in si jih pri nas ni bilo mogoče ogledati. Moram pa povedati, da sem si v film želel vključiti tudi vse tiste posnetke, ki so se navezovali na naše kraje in jih jugoslovanski montažerji niso uporabili. Žal pa teh trakov nisem uspel najti, ker niso še uredili primerne arhiva. Med temi je tudi Šelhausov posnetek zadnje čupe, ki zaenkrat še tiči v kaki pozabljeni skatli.

Kako se je Šelhaus odzval tvojemu vabilu?

Ideja mu je bila takoj všeč. Mislim, da zato, ker je pri tem šlo za Trst in kot on vselej pra-

vi, mu je Trst posebej pri srcu. Celo med snemanjem filma, ko se je dnevno peljal sem, se je nekoč odpovedal srečanju s takratnim predsednikom Drnovškom, ker se še vedno raje odloči za Trst (se smeje).

Kje pa so potekale klope?

Na Velikem trgu, pri Sv. Jakobu, v Škednju, na Kontovelu in pri Obelisku. Ravno tu je leta 1946 posnel razgled nad Trstom, ki ga je Anton Štiglic uporabil pri zaključku celovečerca Na svoji zemlji. Del mojega filma smo posneli tudi pred gledališčem Miela: nekdanjim Domom pristaniških delavcev, kjer se je Šelhaus pogostokrat mudil. Zanimivo, da si še danes, ko gre tam mimo, sname klobuk ali kapo v spomin na delavce, seveda slovenske in italijanske, ki pravi, da so mu ogromno pomagali.

Željo, film o Trstu, si izpolnil. Kateri so tvoji načrti za v bodoče?

Ravnokar režiram film o Igu Grudnu, ki bo pripravljen naslednje leto ob šestdeseti obletnici njegove smrti.

Kaj pa dolgometražni igrani film?

To je cilj vsakega režiserja, pri čemer pa si nočem delati utvar in ostanem z nogami trdno na tleh. V bodoče, pa kdo ve... (Iga)

OPČINE - V prostorih ZKB

Božični prodajni sejem Sklada in VZS Mitja Čuk

V sejni dvorani Zadrúžne kraške banke na Opčinah so predsinočnjim odprli letošnji božični prodajni sejem. Njegova pobudnika sta Sklad in VZS Mitja Čuk, sredstva iz nabirke pa bodo namenili dokončanju večnamenskega centra na Repentabski ulici. Letošnja izvedba božičnega prodajnega sejma, katere otvoritev sta popestrila glasbenika Martina Feri in Iztok Cergol, je že druga po vrsti. Lani so svoje izdelke prispevali učenci OŠ Vižmarje-Brod iz Ljubljane, letošnje božične okraske pa so izdelali gojenci VZS Mitja Čuk. Poleg teh je na sejmu moč kupiti tudi slike slovenskih umetnikov, ki so v preteklem letu razstavljali v Bambičevi galeriji na Opčinah. Božični prodajni sejem bo odprt vsak dan (razen sobote) vse od 9. decembra, in sicer vsak dan dopoldne od 10. do 12. ure, popoldne od 15. do 17., ob nedeljah samo dopoldne. Nov večnamenski center Sklada Mitja Čuk bo predvidoma začel delovati v prvem tromesečju prihodnjega leta, ko bodo v njegove prostore prenesli nekatere dejavnosti Sklada in VZS Mitja Čuk. Gradnja večnamenskega centra oz. projekt Gradimo skupaj sta trajala dolgo časa, v ta sklad pa so poleg mnogoštevilnih posameznih darovalcev prispevali domača Zadrúžna kraška banka, bivša Kraška gorska skupnost, Sklad za Trst in Sklad Vodafone. (ps)

Prodajni sejem
bo odprt
do 9. decembra

KROMA

NABREŽINA - V kavarni Gruden

Na ogled vezenine Bogomile Doljak

Vezenine Bogomile Doljak se opirajo na tradicijo kraških skrinj. Umetnica izhaja iz izhodiščnih okrasnih elementov in na tej osnovi ustvarja koncept za svoje vezenine. S prtički, ki naj bi prekrivali skrinje, želi umetnica namigniti na prisotnost ženske ustvarjalnosti in na njeno prepletanje miselnih struktur. Namenoma ne šiva, temveč se izraža s slikarsko simbolno govorico. Uporablja samo tri barve. Antično barvno triado. Belo, ki simbolizira rojstvo, rdečo za življenje in črno za smrt. S prisotnostjo cvetov pa nam prikazuje prispodobo ženske ljubečnosti, ki s svojo prisotnostjo gibko in odločno kljubuje vsakdanu razpeta med dimenzijo zemeljske realnosti in občutljivim gibanjem lastnega duha. Razstavo si je mogoče ogledati do 8. januarja 2008, vsak dan razen ob sredah med urnikom odprtja kavarne, tel. št. 3389277739.

Ani Tretjak

Včeraj danes

Danes, PETEK, 23. novembra 2007

KLEMEN

Sonce vzide ob 7.14 in zatone ob 16.28 - Dolžina dneva 9.14. Luna vzide ob 15.13 in zatone ob 5.47.

Jutri, SOBOTA, 24. novembra 2007

JANEZ

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 12,8 stopinje C, zračni tlak 1020 mb ustaljen, veter 10 km na uro severovzhodnik, vlaga 78-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 12,1 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 19., do sobote, 24. novembra 2007
Urniki lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Sv. Ivana 5 (040-631304), Ul. Alpi Giulie 2 (040-828428), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040-271124). Sesljan (040-208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Trg Sv. Ivana 5, Ul. Alpi Giulie 2, Oširek Sonnino 4, Milje - Ul. Mazzini 1/A. Sesljan (040-208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Oširek Sonnino 4 (040-660438).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številki) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - 17.00 »Michael Clayton«.
AMBASCIATORI - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »La leggenda di Beowulf«.
ARISTON - 16.00, 20.00 »Il vento fa il suo giro«; 18.00, 22.00 »Elisabeth the golden age«.
CINECITY - 16.15 »Ratatouille«; 15.45, 17.50, 19.55, 22.05 »Lo spaccacuori«; 15.45, 17.50, 19.55, 22.05 »Come tu mi vuoi«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Matrimonio alle Bahamas«; 16.30, 19.55, 21.30, 22.15 »La leggenda di Beowulf«; 18.40 »The Bourne ultimatum«; 16.10, 18.10, 20.10, 22.10 »Lezioni di cioccolato«; 15.45, 17.55, 20.05, 22.15 »1408«.
EXCELSIOR - 16.00, 18.30, 21.00 »Un'altra giovinezza«.
EXCELSIOR AZZURRA - 16.15, 18.45, 21.15 »Giorni e nuvole«.
FELLINI - 16.10, 22.15 »Across the Universe«; 18.20, 20.15 »I vicerè«.
GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Lezioni di cioccolato«.

GIOTTO MULTISALA 2 - (Ulica Giotto 8) 16.30 »Ratatouille«; 18.30, 20.20, 22.15 »Mein F hrer«.
KOPER - KOLOSEJ - 19.00, 21.00, 23.00 »Delta farsa«; 19.20, 21.30, 23.40 »Instalacija ljubezni«; 21.20, 23.50 »Kraljestvo«; »18.00 »3D manija«; 18.40 »Petelinji zajtrk«.
NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »1408«; Dvorana 2: 16.30, 18.20 »Matrimonio alle Bahamas«; 16.30, 18.30, 20.30 »Il risveglio delle tenebre«; Dvorana 3: 18.20, 20.15, 22.15 »Milano-Palermo il ritorno«; 16.30, 20.15, 22.15 »Come tu mi vuoi«; 22.20 »Il nascondiglio«; Dvorana 4: 22.20 »Lo spaccacuori«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.10, 22.10 »Matrimonio alle Bahamas«; Dvorana 2: 17.40, 20.10, 22.15 »Lo spaccacuori«; Dvorana 3: 17.45, 20.00, 22.15 »La leggenda di Beowulf«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.00 »Come tu mi vuoi«; Dvorana 5: 18.00 »Giorni e nuvole«; 20.10, 22.20 »The Bourne ultimatum - il ritorno dello sciacallo«.

Izleti

SPDT organizira v nedeljo, 25. novembra 2007, geološki pohod po bližnjem Krašu. Od parkirišča na Fernetičih, ob cesti za Repentabor (v bližini marketa Evrospina), se bomo podali ob 8.30 v spremstvu strokovnjaka in ljubitelja geološke znanosti Paolo Sossija, po gričevju vzdolž italijansko - slovenske meje, mimo kamnolomov na Poklonu in se vrnili nazaj do Fernetičev. Vabljeni!
SPDT vabi v nedeljo, 2. decembra na avtobusni izlet v neznano... Vpisovanje na

Slovensko prosvetno društvo Mačkolje

vabi danes, 23. novembra na

Cecilijanko

Ob 19.30 sveta maša v župnijski cerkvi - sodelujejo MePZ Mačkolje, mladinska skupina in pritrkovalci.

Ob 20.30 družabni del v dvorani Srenjske hiše, z naslovom

O pesmi in petju

Gost večera je narečni pesnik Aleksander Furlan

Na Opčinah
obiščite

Predbožični likovni sejem

prodaja
darilnih izdelkov
in dražba slik
v podporo Sklada
in VZS Mitja Čuk

V dvorani Zadrúžne kraške banke
na Opčinah do 9.12.2007
PO-PE 10-12, 15-17; ob nedeljah 10-12

tel. št.040-220155 (Livio) in 040-2176855 (Vojka). Pohitite!

KRUT vabi v soboto, 15. decembra 2007 na božični sejem v Zagreb, z ogledom mesta v dopoldanskih urah. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, Trst, tel.: 040-360072.

ZDRUŽENJE STARŠEV O.Š. FRANA MILČINSKEGA organizira silvestrsko družinsko zimovanje »Snežinka« v počitniškem domu Vila v Kranjski Gori od 28. decembra 2007 do 4. januarja 2008. Lahko se nam pridružite tudi za krajše obdobje. Vabljeni vse družine od Milj do Trbiža. Dodatne informacije in prijave zbiram do 20. decembra 2007 na št. 040 567751 ali 3202717508 Tanja, ali po mail-u: franmilcinski@libero.it

Čestitke

V Nabrežini sta praznovala zlato poroko priľjubljena **ELENA** in **EUGENIO**. Da bi bila še mnoga leta skupaj z željo, da bi Elena imela več zdravja, ji ma voščita Vida in Marko.

V sredo je naš klarinetist **MANUEL CORBATTI** uspešno opravil državni izpit za geometre. Vsi pri Pihalnem orkestru Ricmanje mu iskreno čestitamo.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO DTTZG »Žiga Zois« sporoča, da bo v ponedeljek, 26. novembra 2007, na podružnici - Canestri - njegova ploščad 7- roditeljski sestanek ob 17. uri za bienij in ob 18. uri za trienij obeh oddelkov.

Poslovni oglasi

DOM TILIA IŠČE kvalificirano osebje (OTIA - OSS - ADEST). Tel. 3285319691

Mali oglasi

AGRITURIZEM sta odprla Joško in Ljuba Colja v Samatorci. Vljudno vabljeni. Tel.: 040-229326.

BOŽIČNI ČAS se bliža! Iščeš primerno ročno izdelano darilo? Pokliči na tel. št. 339-4413205. Ne bo ti žal!

IŠČEM DELO kot negovalka starejše osebe, pokretne ali nepokretne, z večletnimi izkušnjami, z znanjem slovensčine, italijanščine in nemščine. Za menjavo po dogovoru. Tel. na št.: +386 040-187292.

IŠČEM GOSPO srednjih let za družbo starejši osebi trikrat tedensko od 15. do 19. ure (pbčina Dolina). Mobitel.: 340-0677794.

IŠČEMO MLADO OSEBO za začasno delo strežbe. Klicati v večernih urah na št. 347-1291382.

KMEČKI TURIZEM UŠAJ je odprt v Nabrežini 8 do 2. decembra 2007. Tel. 339-4193779.

KMEČKI TURIZEM pri Bogdanu in Marlenki v Gabrovcu je odprt ob petkih, so-

JADRALNI KLUB
ČUPA

y.C. Čupa

vabi vse člane na

DRUŠTVENO KOSILO

V nedeljo, 2. decembra
ob 12.45 uri

v restavraciji Sardoč
(Prečnik 1/b – Devin-Nabrežina)

Prijave sprejemamo v tajništvu
do 28.11.2007

Tel/fax: 040299858 / 3472420331
ali po e-mailu info@yccupa.org

botah in nedeljah do 25. decembra. Tel. 040 - 2296068.

PODARIMO simpatične psičke, srednje rasi. Tel. na št.: 040-568071.

PRODAJAM KOTALKE št. 29, 31 in 33. Tel. št. 040-225527 ali 040-225519.

PRODAM toyota yaris, letnik 2002, 5 vrat, 85.000 prevoženih km, edini lastnik, v dobrem stanju. Tel.: 333-4154687.

PRODAM peč na drva znamke nordica, model Svezia, kurilna moč 9 kw, ki je bila uporabljena samo tri mesece. Tel. 328-7771669.

V NAJEM dajem opremljeno stanovanje na Greti. Tel. na št.: 340-3963534.

VARSTVO STAREJŠIH OSEB NA DOMU 24 ur na 24. Gospa srednjih let, Bolgarica z znanjem italijanščine in z dolgoletnimi izkušnjami ter z veljavnimi dokumenti za delo v Italiji išče zaposlitev. Tel.: 389-0558458.

Osmice

BERTO TONKIČ na Tržaški cesti, 25 v Doberdobu ima odprto osmico. Toči belo in črno vino ter ponuja domač prigrizek. **OSMICE** je odprl Zidarič v Praprotnu št. 23.

Loterija 22. novembra 2007

Bari	57	64	54	32	6
Cagliari	61	53	24	41	56
Firenze	2	59	10	57	33
Genova	34	58	9	7	84
Milan	55	33	16	48	59
Neapelj	61	14	79	63	38
Palermo	51	34	55	9	85
Rim	82	72	44	75	80
Turin	76	78	85	39	62
Benetke	15	17	35	33	36
Nazionale	60	21	66	52	6

Super Enalotto št. 140

2	51	55	57	61	82	jolly 15
Nagradni sklad						2.807.604,18 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						5.415.259,00 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						0,00 €
6 dobitnikov s 5 točkami						93.586,81 €
1.116 dobitnikov s 4 točkami						503,15 €
43.299 dobitnikov s 3 točkami						12,96 €

Superstar

60

Brez dobitnika s 6 točkami	– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	– €
Brez dobitnika s 5 točkami	– €
7 dobitniki s 4 točkami	50.315,00 €
151 dobitnikov s 3 točkami	1.296,00 €
2.249 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
15.552 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
34.456 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji
vabi na predstavitev treh novih knjižnih izdaj na športno tematiko

danes, 23. novembra 2007
v dvorani Zadrुžne kraške banke na Opčinah ob 18.00

Mali slovar športnih izrazov

Tiskano v okviru projekta "Šport podira meje".
Šifra projekta BAFVG332592, Program pobude skupnosti Interreg IIIA
Italija Slovenija 2000 2006

Zbornik slovenskega športa v Italiji 2007

Avtor Branko Lakovič

Nogometni priročnik

Založba ZTT

Vse tri knjige bo predstavil dr. Miroslav Košuta, ob predstavitvi bodo nagrajeni najboljši prispevki literarnega in likovnega natečaja "Drobci iz športnega sveta"

KROŽEK ZA DRUŽBENA VPRAŠANJA VIRGIL ŠČEK
vabi

danes, 23. novembra 2007, ob 15.30
v Vilfanovo dvorano v ul. Gallina 5 v Trstu
na zgodovinski seminar

OB 60-LETNICI OBNOVITVE
SAMOSTOJNEGA SLOVENSKEGA POLITIČNEGA NASTOPANJA
V SEDANJIH MEJAH REPUBLIKE ITALIJE

Govorili bodo: *Nevenka Troha, Raoul Pupo,*
Nina Lončar, Peter Černic, Ivo Jevnikar,
Vilijem Černo, Erik Dolhar, Gorazd Bajc.

Obvestila

ŠTUDIJSKI CENTER MELANIE KLEIN prireja v sodelovanju z Deželno zbornico kliničnih pedagogov in dobrodelnim društvom Tutela tridnevno dobrodelno pobudo, v okviru katere bodo nabirali sredstva za bolnišnico Burlo Garofalo. Pobuda bo potekala na trgu Sv. Antona v petek, 30. novembra in v soboto ter nedeljo, 1. in 2. decembra. Dopoldne bodo od 9.30 do 12. ure na vrsti božične ustvarjalne delavnice, popoldne pa bodo otrokom pripovedovali pravljice. V ogretim šotoru bo tudi sejem rabljenih igrač in smučarske opreme. Toplo vabljeni!

SKD PRIMOREC prireja Božični sejem in vabi vaščane in prijatelje k realizaciji »umetnin«. To so lahko razna ročna dela, piškoti, obeski za božično drevo ... dobrodošle so vse originalne ideje! Izdelki bodo na sejmu dne 14.12.2007 naprodaj po simbolni ceni. Točno uro za dostavo ročnih del in pričetek sejma vam bomo sporočili naknadno.

AŠD CHERDANCE MILLENIUM organizira sejem rabljene opreme danes, 23. novembra, od 17. do 19. ure v telovadnici OŠ F. Bevk na Opčinah. Zbiranje materiala ob 17. uri. Info na tel. št. 349-7597763 (Nastja) ali 346-0441133 (Petra).

AŠD-SK BRDINA organizira danes, 23. novembra, ob 20.30, na sedežu društva v Repentabrski ul. 38, v Mercetolu informativni sestanek za tečaje smučanja za vse stopnje, ki bodo tudi letos v Forni di Sopra. Zainteresirani lahko tudi pokličejo na tel. št.: 340-1653533. Vljudno vabljeni vsi lanski tečajniki in novi prijatelji!

KROŽEK ZA DRUŽBENA VPRAŠANJA VIRGIL ŠČEK vabi danes, 23. novembra, ob 15.30 v Vilfanovo dvorano v Ul. Gallina 5 v Trstu na zgodovinski seminar ob 60-letnici samostojnega političnega nastopanja Slovencev v sedanjih mejah Italije. Na sporedu bo osem krajših referatov.

SKD FRANCE PREŠEREN - Skupina 35-55 prireja danes, 23. novembra, ob 20.30 v društveni dvorani občinskega gledališča v Boljuncu, večer z vremenoslovcom Darkom Bradassijem na temo »Kakšno vreme bo jutri?«. Vabljeni!

ŽUPNIJA REPENTABOR sporoča, da so vsi udeleženci romarskega izleta v JORDANIJO vabljeni na srečanje v soboto, 24. novembra, ob 20.30. Srečanje bo v prostorih Marijanišča na Opčinah. Ob tej priliki si bomo ogledali tudi enourni film o Jordaniji, ki ga je pripravil gospod Bedenčič. Vabljeni so tudi vsi, ki želijo obuditi spomine ali na novo spoznati to enkratno deželo.

DRUŠTVO TAO organizira tečaj Reiki prve stopnje. Tečaj se bo odvijal v soboto, 24. in nedeljo, 25. novembra na sedežu sklada Mitja Čuk, Proseška 131 na Opčinah. Dodatne informacije: 340 1607908 - Breda.

KROŽEK AUSER za kraško območje vabi svoje člane na družabno popoldne v soboto, 24. novembra s pričetkom ob 16. uri. Srečanje se bo odvijalo v prostorih »dopolavoro ferroviario« v Nabrežini-postaja. Za zabavo bo poskrbel »Duo Melody«.

OBČINE DEVIN-NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR - Socialno skrbstvo ter Zadruga »La Quercia«, v sodelovanju s KRK »Dom Briščiki«, prireajo v mali dvorani zgoraj omenjenega društva, v Briščikih v soboto, 24. novembra 2007, ob 15.30 Kotiček pravljic, s pravljico »Volk in sedem kozličkov«. Vstop prost za vse otroke vrtcev in osnovnih sol zgoraj navedenih občin.

DRUŠTVO SLOVENSKE IZOBRAŽENCEV prireja v ponedeljek, 26. novembra, ob 20.30, v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3, srečanje z Bojanom Pavletičem ob izidu njegove knjige »9 velikih jokov«, ki je izšla ob 80-letnici slovenskega eksodusa iz Primorske. O avtorju in njegovem delu bo govorila Marija Cenda.

OBČINA DEVIN-NABREŽINA sestavlja seznam kmetijskih podjetij, ki so usposobljena opravljati javna dela v zvezi z vzdrževanjem javnih površin, cest ipd. v smislu zak. odloka št. 228/2001. Kmečka zveza vabi zainteresirane kmetije, da se za vpis v omenjeni seznam prijavijo v njenih uradih.

SKD BARKOVLJE (Ul. Bonifata 6), s pokroviteljstvom ZSKD in slovenske prosvete s sodelovanjem zgodovinsko železniškim muzejem iz Trsta, vabi na ogled razstave vlakov, dioram in plovil »Modelarstvo kakor hobby«. Razstava bo na ogled do nedelje, 25. novembra.

TRŽAŠKO ZDRUŽENJE DIABETIKOV priredi v ponedeljek, 26. novembra 2007 ob 18. uri v dvorani Baroncini tržaške zavarovalnice Assicurazioni Generali v Ul. Trento 8 predavanje na temo »Novosti v zdravljenju sladkorne bolezni«. Predaval bo diabetolog dr. Riccardo Candido, specialistični raziskovalec 3. diabetološkega tržaškega okraja. Vsi so vljudno vabljeni!

SKD SLAVEC Ricmanje - Log prireja v ricmanjski Babni hiši v torek, 27. novembra 2007 ob 20. uri »2.Večer spominov«. Svoje izkušnje nam bo posredoval vaščan Pino Deponte, borec X. ljubljanske brigade.

SKD VESNA IN ŠD MLADINA vabita v torek, 27. novembra, ob 20. uri v domu Alberta Sirka v Križu na večer z diapozitivi »Kras: geomorfološke značilnosti«. Predaval bo Paolo Sos-si. Zbrane prispevke bosta društvi dodelili skladu za obnovo bolnice Franje.

SKGZ obvešča člane Pokrajinskega sveta SKGZ za Tržaško, da bo seja v torek, 27. novembra 2007, ob 18. uri v drugem sklicu v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah (Ul. Riceratorio 1).

50-LETNIKI Z BREGA prireajo družabnost v soboto, 1. decembra, v

Metronom in ZSKD

Predstavitve DVD-ja Svoboda res je zlata...

Danes, 23.11. ob 20.30
na kmetiji Parovel v Boljuncu

restavraciji Pri vodnjaku na Jezeru. Zainteresirani naj se javijo, najkasneje do srede, 28. novembra, v večernih urah na tel. št. 040 228604 - Mariza ali na tel. št. 333 3616411 - Sonja.

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolaju na ogled razstave »1920-1950« in risb, ki so jih izdelali učenci COŠ. S. Gruđen, na temo »Svoboda«. Urnik: nedelja 25. novembra po proslavi, ponedeljek, 26. in torek, 27. novembra od 16. do 18. ure, v sredo, 28. novembra od 16. ob 20.30 predstavitev knjige »V ženskem peklu - Savina zgodba«.

DOM JAKOBA UKMARJA iz Škednja vabi v četrtek, 29. novembra 2007, ob 20.30 na večer s študijskim krožkom »Beseda slovenske Istre«. Toplo vabljeni!

SPDT vabi na predvajanje filma »Potujmo skupaj okoli sveta«. Posnela sta ga Uroš in Kristina Ravbar, ko sta se z avtomobilom podala na enkratno pustolovščino. Predavanje bo v četrtek, 29. novembra 2007 ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. Sv. Frančiška 20.

ŽPS TREBČE ob priliki praznovanja vaškega zavetnika sv. Andreja prireja devetdnevnic: danes, 23. novembra 2007, ob 19. uri sv. maša gospoda Iva Miklavca, ob 20.30 nastop vaške godbe Viktor Parma, jutri, 24. novembra 2007 ob 19. uri sv. maša gospoda Osojnik, po maši veseli večer. Pred vsako sv. mašo bo spovedovanje, po maši pa srečanje. Mladi prireajo mini Andrejev sejem. Toplo vabljeni!

OBČINA DOLINA obvešča, da bo tudi letos priredila »Božični sejem 2007«, ki se bo odvijal na glavnem trgu »Gorica« v Boljuncu od 5. do 9. decembra 2007. Namenjen bo domačim proizvajalcem, obrtnikom in amaterjem. Imeli bomo hišice in stojnice. Glede na veliko povpraševanje in omejeno število hišic, imajo prednost občani. Vpisovanje bo potekalo na občini Dolina (urad za kulturo) od 8.30 do 13.30: od ponedeljka, 19. do srede, 21. novembra (samo za občane); od četrta, 22. novembra dalje za vse ostale, ki želijo sodelovati. Vpisovanje je veljavno samo po izvršenem plačilu vsote za »zasedanje javne površine«. Informacije 040 8329 281/280.

KD ROVTE - KOLONKOVEC ulica M. Sarnio 27, vabi v soboto 1. decembra 2007 ob 19.30 na ogled filma o Baltskih državah »Vilius, Riga, Tallinn«. Posnel ga je Sergio Zoch - Čok ob priliki izleta s Primorskim dnevnikom in potovalno agencijo Aurora. Vabljeni!

REVIJA MLADIKA sporoča, da je samo še ta mesec čas za sodelovanje na 36. nagradnem literarnem natečaju za prozo in poezijo. Natečaj, ki je odprt vsem, ne glede na starost in bivališče, predvideva po tri nagrade za prozo in poezijo ter objavo v prihodnjem letniku revije. Rok zapade nepreklicno 1. decembra 2007. Prispevke je treba poslati, kot je objavljeno v razpisu, v zaprti kuverti na naslov: MLADIKA - za literarni natečaj, Ulica Donizetti 3, 34133 Trst (Italija).

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM S. Kosovel Trst prireja zimovanje na Pohorju od 2. do 6. januarja 2008, v Domu Gorenje (ČŠOD), za otroke in mladostnike od 9. do 15. leta starosti. Na razpolago je še nekaj mest. Vpis v uradu Dijaškega doma (info: tel. 040 573141 ; e-mail: info@sddsk.org).

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR vabi člane in druge filateliste na redno mesečno sejo, ki bo 6. decembra 2007, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v ul. Sv. Frančiška, št. 20. Sledila bo družabnost. Toplo vabljeni!

TABORNIKI RMV sporočajo, da se sestanki odvijajo v naslednjih terminih: Prosek-Kulturni dom na Proseku ob sobotah od 16. do 17. ure MČ in GG (Zinajda Kodrič, 349-1083843), Opčine-Prosvetni dom ob sobotah GG 16.30 do 17.30 in MČ 18.-19. ure (Katerina Iscra, 339-1619428), Dolina-Občinska telovadnica ob sobotah od 15.-16. ure (Malina Tedeschi, 349-4328349), Salež-Knjižnica ob sobotah

16.-17. ure (Maddalena Pernarcich, 340-8940225), Trst-Ul. Carducci 8, ob sobotah od 15.-16. ure (Vesna Pahor, 320-0335479).

SKLAD MITJA ČUK vabi na Opčine v dvorano Zadrुžne kraške banke na predbožični likovni sejmu, prodaja darilnih izdelkov in dražba slik v podporo Sklada in VZS Mitja Čuk, od ponedeljka do petka od 10.-12. ure, 15.-17. ure; ob nedeljah od 10.-12. ure, do 9. decembra 2007.

KMEČKA ZVEZA obvešča člane, da so njeni uradi začeli z izpolnjevanjem prijave letošnje proizvodnje vina. Rok za predstavitev prijav zapade v ponedeljek 10. decembra. Prosimo člane, da čim prej zadostijo tej obveznosti. Uradi zveze v Trstu (tel. 040/362941), Gorici (tel. 0481/82570) in Čedadu (tel. 0432/703119) so na razpolago za morebitna dodatna pojasnila.

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA razpisuje video natečaj Schengen 21/12 spot, ob razširitvi Schengenskega območja na Slovenijo, 21. decembra 2007. Vabimo vse, ki se ljubiteljsko ukvarjajo s snemanjem video-filmov, mlade in manj mlade iz Trsta ter s tržaškega in slovenskega Krasa, posameznike in skupine, da izdelajo video spot. Vsebina spota naj bo kakorkoli vezana na dogodek, na padec meje in na prosto gibanje, dolžina videa pa mora biti med 30" in največ 1'30".Video na formatu DVD s podatki o avtorjih je treba poslati ali dostaviti v tajništvo Zadrुžne kraške banke, ul. Riceratorio 2, Opčine s pripisom: za video natečaj Schengen 21/12 spot, do ponedeljka 10.decembra 2007.

Prireditve

GLEDALIŠKA SKUPINA METRONOM IN ZSKD vabita na predstavitev Dvd-ja »Svoboda res je zlata...«, ki bo danes, 23. novembra 2007 ob 20.30 na kmetiji Parovel v Boljuncu. Lepljenka prikazuje zgodovinsko obdobje od leta 1920 do leta 1945 na Primorskem. Dvd bo predstavila mag. Dajana Kočevar, o zgodovinskem obdobju bo spregovoril zgodovinar dr. Borut Klajban. Izkupiček večera je namenjen obnovi bolnice Franja.

SPD MAČKOLJE vabi danes, 23. novembra 2007 na »cecilijanko« - srečanje ob godu svete Cecilije, zavetnice glasbenikov. Ob 19.30 bo v mačkoljanski župnijski cerkvi sveta maša, pri kateri bodo sodelovali MePZ Mačkolje, mladinska skupina in pritrkovalci. Sledil bo družabni del v dvorani Srenjske hiše, z naslovom »O pesmi in petju«. Gost večera bo narečni pesnik Aleksander Furlan.

ZCPZ IN SLOVENSKA PROSVETA prirejata v soboto, 24. novembra 2007, ob 20. uri v cerkvi sv. Jerneja v Barkovljah koncert sakralne glasbe z ansamblom Nomos ensemble, nastopajo: Tea Stegel - sopran, Aldo Žerjal - bas bariton in mešani mladinski pevski zbor Trst, zborovodja Aleksandra Pertot.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi v nedeljo, 25. novembra ob 17. uri na prireditve v Marijinem domu v Rojanu (ul. Cordaroli 29). Na sporedu bosta dve zabavni igri: »Molière za mlade« v izvedbi Mladinske skupine KD Igo Gruđen (režija Gregor Geč) in »Kdor išče, najde« Paola Tanzeja in Fabrizia Polojča v izvedbi gledališke skupine Slovenskega kulturnega kluba (režija Lučka Susič). Vmes bo še bogat sročolov!

SKD TABOR vabi v nedeljo, 25. novembra 2007, ob 17.00 v Prosvetni dom na Opčine na glasbeno ljudsko komedijo »Veselica« (Rade Pregarc-Sergej Verč). Nastopa Gledališka skupina KD Brce iz Gabrovice pri Komnu, režija Seregej Verč. Pridite, ne bo Vam žal!

SKD VIGRED IN VZPI - ANPI sekcija Devin Nabrežina vabita v nedeljo, 25. novembra, ob 15. uri na proslavo ob 60-letnici postavitve spomenika padlim v NOB v Šempolaju. Nastopa TPPZ Pinko Tomažič, po proslavi sledi partizanski miting v ogrevanem šotoru na šolskem dvorišču.

TFS STU LEDI prireja mednarodno srečanje folklornih in ljudskih pevskih skupin ČEZ TRI GORE, ČEZ TRI DOLE... (enkrat zaplešimo, eno si zapojmo) v soboto, 24. in v nedeljo 25. novembra, v občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu. V

soboto, 24. novembra, ob 20.30 srečanje folklornih skupin: TFS Stu ledi, FS Mandrač iz Kopra, FS Predgrad iz Predgrada pri Kočevju in FS Pasian di Prato iz Vidma; v nedeljo, 25. novembra, ob 17. uri pa pevskih skupin: ŽPS Stu ledi, otoška folklorna skupina Stu ledi, Hruški fanti, Ženska pevska klapa Roč iz hrvaške Istre in MePZ Coral di Lucinis iz Ločnika pri Gorici. Vljudno vabljeni.

Prispevki

V spomin na pokojnega očeta Silvestra Križmančiča darujejo svojci 50,00 evrov za AŠD Zarja, 50,00 evrov za MoVS Lipa, 50,00 za MePZ Lipa in 50,00 za Slomškov dom v Bazovici.

V spomin na drage starše Silvestra in Melito Pregarc darujeta Silva in Ljonka 50,00 evrov za obnovo bolnice Franje.

V spomin na Pepija Miliča darujejo Tamarara in Zvonko 50,00 evrov, Janko Simoneta 30,00 evrov ter Adela in Vili 100,00 evrov za AŠK Kras.

V spomin na Pepija Miliča daruje žena Bruna 100,00 evrov, hči Sonja, Luciano in otroci 100,00 evrov ter Marija, Bruno in Mojca z družinama 100,00 evrov za AŠK Kras.

Namesto cvetja na grob Maurota Re-bule darujeta Vera in Bruno Bertolino 20,00 evrov za godbeno društvo Nabrežina.

V spomin na Lauro Maver darujeta Marta in Vittorio Pupulin 20,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na drago Lauro Maver Impellizzeri darujeta Silva in Livio Valenčič 50,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na bivšo učenko Lauro Maver daruje Diomira Fabjan Bajc 50,00 evrov za Sklad Nade Pertot.

V počastitev spomina na Lauro Maver daruje Neva Volk z družino 25,00 evrov za Center za rakasta obolenja. Namesto cvetja na grob Silvestra Križmančiča daruje družina Tavčar (Repen 42) 20,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na teto Angelo Sancin darujeta Livia in Marko Ota 100,00 evrov za Združenje za raziskavo redkih bolezni Azzurra. V spomin na teto Angelo Sancin darujeta Neva in Stojan z družinama 100,00 evrov za Združenje za raziskavo redkih bolezni Azzurra. V spomin na Angelo Sancin daruje Patrizia, Gaia in Aleš Vodopivec 30,00 evrov za Združenje za raziskavo redkih bolezni Azzurra.

V spomin na Antonijo Carli darujeta Marcello in Jelka Taucer 20,00 evrov za Godbeno društvo Viktor Parma.

V spomin na Silvestra Križmančiča daruje družina Vidali 30,00 evrov za MePZ Lipa.

† Zapustil nas je naš dragi mož, oče in nono

Ivan Knez

Žalostno vest sporočajo

žena Lidia, sin Edi z ženo Rosi, vnukinji Anastasja in Tanja, sestra Dobrina ter nečaka Sonja in Ivanček z družinama iz Avstralije ter ostalo sorodstvo.

Pogreb bo v ponedeljek, 26. novembra ob 13.00 uri iz mrtvašnice v ulici Costalunga v zgoniško cerkev

Zgonik, 23. novembra 2007

Kraško pogrebno podjetje Lipa

Ob izgubi dragega strica Ivana izreka iskreno sožalje Ediju in družini

Nadja z družino

Žalovanju se pridružujeta

sotast in sotašča Dobani z družino

TRST - V galeriji Rettori Tribbio 2

Na ogled Znaki in barve tržaškega likovnega ustvarjalca Adriana Fabianija

Gradeška laguna, olje 2006/2007

V galeriji Rettori Tribbio 2 v Trstu je še danes na ogled slikarska razstava marin in kraških vedut priljubljenega tržaškega slikarja Adriana Fabianija z naslovom Znaki in barve. Umetnik ima za sabo preko šestdeset osebnih razstav v Italiji in drugod po Evropi, kjer je bil vedno deležen posebne pozornosti zaradi sposobnosti živega posredovanja vidnih impresij, ki presegajo zgolj zunanjo prepoznavnost ter prav preko živahnega kolorizma vzbujajo emocije in privabijo pozornost gledalca.

Fabiani se je slikarske veščine izučil pri slikarju Giovanniju Babudru, na katerega ga veže globoko prijateljstvo. Svoj naravni talent in tankočutno naravnost do okolja je dodatno izostril z intenzivno slikarsko dejavnostjo predvsem v tradicionalni tehniki olja na platnu. Virtuoz v risarski nastavitvi motiva se Fabiani poigrava

z iluzionističnimi efekti, saj se ladje in pomoli usmerjajo proti gledalcu, ko jih opazuje iz različnih perspektiv. Umetnik živi in ustvarja v Miljah, vzljubil je življenje ob morju ter najraje prikazuje ribiške barke v pristanišču ter morska naselja, preko katerih je čutiti človeško prisotnost in lepoto naravnega okolja, ki ju zna slikar posebej ovrednotiti preko poetične interpretacije.

Med razstavljenimi slikami zasledimo tudi pogled na dvorišče, kjer kraljuje murva Fabianijevih, slikarjevih prednikov. Najbolj priljubljeni pa so izseki, ki odsevajo človeško prisotnost: od domačega dvorišča do pogleda na ulice kraških vasi z značilnimi portali. Slikarska dela se prikupijo gledalcu zaradi živahne likovne pripovedi in negovanih nadrobnosti; barvni žar sije v vsej svoji polnosti ob spretnem na-

stavljanju senc in odsevov, še bolj pa nas bogata paleta barv in odtenkov čustveno ogreje.

Čeprav gre pri delu Adriana Fabianija za tradicionalen, figurativen pristop v časih, ko se ustvarjanje nagiblje v nove smeri, s povsem drugačnimi prijemi, nam ogled tako kakovostne slikarske razstave potrjuje, da je prav kakovost tista, ki zajamči v času aktualnost likovnega pristopa. Adriano Fabiani se ukvarja tudi s scenografijo, z grafičnim oblikovanjem (cenjeni tipograf je več let vodil tiskarno v ulici Fornace) ter produkciji in režiji kratkometražnih filmov in avdiovizivov. Aktivno sodeluje pri mednarodnem združenju United Nations of the Arts Academy in njegova dela se nahajajo tudi v novonastali stalni zbirki slik v prostorih doma za ostarele Itisa v Trstu.

Jasna Merku

SODOBNI BALET

Maurice Bejart, koreograf, ki je uresničeval vizijo o univerzalnem plesu

V starosti 80 let je umrl francoski koreograf Maurice Bejart, so sporočili iz baletne skupine v švicarskem mestu Lausanne, ki jo je vodil 20 let. Prejšnji teden so ga že drugič v mesecu dni hospitalizirali zaradi težav s srcem in ledvicami. Z več kot 250 baletnimi koreografijami je veljal za enega od velikanov sodobnega plesa.

Bejart s pravim imenom Maurice Berger se je rodil 1. januarja 1927 v Marseillu. Študiral je ples v Londonu in Parizu ter postal vodilni avantgardni koreograf v 50-ih letih. Svoj priimek je spremenil v čast Armande Bejart, žene francoske literarne ikone Moliera. Njegov čuten slog je naletel na odpor v tradicionalnih pariških krogih, zaradi česar se je preselil v Bruselj, kjer so leta 1959 z navdušenjem sprejeli njegovo različico Posvetitve pomladi Igorja Stravinskega. To mu je tlakovalo pot do lastne skupine - Ballet du XXe Siecle, ki jo je leta 1960 ustanovil v Bruslju. Posvetitvi

pomladi je nato sledil Bolero po glasbi Mauricea Ravela (1961) in Ognjena ptica Stravinskega (1970). Skupina se je leta 1987 preselila v Lausanne in se preimenovala v Bejart Ballet Lausanne. S svojo skupino je Bejart gostoval tudi v Trstu, kjer je bil - na višku slave - tudi odlično sprejet. Na novinarsko vprašanje, kako ocenjuje lastno delo, je takrat odgovoril s posrečeno prisposodobno: »Kot vsak ustvarjalec potujem z velikim kovčkom, v njem je kar nekaj odličnih kreacij, v veliki večini so dobre, nekaj paje tudi slabih«. Ob njegovi neposredni prisotnosti, pa je bilo mogoče v Trstu slediti tudi njegovim koreografijam, povzeli so jih npr. tudi japonski ansambli. Njegova dela so bila namreč odlično sprejeta pri občinstvu v Evropi in na Japonskem, v angleško govorečem svetu pa ni nikoli dosegel takega uspeha. Njegovo zadnje delo, Okoli sveta v 80 minutah, naj bi premierno izvedli 20. decembra v Lausanneu.

TRST - Sezona Koncertnega društva

Čarobno sozvočje bolečine in užitka

S svojim odličnim nastopom ga je znal pričarati Ameriški godalni kvartet - American String Quartet, ki je načrtoval krasen program

Imena članov Ameriškega godalnega kvarteta - American String Quartet - ne zvenijo pristno ameriško: prva violina Peter Winograd, viola Daniel Avshalomov in čelist Wolfram Koessel imajo židovske in nemške korenine, le druga violina Laurie Carney je izjemna. Godalci so se srečali in združili pred več kot tridesetimi leti na newyorški Julliard School: imenitna institucija privlači najboljše profesorje in študente z vseh koncev sveta, zdaj je n.p. asistent židovskega mojstra Itzaka Perlmana srbski violinist Štefan Milenković, torej nič čudnega, če ameriški sestav odraža multietničnost, ki je na glasbenem področju tudi v ZDA še posebej poudarjena.

Literatura za godalni kvartet je globoko zasidrana v evropsko kulturo: največji skladatelji so v tem žanru izrazili svoja najgloblja in najbolj intimna čustva, zgradili so nesmrtno umetnino, ki samo čakajo na primerne poudarjalce, da nam posredujejo svojo lepoto in sporočilnost. Kot je zapisal Franz Schubert: »Lepota se rodi iz bolečine in velikega glasbenega znanja. Samo bolečina še ni dovolj, da bi ob njej poslušalec užival...« To velja tako za skladatelja kot za poudarjalca, na podeljkovem večeru tržaškega Koncertnega društva pa smo doživeli tisto čarobno sozvočje, ki spaja bolečino s čistim užitkom. Ameriški kvartet je začrtal krasen program, ki se je zaradi (božanske) dolžine Schubertovega kvarteta kronološko nekoliko prekucnil, torej sta bila najprej na vrsti Haydn in Šostakovič. Avstrijski mojster morda ne žanje

podobnega navdušenja kot njegova sodobnika Mozart in Beethoven, toda nikakor ne smemo prezreti, kakšno mogočno ogrodje je Haydn postavil vsej klasični literaturi. Ob poslušanju njegovega Kvarteta št.72 v Es-duru op.76 št. 6 razumemo, koliko so skladatelji črpali iz Haydnove zakladnice. Mojstrsko poigravanje s formo, ki jo je sam zakoličil, neusahljivo fantazijo, ki na podlagi strogega kontrapunkta venomer preobraža glasbene ideje, vse to nam je American String Quartet predstavil z igro, ki je slonela na brezhibnosti, na idealno dodelanem zvočnem ravnovesju, zraven pa še na poudar-

jalnem užitku, kot bi trideset let skupnega dela samo še povečalo navdušenje.

Dmitri Šostakovič je dokazal, da godalni kvartet lahko tudi v 20. stoletju vzklije z izpovedno močjo, ki ne zaostaja za mojstrovini 19. stoletja. V čudovitem nizu petnajstih kvartetov je tretji - v F-duru op. 73 - v začetku manj nasičen z otožnostjo, ki nas sicer objame v zadnjih dveh stavih. Godalci so predstavili prvo temo z ljubko, skoraj razposajeno igrivostjo, ki je poskakovala med instrumenti z okusnim podajanjem vodilne vloge. V igri smo podoživljali sproščenost in naravnost, ki se ro-

di iz tehtno premišljenega interpretativnega hotenja in se lahko na mah spreobrne v brezno tipične ruske otožnosti, v logični in očarljivi pripovedi, ki je odkrila vso magijo Šostakovičevega zvočnega sveta. Ko bi Schubert živel stoletje pozneje, bi verjetno tudi sam prilagodil svoje romantične nostalgije bolj osušenemu, a zato nič manj učinkovitemu glasbenemu jeziku; nit, ki veže Šostakoviča preko Mahlerja na Schuberta, je ravno v obliki godalnega kvarteta najbolj opazna. American String Quartet je zelo pretanjeno izbral poslednjo, po vrsti petnajsto Schubertovo umetnino, ki največkrat izpade iz

programov zaradi večje popularnosti kvartetov kot Rosamunde ter Smrt in deklica. Usoda teh skladb je sicer bila podobna, objavljene so bili cela desetletja po skladateljevi smrti, Schubert je lahko užival le ob njihovi izvedbi v prijateljskem krogu. Vrhunsko kompozicijsko znanje je v zadnjih mesecih obrodilo absolutne umetniške viške, kot godalni kvintet v C-duru op. 163, s katerim ima kvartet št.15 v G-duru op.161 D 887 več skupnih točk: tipično prelivanje iz durovskih v molove tonalitete, kot oblaki, ki hipoma zatemnijo sončen dan, pa božajoče melodije, ki se razmnožujejo iz enostavne celice in preobražajo v nešteti modulacijah, zraven pa še priidih epske pripovedi, kjer tremoli ustvarjajo dramatično napetost. V izvedbi je zacvetel vsak posamezni član: prva violina Peter Winograd ne skuša poslušalca omrežiti s herojsko igro, a vendar nadgrajuje delo svojih kolegov s fraziranjem, ki se krasno prepleta v skupnih harmonijah. Ob njem igra Laurie Carney vse prej kot podrejeno vlogo, njena violina izstopa s polno in toplo zvočnostjo. Nadvse zapeljivo je čelist Wolfram Koessel oblikoval svojo pripoved, žametno izpeljane fraze je kolegom podajal kot muzikalni izziv, na katerega je tudi violist Daniel Avshalomov odgovarjal kot neobhodno in nepogrešljivo dopolnilo. Skratka, vrhunski užitek, ki se je podaljšal in nepreklicno zaključil z dodatkom božanske Cavatine iz Beethovnevega kvarteta op.130.

Katja Kralj

Naročite se na Primorski dnevnik,
izkoristite PREDNAROČNINSKO AKCIJO,
ki je letos posebno ugodna.

Storite to čimprej: **do konca leta 2007** bodo vsi novi
naročniki prejeli dnevnik na dom **povsem brezplačno!**

Znižana naročnina za **leto 2008 znaša 195,00 evrov**
in jo je treba poravnati najkasneje do 31. januarja 2008.
Vsak izvod časopisa vas bo torej stal samo **0,65 evra!**

Za vse naročnike, nove in stare, smo tudi letos
pripravili prijetna presenečenja.
Vse leto pa bodo lahko **brezplačno**
objavljali male oglase in čestitke.

Ne zamudite priložnosti!

Brezplačno.

Znižano naročnino za leto 2008 se lahko plača do 31.1.2008:
z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl – DZP doo:
› na pošti na račun št. 11943347
› Pri naslednjih bančnih zavodih:
- Banca Antonveneta Trst, ag. 8 – št. računa: F 05040 02208 00000011366X
- Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici – št. računa: E 05484 12401 001570404860
- Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst – št. računa: O 05484 02200 004570422289
- Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst – št. računa: P 03018 02200 010570002197
- Zadruga banka Dobrodo in Sovodnje – št. računa: R 08532 64560 000000019102
- Zadruga banka kraška banka – št. računa: F 08928 02203 010000010730
na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

▲ ZA NAKAZILA:

▼ ZA INFORMACIJE:

Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 533382
www.primorski.it

GORICA - Predstavili praznične pobude, ki predvidevajo tudi tržnico in srečelov

Bleščeči december v mestu med nakupi in kulturno ponudbo

Program prireditev ob 20. decembru nared prihodnji teden - Silvestrov večer bo letos imel manjši poudarek

Z včerajšnje predstavitve prazničnih pobud

BUMBACA

»Sestavili smo koledar, ki bo med prazniki nudil izčrpen pregled kulturnega dogajanja v našem mestu. Poleg gledaliških iger, koncertov, razstav in tržnic bo poseben niz pobud, ki ga bomo s trgovci predstavili prihodnji teden, ovrednotil dogodek padca meje v noči med 20. in 21. decembrom.« Po besedah goriškega občinskega odbornika Antonia Devetaga se Goričanom, ki bodo predbožični čas preživeli v mestu, obeta živahno obdobje. Uprava, Trgovinska zbornica in zveza ASCOM, ki so včeraj predstavile sklop pobud »Praznični december«, so namreč hotele praznikom vtisniti poseben blišč, s katerim nameravajo privabiti čim širše število ljudi.

»Glavna novost je zagon, s katerim želijo naša uprava, Trgovinska zbornica in trgovci poživiti Gorico in povečati njeno privlačnost,« je povedal župan Ettore Romoli in s predsednikom Trgovinske zbornice Emilom Sgarlato opozoril na razširitev božične razsvetljave tudi na ulice, ki v prejšnjih letih niso bile okrašene. Mesec se bo začel z Andrejevim sejmom, ki bo potekal med 1. in 3. decembrom. Vzporedno s tem bo na razstavišču v ulici Della Barca potekal tudi sejem »Regalo Ruralia«, kjer bodo poleg jedi promovirani proizvodi, ki v skladu z običaji in novimi tržnimi trendi bogatijo božično ponudbo ter predstavljajo izvirno novoletno darilo. Razstave, ki jih bo mogoče obiskati tudi decembra, so v veliki meri posvečene figurativni umetnosti in zgodovini. »Na gradu je na ogled razstava Dediščina Cirila in Metoda, v

palachi Attems-Petzenstein pa razstava Živeti v osemnajstem stoletju, ki so uredili Pokrajinski muzeji. V prostorih Fundacije Goriške hranilnice bosta na ogled razstavi »Sacra Itinera« in Od Alp do Jadrana po železnici, med 7. in 15. decembrom pa bodo v avditoriju priredili razstavi policije in združenja Città di Gorizia. December bodo obarvale še mnoge gledališke in glasbene prireditve ter lepoto tekmovalje Miss Alpe-Jadran,« je povedal Devetag.

V nedeljo, 2. decembra, bo boljši sejem na Placuti, 9. decembra pa bodo med Raštelom, trgovin Cavour in Travnikom prvič priredili Grofijski sejem. Istega dne bo v okviru praznovanj ob schengenski širitvi vzdolž Škabrijelove in Erjavčeve ulice odprt čezmejni sejem, med 17. in 24. decembrom pa bodo na Verdijevem korzu, v ljudskem vrtu in spomin-skem parku priredili tržnico ter sejem italijanskih dobrot. »Prvič bosta potekala tudi tekmovalje Božič v izložbi - Podari si Gorico in loterija,« je povedal predsednik zveze ASCOM Pio Traini in poudaril, da bodo trgovci sodelovali tudi pri praznovanju padca schengenske meje: »Urnike trgovin in druge pobude bomo sporočili v prihodnjih dneh.« Romoli je dodal, da bo kot vsako leto krasila Travniki novogoriška božična jelka. »Silvestrovanju pa bomo letos zaradi prenove Travnika in praznika ob schengenski širitvi namenili manjši poudarek. Ker bomo nazdravili na drugem prizorišču, ognjemeta po vsej verjetnosti ne bo,« sta povedala Romoli in Devetag. (Ale)

NOVA GORICA - Čezmejna bela noč

S pobudo soglašajo, a čakajo na poziv

Direktorica Gospodarske zbornice za severno Primorsko, Mirjam Božič, je naklonjena ideji o čezmejni beli noči. »To bo specifična noč, ob posebnem dogodku, zato se spleča potruditi za tovrstno promocijo,« je prepričana Božičeva. »Pobuda do nas sicer še ni prišla, vendar bi se kazalo v prihodnjih dneh povezati z občino in jo predstaviti trgovcem. Tisti, ki jih bo zadevala zanimala, se ji bodo priključili,« dodaja direktorica.

Omenjena območna zbornica ima namreč pod svojim okriljem še vedno male trgovce, medtem ko so veliki iz nje z uvedbo prostovoljnega članstva izstopili in so se pred kratkim organizirali v trgovinski zbornici, ki zaenkrat deluje na državnem nivoju. Na novogoriški občini še niso pozvali trgovcev, naj se priključijo omejenim pobudi, ker čakajo na dokončno odločitev italijanske strani. Tudi Božičeva meni, da bi bil v tem primeru najboljši usklajen pristop: »Gre za poseben dan, ko kontrole na meji ne bo več. Mislim, da bomo

ta dogodek vsi počakali in prav je, da se mu prilagodimo tudi v smislu ostale ponudbe. Bari in gostinski lokali bodo itak odprti, ker pa bo predbožični čas, bi bila podaljšana ponuba trgovcev po mojem mnenju dobrodošla. V Novi Gorici bo tedaj tudi zim-ska plaža, ki bo privabila veliko ljudi, zakaj torej ne bi pristopili še trgovci v mestnem središču? Že poleti se je izkazalo: več dogodkov kot je ponujenih, več ljudi jih obišče, pa četudi potekajo vzporedno eden z drugim. S pobudami, ki so vsebinsko podobne beli noči, so tudi druga večja mesta že skušala oživiti mestna jedra, zato menim, da je ideja v redu. Seveda bi bilo potrebno ob tem preveriti poslovni učinek takšne poteze,« pravi Mirjam Božič in dodaja, da bi bilo za ta dogodek dovolj, če bi bile trgovine odprte do polnoči. Na vprašanje, ali se ji zdi umestno takšno čezmejno akcijo trgovcev ob kakšni drugi priložnosti še kdaj ponoviti, odgovarja pritrdilno: »Najslabše je namreč dejati, da se nič ne dogaja, to smo za Novo Gorico že prevečkrat slišali.« (km)

GORICA - Danes na pokrajini

Posvet o ženskah v odporosti

»Zdi se mi povsem primerno, da se zgodovinarji vendarle podrobneje loti vprašanja vloge žensk v odporosti.« To je na predstavitvi celodnevne posveta z naslovom »Le donne tra fascismo e dopoguerra. Analogue e differenze tra regioni confinanti«, ki bo potekal danes v palači goriške pokrajine, povedal pokrajinski predsednik Enrico Gherghetta. Posveta, ki ga prireja pokrajinski odbor za promocijo vrednot odporosti in republikanske ustave, se bodo udeležili številni zgodovinarji iz Italije in Slovenije, ki preučujejo vlogo žensk in njihovo vključevanje v narodno-osvobodilni boj.

Posvet se bo po uvodnem pozdravu krajevnih upraviteljev pričel ob 10. uri s predavanjem o ženskosti v letih fašizma. Spregovorila bo Silva Bon. Ob 11. uri bo Gloria Nemeč predavala na temo Ženske in družinska politika v povojnem obdobju. Marina Rossi bo ob 11.40 spregovorila o vplivu Sovjetske zveze na antifašistične borbe v Julijski krajini. Drugi del posveta se bo pričel ob 14.30, ko bo Anna Di Gianantonio predavala o zkušnjah partizank med vojni in povratkom v vsakdanjost. Ob 15.10 bo na vrsti Tina Bahovec, ki bo govorila o avstrijskih ženah med nacistično okupacijo in povojnim obdobjem. Posvet bosta ob 15.50 sklenila Vida Barič in Matej Jeraj. Beseda bo stekla o slovenskih ženskah in družbeno političnih spremembah med leti 1941-1953. Prispevke posveta bodo strnili v publikacijo, ki jo bo izdala goriška pokrajina prihodnje leto. (VaS)

GRADEŽ - Včeraj popoldne na pokrajinski cesti

Smrtna nesreča

65-letni Giuliano Casella iz Škocjana čelno trčil v avtobus podjetja APT

Od avtomobila je ostala le skrotovičena pločevina

ALTRAN

Na državni cesti št. 352 med krajem Belvedere in Gradežem se je včeraj okrog 16. ure zgodila prometna nesreča, v kateri je izgubil življenje 65-letni upokojenec Giuliano Casella iz Škocjana. Iz še nepojasnjenih razlogov je s svojim avtomobilom znamke alfa romeo zavozil na nasproten vozni pas in čelno trčil v avtobus pokrajinske-

ga prevoznega podjetja APT. V silovitem trku je bil moški na mestu mrtve, tako da je bil poseg osebja službe 118 na žalost nepotreben. Na kraju so posredovali tudi tržiški gasilci, ki so premaknili razbitine avtomobila s cestišča, in karabinerji iz Gradeža; pokrajinska cesta je bila dalj časa zaprta prometu.

Rudiju Budalu nagrada Klas

Rudi Budal je dobitnik letošnje nagrade Klas, ki jo podelujeta štandredski rajonski svet in župnija v okviru praznovanja vaškega zavetnika sv. Andreja. Budalu bodo priznanje izročili v nedeljo, 2. decembra, na trgu pred štandreško cerkvijo, za njegovo ime pa so se odločili na srednjem zasedanju rajonskega sveta, na katerem so med drugim gostili občinskega odbornika Guida Germana Pettarina. V osrednjem pogovoru so bile težave Štandreža in predlogi rajonskega sveta za razne prekalifikacijske posege v vasi. Med drugim je predsednik Mario Brescia opozoril, da bi bil vrtec potreben širitve, šola pa prenovitvenega posega. »Vrtec bi lahko razširili tako, da bi v njegovem sprednjem delu zgradili steno, s katero bi pridobili iz veže pod streho nov prostor,« je menil Brescia. Po njegovih besedah so ob tem na zasedanju vzeli v pretres razne ponudbe podjetij za postavitev plastične kritine pod igralni na dvorišču vrtca. Pred koncem leta bodo izbrali podjetje, ki bo postavilo kritino, sicer pa bo rajonski svet posegu namenil 3.600 evrov. Ne nazadnje so rajonski svetniki pozvali Pettarina, da naj goriška občina skupaj s Sovodnjami v okviru medobčinske zveze Aster zaprosi za evropski prispevek za izgradnjo kolesarskih stez, ki bi povezale sovoledniško občino s Štandrežem.

Posojila za telovadnice

Dežela FJK bo z dvajsetletnimi posojili pomagala malim občinam pri gradnji novih telovadnic. Novico je med včerajšnjim obiskom v Koprivnem posredoval deželni odbornik Roberto Antonaz.

Gradnikovi večeri

Letošnje Gradnikove večere na gradu Dobrovo v Goriških Brdih bo zaznamoval niz treh dogodkov, ki bodo potekali med 24. novembrom in 1. decembrom. Posvečeni bodo 125. obletnici rojstva in 40. obletnici smrti Alojza Gradnika ter ob 30. obletnici smrti Ludvika Zorzuta. Jutri ob 19. uri bo Zorzutov večer; na njem bo Bruno Podveršič spregovoril o Zorzutovem življenju in delu, msgr. Oskar Simčič bo predstavil Spomine na Ludvika Zorzuta, sledila bo razglasitev rezultatov natečaja za najboljšo uglasbitev Zorzutove pesmi iz njegove pesniške zbirke Ptčka bregarca. V programu, ki ga bo vodila Andreja Benedetič, bo sodeloval mešani pevski zbor Čepovan pod vodstvom maje Klanjšček. V nedeljo, 25. novembra, se bo Gradnikov večer pričel ob 17. uri. Miran Hladnik bo predstavil Pisma Alojza Gradnika, nastopilo bo ljubiteljsko gledališče Teherje in plesna skupina Balem. Soboto, 1. decembra, bo zaznamovala razstava »Brestje in Kojsko: upravni in kulturni center Brd (do 1941)«, ki jo bodo odprli ob 18. uri. Razstavo je pripravila kustosinja Goriškega muzeja Tanja Gomiršek. (km)

V sredo Eurogolimpiada

V sredo, 28. novembra, bo med Gorico in Novo gorico potekala Eurogolimpiada, katere organizatorji so Andrej Sever in drugi študentje goriškega sedeža Videmske univerze, ki so projekt uresničili s pomočjo študentskega projekta. Organizatorji pričakujejo široko udeležbo mladih in študentov. Na ta dan predavanj ne bo, saj se bo čezmejni nogometni turnir v Gorici začel že ob 8.30 in trajal približno do 17. ure. Gorica bo gostila moška in ženska odbojarska srečanja, v Novi Gorici pa bodo potekala moške nogometne tekme. Ekipa bodo prišle iz Univerze na Primorskem, Univerze v Novi Gorici ter iz goriškega sedeža Tržaške in Videmske univerze. Goriška družba za javni prevoz APT bo poskrbela za prevoze med obema mestoma.

GORICA - Kulturni dom se pripravlja na praznovanje 26-letnice delovanja

Ob stoletnici rojstva prvič na ogled Spacalove fotografije

Poleg spominske razstave prirejajo koncert hrvaške glasbene skupine Putokazi

Z leve Vetrh, Komel in Budal

BUMBACA

Ob stoletnici rojstva tržaškega umetnika bodo v goriškem Kulturnem domu v torek, 27. novembra, ob 18. uri odprli razstavo, na kateri bodo prvič na ogled fotografije in risbe, ki jih je Lojze Spacal nato uporabljal pri ustvarjanju svojih grafik in slik. »Ob tem bomo razstavili tudi grafike iz šestdesetih, sedemdesetih in osemdesetih let in tri velike tapiserie,« je včeraj pojasnil umetnostni kritik Jožko Vetrh in pojasnil, da Kulturni dom prireja razstavo v sodelovanju z Martinom Spacalom in Draganom Abramom iz novogoriške galerije Artes. Po Vetrhovi besedah bo goriški pobudi sledila še velika razstava v tržaškem starem pristanišču, kjer bo v štiri tisoč kvadratnih metrov veliki hali na ogled več kot dvesto Spacalovih del in tapiserij.

Razstavo prirejajo po besedah ravnatelja Kulturnega doma Igorja Komela v okviru 26-letnice delovanja goriškega kulturnega hrama, ki jo bo

do praznovali tudi s koncertom hrvaške glasbene skupine Putokazi v četrtek, 29. novembra, ob 20.30. »Skupina Putokazi se ne bo omejevala na petje, pač pa bo občinstvu ponudila pravi glasbeni spektakel,« je včeraj pojasnil Komel, ki je poudaril, da ob 26-letnici delovanja predstavil skupaj z Vetrhom in Borisem Budalom. Po Komelovih besedah so Putokazi prejeli že dve nagradi mesta Rijeka, tri krat so bili dobitniki nagrade Porin (1998, 2002 in 2007), v letih 1993 in 1997 pa so zastopali Hrvaško na festivalu Eurosong.

»Putokazi so skupina zelo mladih pevk in pevcev, plesalk in plesalcev, ki skupaj z računalniškimi animacijami in spretno igro luči, izredno kostumografijo in dodelano scenografijo ustvarijo glasbeni spektakel, ki očara in prevzame gledalca. Odrsko dogajanje je zmes različnih glasbenih tradicij, stilov in žanrov,« je povedal Komel in pojasnil, da se bodo Putokazi predstavili s tridelnim programom Androida, Nova zemlja in Evergreen-mix. (dr)

DREVI - Goriški lok

Srečanje o ravni zaščite

Aljoša Sošol

BUMBACA

Uresničevanje zakona št. 38, deželni zakon za Slovence in bodoči izzivi na področju zaščite bodo v središču srečanja, ki ga bo drevi ob 18.30 priredilo novoustanovljeno združenje Goriški lok. Njegovi predstavniki so v KB Center povabili predsednika paritetnega odbora Bojana Brezgarja, ki bo med klepetom z moderatorjem in pokrajinskim predsednikom SKGZ Liviom Semoličem ter udeleženci skušal odgovoriti na kočljivo vprašanje, po katerem nosi današnje srečanje tudi naslov: ali smo globalno zaščiteni?

Srečanje spada v niz večerov, s katerim želi združenje Goriški lok spodbujati dialog znotraj slovenske narodne skupnosti v Italiji. Zamisel za uresničitev združenja Goriški lok je nastala že v 80. letih na pobudo Darka Bratine. Njegova značilnost je bil inovativni pristop v znamenju participacije, ki je slonel na neformalnih srečanjih z goriškimi akterji slovenske manjšine. Po dvajsetletnem premoru se je želja po sproščnem seznanjanju občanov z vsakdanjimi problematikami na socialnem, gospodarskem in političnem področju ponovno porodila. Pristop in ime združenja se vračata na goriško prizorišče z namenom, da se vzpostavi boljši dialog med družbenimi komponentami in doseže aktivno sodelovanje občanov v posebnem zgodovinskem trenutku vstopanja Slovenije v schengenski prostor. »Zamisel za ožvitev društva je nastala v pogovoru s člani manjšinskih organizacij in ustanov. Na dan je prišlo pomanjkanje priložnosti za sproščeno poglobljanje v tematike javnega značaja, ki se tičejo manjšine, in v aktualna vprašanja nasplo. Malo je trenutkov, v katerih se lahko soočimo s predstavniki slovenskih organizacij, upravitelji in politiki,« je povedal koordinator dejavnosti združenja Goriški lok Aljoša Sošol, ki je sicer član Mladinske iniciative SKGZ. Sošolu je bila zaupana naloga spodbujanja soočanja in predlogov za gradnjo kakovostnega sožitja, prvi korak pa je seveda današnji položaj slovenske manjšine. »Dosežki v okviru zaščitnega zakona in deželni zakon za Slovence so aktualna tema, ki pridobiva še dodatne razsežnosti v posebnih okoliščinah, ki jih doživljamo v pričakovanju na dokončni padec meje,« je pojasnil Sošol in s tem utemeljil izbiro tematike in gosta v uvodnem srečanju združenja Goriški lok.

Srečanja se bodo predvidoma vršila dvakrat mesečno v prostorih KB Centra. »Naš prihodnji gost bo novogoriški župan Mirko Brulc, s katerim se bomo pogovorili o razvoju Gorice v obdobju po vstopu Slovenije v schengensko območje,« je dodal Sošol. Ob Brulcu bodo v prihodnjih mesecih obiskali KB Center tudi podsekretar na italijanskem ministrstvu za zunanjo trgovino Miloš Budin, goriški župan Ettore Romoli, predsednika krovnih organizacij ter podjetniki, kulturniki in mladi soustvarjalci goriškega prostora. (Ale)

GORICA - Glavni svet Kmečke zveze o načrtovanju teritorialnih verig

Trgovinska zbornica obljubila pomoč

Mikluz: »Nekaj sredstev za projektiranje naj bi črpali iz posebnega sklada« - Zveza tudi o dejavnostih po padcu meje

Tudi goriška Trgovinska zbornica namerava podpreti namen Kmečke zveze ter zvez Coldiretti, Confagricoltura in CIA, da bi v prihodnjih letih prišlo do načrtovanja integracijskih načrtov teritorialnih verig za pridobitev evropskega, državnega in deželnega denarja, ki bi omogočil spodbujanje kmetijstva v pokrajini Gorica. Vest je prišla na dan med ponedeljkovim glavnim svetom goriške Kmečke zveze, ki so se ga v KB Centru ob deželnem tajniku Ediju Bukavcu in goriškem predsedniku Stanku Radikonu udeležili odborniki Rudolf Kosič, Silvan Primosig, Danilo Štekar, Milan Gravner, Mirko Klanjšček in odgovorni za goriški urad Walter Mikluz. Med točkami dnevnega reda je bil načrt dežele FJK za podeželski razvoj 2007-2013, po katerem bodo kolektivni projekti nujna pot za pridobivanje javnih prispevkov na področju kmetijstva.

»Po določilih deželnega načrta bo po letu 2009 za pridobitev financiranja treba predlagati integracijske načrte, pri katerih sodeluje več kmetij. Denar bo dodeljen le projektom za razvoj proizvodnih verig, kar je pri nas težko izvedljivo, in teritorialnim načrtom, katerih nosilci so lahko krajevne uprave, zveze občin ASTER ali gorske skupnosti,« je povedal Mikluz in nadaljeval: »Osnovna celica teh verig je občina, koordiniranje projektov pa mora potekati na višji ravni. Pokrajina je to vlogo sprejela med srečanjem, ki smo ga imeli oktobra z odbornico Maro Černic. Za finančno pomoč pa smo se obrnili na Trgovinsko zbornico. Pogovorili smo se s predsedni-

Zasedanja Kmečke zveze

BUMBACA

kom Sgarlato, ki je pokazal razpoložljivost in omenil, da bi nekaj sredstev lahko črpali iz posebnega sklada. Možnost bo preveril. Na dnevnem redu ponedeljkovega sestanka so bile tudi dejavnosti, ki jih bo Kmečka zveza vodila po padcu schengenske meje. »Pripravljene smo na sodelovanje v projektih, kot

sta bila Tipi-Net in Valo-PT, maja pa bomo z našimi člani ponovno sodelovali pri pobudi Podeželje v mestu, ki poteka v Ljubljani,« je povedal Mikluz in dodal: »Na glavnem svetu zveze smo potrdili tudi namen, da bomo naprej pomagali pri reševanju problema slovenskih dvolastnikov.« (Ale)

ŠTAMVER - Zanimiva učna ura osnovnošolcev iz Pevme v družbi Stanke Golob

Ustvarjali so s peskom

Po ogledu razstave je slikarka iz Grahovega v Baški Grapi otrokom prikazala posebno umetniško tehniko

Stanka Golob v družbi osnovnošolcev iz Pevme

FOTO VIP

Ko govorimo o slikarstvu, vedno pomislimo na stojalo, slikarsko platno, čopič in kopico barv. Likovni svet pa pozna nešteto zvrsti in tehnik slikanja, ki se na uvodno trditev ne naslanjajo. To je primer ustvarjanja s peskom, s katerim se ukvarja slikarka Stanka Golob iz Grahovega v Baški Grapi, ki je pred kakim tednom svoja dela dala na ogled na sedežu društva Sabotin v Štmavru. Na povabilo društva in krajevnega sveta, je Golobova pred nekaj dnevi ponovno obiskala Štmaver, kjer jo je pričakala večja skupina učencev osnovne šole Josip Abram iz Pevme. Najprej so si pod njenim vodstvom učenci in njihovi učitelji ogledali razstavo in občudovali končni izgled, ki ga slika pridobi s tovrstno tehniko. Nato pa so v eni od sob družtvenega doma sledili krajši lekciji slikanja s pomočjo enega od najbolj naravnih sredstev, tj. peska. Golobova jim je tudi v praksi razkrila razne skrivnosti postopka in pokazala, kako iz zamisli nastane slika. Učenci so z velikim zani-

manjem sledili zanimivemu in zanje prijetnemu ter razumljivemu podajanju snovi še priznane likovne ustvarjalke, ki s svojem neobičajnim pristopom do slikarske umetnosti, žanje odobravanje in občudovanje povsod tam, kjer razstavi dela. Otroci so takoj navezali tesen stik z »novo učiteljico«, ki jim je radovednost potešila z razkritjem številnih skrivnosti, ki spremljajo tovrstno ustvarjanje. Obrazložila jim je, kako si pripravimo zasnovane slike, osnovni material in slikarsko ploščo, kakšna lepila in premazi pridejo v poštev, kako dobimo globinski učinek slike in kopico drugih drobnih prijemov, ki so potrebni, da slika dobi dokončno podobo.

Na koncu prav nič dolgočasne učne ure, so se prireditelji z gostjo dogovorili, da bi čez kak mesec z njeno pomočjo priredili krajši tečaj za vse tiste ljubitelje umetnosti, ki bi želeli spoznati tovrsto slikarsko tehniko. Podrobnosti o možnem tečaju bodo znane čez nekaj dni. (vip)

NOVA GORICA - Včeraj ob prisotnosti kmetijskega ministra Iztoka Jarca

MIP predal namenu novo linijo za pakiranje

Podjetje je letos doseglo 90 milijonov evrov prodaje - Tretjina prihodkov ustvarjena v tujini

Na novogoriškem podjetju MIP so včeraj ob prisotnosti kmetijskega ministra Iztoka Jarca slovesno odprli novo linijo za proizvodnjo mortadele in prostor za aseptično pakiranje izdelkov. Z dva milijona evrov vredno naložbo so zabeležili tudi letošnjo 60. obletnico podjetja. Nova linija je ena od najsodobnejših v Evropi in zamenjuje dotrajano linijo, novi pogoji pakiranja pa bodo omogočili boljšo prodajo na evropskem trgu.

MIP je po besedah direktorja uprave Marka Volka v zadnjih štirih letih v posodobitev družbe vložil okoli 25 milijonov evrov, nekaj sredstev so pridobili iz evropskih strukturnih skladov, in sicer 10 milijonov. Zmogljivost nove linije, ki omogoča aseptično pakiranje, je 500 ton letno. Novost omogoča daljši rok uporabe izdelkom, v podjetju pa se nadajajo, da bodo odslej uspešnejši pri prodaji na nemškem trgu ter tudi drugod znotraj Evropske unije. Podjetje je vanjo vložilo 60 odstotkov lastnih sredstev, ostali del so pridobili od države in evropskih strukturnih skladov. Nova li-

nija za proizvodnjo mortadele pa na uro zmore predelati 3.000 kilogramov mesa in je ena od najsodobnejših tovrstnih linij v Evropi.

Slovesne predaje namenu obeh pridobitev v novogoriškem podjetju s 1.050 zaposlenimi se je udeležil tudi minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Iztok Jarc. Ta je izrazil veselje nad povečanjem prisotnosti MIP-a na trgih znotraj Evropske unije in postregel tudi s podatkom, da je slovenska živilsko-predelovalna industrija med letoma 2004 in 2006 iz evropskih strukturnih skladov pridobila 18 milijonov evrov za 54 projektov, do leta 2013 pa se lahko pričakuje še okoli 92 milijonov sredstev iz omenjenega naslova.

MIP je v letošnjem letu dosegel 90 milijonov evrov prodaje, od tega so tretjino prihodkov ustvarili v tujini. Polovico prodaje predstavlja sveže meso, ostali del ma mesni izdelki. V letošnjem letu so izvedli še nekatere druge naložbe v svojih proizvodnih obratih doma in v tujini. (km)

Direktor uprave MIP-a Marko Volk (levo) in kmetijski minister Iztok Jarc

FOTO K.M.

Loretta Goggi v Verdiju

Sezona v občinskem gledališču Verdi v Gorici se nadaljuje nocoj in jutri s prvo predstavo iz gledališkega abonmaja. Začetek bo med najbolj zvanečimi, saj se bo predstavila slavna igralka, pevka, plesalka, voditeljica, sicer prava »show woman« Loretta Goggi. Stara znanka iz televizijskih ekranov in več lažjih komedij in glasbenih predstav bo v dvournem programu z imenom »Se stasera sono qui« predstavila pravi show. Spremljali jo bodo orkester in deset plesalcev, vso pozornost pa bo seveda prevzela priljubljena in izkušena prijateljica italijanske publike. Goriška večera se bosta začela ob 20.45.

Metal koncert na Mostovni

Kulturni center Mostovna prireja danes performans in metal koncert. V galeriji TiR se performans začne ob 20. uri. Son:DA in dJSplinter ter Samo Pečar predstavljajo Akcijo št.-7, ki sledi seriji kompozicij oz. »low-fi« tehničnih konstelacij, ki jih je Son:DA skupaj z gosti ustvarila in jih izvajala v obdobju zadnjih treh let. »Akcija št.-7 je ob audio-video performansu, enostavno sestavljen zvočno-slikovni inštrument, ki omogoča mobilnost in nezahtevnost pri prostorski intervenciji,« sporočajo z Mostovne. Oder koncertne dvorane Mostovne bosta ob 21. uri mednarodno obarvali hrvaška progresivno-metal-eskperimentalna skupina Hesus Attor ter italijanska skupina Tug of War. Jutri bo DJ večer s prostim vstopom. (km)

GORICA - Pri ŠZ Olympia v polnem teku mladinske dejavnosti

Šport gradi sožitje

Med 220 člani tudi otroci iz italijansko govorečih družin, ki v telovadnici utrjujejo svoje znanje slovenščine

Športniki Olympie med junijsko akademijo

BUMBACA

Vse več otrok iz italijansko govorečih družin obiskuje slovenske šole, da bi preživeli tudi prosti čas v slovenskem okolju, pa jih številni starši vpisujejo tudi v slovenska športna društva. Tako je tudi pri goriškem športnem združenju Olympia, kjer po navedbah trenerke Damiane Cescutti prihaja približno petnajst odstotkov od skupno 220 športnikov iz italijanskih družin. »Novi otroci se približajo našemu društvu predvsem po zaslugi staršev, katerih sinovi in hčere že obiskujejo naše tečaje in ki so torej s prve roke preverili resnost in strokovnost našega trenerskega kadra,« pojasnjuje Cescuttijeva. Po njenih besedah se je v telovadnici Olympie že začela vadba predšolskih otrok in telesne vzgoje za tretjo mladost, v polnem teku pa so tudi treningi športno ritmične gimnastike, športno plesne skupine, minivolleya in mladinskih in članskih odbojcarskih ekip. Vse skupine trenirajo v telovadnici na drevoredu 20. septembra v Gorici, sicer pa zaradi visokega števila dejavnosti morajo občasno nekatere ekipe trenirati v drugih goriških športnih objektih. Vsa otroška in mladiska dejavnost vsekakor redno poteka v društveni telovadnici.

»Od 220 članov jih je več kot 145 pod 18. letom starosti. Pri predšolski telesni vzgoji je čez 30 otrok, več kot 75 jih je pri športni gimnastici, ritmiki in plesu, vsi ostali pa so porazdeljeni med ekipami minivolleya in mladinske odbojke,« pravi Cescuttijeva in pojasnjuje, da je vpisovanje v vse skupine odprto. Ob tem po njenih besedah društvo skrbi za izobraževanje domačega trenerskega kadra, to pa naj bi zagotavljalo kakovostno delo. Društveni trenerji in vaditelji redno obiskujejo tečaje posameznih športnih federacij (FIPAV, FIDS, FIG) in goriškega odbora CONI.

SOVODNJE - Drevi

Folklorni večer z glasbo in plesom

Kulturno društvo Sovodnje prireja drevi ob 20 uri v sovođenjskem kulturnem domu prireditve z naslovom »Pridi le pride, res kateri se imam«. Večer, namenjen vsem ljubiteljem folklorne, v kateri so bili pred leti tudi Sovodenci zelo uspešni, bo uvedla pevska skupina Sovodnjska dekleta. Večer se bo nadaljeval z duom Tina in Lovro ter z ljudskimi pevci z Lokavca, ki bodo najprej zapeli ljudske pesmi, nato pa bo na orglice zaigral Davorin Čej. Osrednji del večera bo namenjen folklornim plesom, s katerimi se bosta predstavili otroška in odrasla skupina folklornega društva Gartrož iz Nove Gorice. Društvo Gartrož se je ob svoji ustanovitvi pred nekaj leti zgledovalo ravno po sovođenjskih nošah za izdelavo novih oblek. Prave sovođenjske noše in obleka iz druge polovice 19. stoletja bodo na ogled v predstavi dvorane. Ob folklornih oblekah bodo razobešene slike iz 60. in 70. let, ko so se Sovodenci podajali na folklorne nastope po Tržaškem in Sloveniji.

NOVA GORICA - Kampanija Ne.odvisen.si

Proti uživanju drog z vzgojo in preventivo

Predavatelji na včerajšnjem posvetu

FOTO K.M.

S tematskim posvetom na temo dobre prakse, ki je potekal včeraj v Novi Gorici, se je uradno končala mesec in pol dni trajajoča kampanja za ozaveščanje o posledicah odvisnosti Ne.odvisen.si, ki je zajela 23 primorskih občin. Posveta so se udeležili predstavniki stroke na področju zdravljenja odvisnosti, policije in nevladnih organizacij. Prisotni so kampanjo pohvalili in izrazili pobude, da se tovrstna oblika preventive na področju zasvojenosti nadaljuje in razširi na vso Slovenijo, med sklepi pa je bila tudi pobuda o ustanovitvi šole za starše, ki bi izobraževala o oblikah zasvojenosti.

Med udeleženci posveta je bil tudi psihiater Bernard Spazzapan, sicer vodja Službe za odvisnosti goriškega zdravstvenega podjetja. Po njegovem mnenju bi se kampanja morala razširiti tudi čez mejo v neke vrste evroregijsko dimenzijo, obenem pa je izpostavil še novo razsežnost, in sicer, kako s takšnimi pobudami doseči tiste, ki jih takšne kampanje ne dosežejo.

»Kampanjo ocenjujem ne samo kot uspešno, ampak tudi kot imenitno idejo.

Želim si, da bi organizator tudi v bodoče izdelal kaj podobnega. Pomembno je namreč spregovoriti o vseh oblikah zasvojenosti, ne le o drogah,« pa je povedal zdravnik Viljem Ščuka, specialist šolske medicine in psihoterapevt. »Če se hočemo rešiti igralništva, ne moremo zapreti igralnic, še se želimo rešiti drog, jih ne moremo prepovedati. Prava rešitev je vzgojiti ljudi, razviti pri njih zmožnosti, da bi lahko živeli pametno,« poudarja Ščuka, ki pa obenem dodaja, da preventiva obstaja, a je na Goriškem še premalo. Predstavniki z novogoriške policijske uprave Evgen Govekar, sicer vodja sektorja uniformirane policije pa je poudaril, da se na Goriškem sicer v zadnjih letih na področju preventive več dogaja kot se je prejšnja leta, saj je odgovorne v to prisilila stvarnost na Goriškem.

Med sklepi zadnjega v nizu dogodkov v omenjeni kampanji so nadaljevanje tovrstnih oblik s področja preventive, stalno izobraževanje staršev o oblikah zasvojenosti in razširitev kampanje na vso državo. (km)

Torek, 27. novembra 2007, ob 18. uri

LOJZE SPACAL

Poklon umetniku ob stoletnici rojstva

26-OBLETNICA KULTURNEGA DOMA GORICA

KULTURNI DOM v Kulturnem domu v Gorici (ul. I. Brass, 20). Info: Kulturni dom Gorica tel. 0481 33288

VABLJENI!

Četrtek, 29. novembra 2007, ob 20.30

EDINSTVENA GLASBENA POJAVA 2007

PUTOKAZI (Reka)

NOVA GORICA - V teku konferenca Infosek Varovanje informacij je vse bolj pomembno

V konferenčnih prostorih novogoriške Perle se je včeraj začela dvodnevna konferenca Infosek, ki je največja specializirana konferenca s področja varovanja informacij v Sloveniji. Že peto leto zapored se bodo na enem mestu zbrali strokovnjaki, ki se kakorkoli ukvarjajo z informacijsko varnostjo. Dva dni se bodo vrstila predavanja uglednih slovenskih in tujih predavateljev, ki bodo predstavili vsebine upravljalvske, tehnične in pravne narave s področja informacijsko-komunikacijskih tehnologij. Glavni namen dogodka, ki poteka pod okriljem organizacijskega odbora podjetja Palsit iz Nove Gorice, je izboljšati informacijsko varnostno osveščanje med zaposlenimi, kar je ključnega pomena ob vedno večji odvisnosti od informacijskih tehnologij, sporočajo organizatorji.

Dogodek je priložnost za vse udeležence, da se seznani z najnovejšimi trendi in spoznanji, ki jih prinaša informacijska varnost tako v slovenskem kot tudi širše, v evropskem prostoru, saj poleg slovenskih vedno gostijo ugledne tu-

je predavatelje. Konferenca je namenjena predvsem managerjem, direktorjem, članom uprave, informatikom in drugim.

Včerajšnji konferenčni program je bil razdeljen v dve vzporedni sekciji, kjer so se obiskovalci seznanili z upravljanjem varovanja informacij in neprekinjenem poslovanju, o trendih na področju varovanja informacij in kako biti pozoren na različne vrste zlorab in se pred njimi zaščititi. Današnji program se bo nadaljeval s predavanji o informacijsko varnostnih rešitvah in aplikacijski varnosti, vzporedno pa bosta potekali dve delavnici. Prva bo na temo neprekinjenega poslovanja v okviru standarda BS25999, na drugi pa bodo udeleženci pridobili znanja o psihologiji vodenja. Novost letošnje konference je forum »varna tajnica II«. Gre za dvodnevno intenzivno šolanje, ki bo potekalo vzporedno s konferenco. Namenjeno je vsem, ki se pri svojem delu srečujejo z občutljivimi informacijami in bi radi sebe in svoje nadrejene kar najbolje zaščitili pred različnimi grožnjami. (km)

Svečanost v sinagogi

V goriški sinagogi bo danes ob 11. uri svečanost, na kateri se bodo spomnili na 23. november leta 1943, ko so Nemci odpeljali v koncentracijska taborišča vsi goriško judovski skupnost. Prisoten bo rabin iz Trsta David Margalit.

Napadel žensko

Neznanec je v sredo okoli 8.30 v eni izmed slačilnic ladjedelnice Fincantieri fizično napadel 22-letno čistilko, zaposleno pri zunanem podjetju in po rodu iz Kampanije. Nasilnež ni bil oblečen v delavska oblačila, ženska, ki ji je uspelo zbežati, pa ga ni videla v obraz. Včeraj so dogodek obsodili sindikati, ki so zaskrbljeni nad delovnimi pogoji in varnostjo v ladjedelnici.

V Ločniku o cesti št. 56

Rajonski svet iz Ločnika prireja danes ob 18. uri na svojem sedežu na trgu San Giorgio javno srečanje, na katerem bodo predstavili novosti v zvezi z gradnjo zadnjega dela državne ceste št. 56. Prisotni bodo tudi upravitelji iz Gorice in Moša.

Poklon Periju

S poklonom goriškemu intelektualcu Vittoriju Periju, ki je umrl lani, se je včeraj začel 41. študijski posvet združenja za srednjeevropska srečanja ICM, ki nosi naslov Od Cirila in Metoda do Janeza Pavla II.: potovanje skozi zgodovino srednjevzhodne Evrope. Danes bodo ob 10. uri v prostorih Fundacije Goriške hranilnice spregovorili Andrea Milano, Miroslav Lenart, Ernst Chr. Sutter in Giorgio Cracco, od 15. ure dalje pa Tomislav Mrkonjič, William Johnston, Ihor Isičenko in Matjaž Ambrožič iz Univerze v Ljubljani.

Obletnica pobratenja

Ronška občina bo prihodnje leto praznovala 40. obletnico pobratenja z Metliko in Wagno. Občinski odbornik iz Ronk Livio Vecchiet že pripravlja program praznovanj, ki naj bi više dosegli med prireditvijo Agosto ronese.

Kučan in Volčič o Evropi

Slovenski izobraževalni konzorcij - Sloviki prireja v petek, 30. novembra, v goriškem Kulturnem domu ob 18. uri Razgovor o Evropi. O razvoju Slovenije od konca druge svetovne vojne do predsedovanja Evropski uniji se bosta pogovarjala bivši slovenski predsednik Milan Kučan in bivši evropski poslanec Mitja Volčič.

GALERIJA LOJZE SPAZZAPAN v Gradišču bo zaradi obnovitvenih del zaprta do petka, 30. novembra. **NA GORIŠKEM GRADU** bo do 21. februarja 2008 na ogled razstava z naslovom »Dediščina Cirila in Metoda. Projekt za Evropo«.

OBČINA ROMANS sporoča, da je langobardska dvorana v občinski stavbi v Romansu z razstavo »Vojšćaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki« na ogled od ponedeljka do petka med 11. in 13. uro, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16. in 18. uro.

V DEŽELNEM AVDITORIJU v Gorici bo na ogled do 25. novembra fotografiska razstava Daria Costantinija »Kashgar Kashgar«.

V GALERIJI FRNAŽA se do 7. decembra predstavlja likovni ustvarjalec Romeo Stubelj z razstavo Pop flirt 2. Galerija se nahaja v stavbi novogoriške krajevne skupnosti na Erjavčevi 4.

V GOSTILNI »AI TRE AMICI« v ul. Oberdan v Gorici bo do konca novembra na ogled fotografska razstava z naslovom »Landscape« slovenskega fotografa Mirka Bijukliča.

V HIŠI MORASSI v grajskem naselju v Gorici je na ogled razstava umetnika Nica Di Stasia; do 2. decembra vsak dan, razen ponedeljkov, med 16. in 19. uro.

V PALAČI ATTEMS-PETZENSTEIN v Gorici bo do 24. februarja na ogled razstava »Abitare il Settecento«. Ob nedeljah bodo vodeni obiski brezplačni.

V PALAČI LANTIERI v Gorici bo do 5. decembra od ponedeljka do petka med 17. in 18.30 na ogled razstava kreativnih plakatov, ki jo je pripravil Lorenzo Benedetti; odprtje razstave je namenjeno predvsem študentom; informacije na tel. 0481-533284.

V VEČNAMENSKEM SREDIŠČU v ulici Baiaumonti v Gorici je na ogled razstava božičnih daril, ki so jih izdelali gojenci dnevnih centrov združenja CISI, goriške občine in društva La Meridiana; danes, 23. novembra, med 9. in 19. uro, v soboto, 24. novembra, pa med 9. in 18. uro.

Koncerti

ŽENSKI PEVSKI ZBOR IZ RONK IN SKRD JADRO v sodelovanju z župnijo sv. Lovrenca vabita na orgelski koncert Andrzeja Bialka iz Krakovske Glasbene Akademije v sredo, 28. novembra, ob 20. uri cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah.

CECILIJANKA 2007 bo v soboto, 24. novembra, ob 20.30 in v nedeljo, 25. novembra, ob 17. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici.

GLASBENA MATICA IN KULTURNO DRUŠTVO SOVODNJE vabita na koncert udeležencev delavnice za zabavno glasbo in jazz, ki bo v nedeljo, 25. novembra, ob 17.30 v Kulturnem domu v Sovodnjih. Učenci bodo nastopili ob spremljavi Gorazd Pintar jazz tria; informacije na tel. 347-5156982 (Andrejka Možina).

JESENSKI GLASBENI TRIS bo danes, 23. novembra, ob 20.15 v Kulturnem domu v Novi Gorici z blues koncertom skupine W.I.N.D. (Italija) in Marc Ford Group (Kalifornija, ZDA).

KD SABOTIN v sodelovanju z župnijo sv. Mavra in Silvestra, ZCPZ Gorica, krajevno skupnostjo Pevma, Štmaver in Oslavje ter ZSKP Gorica vabi vse ljubitelje glasbe na glasbeni projekt z naslovom »Vsi verujemo v enega Boga«. Prvi koncert bo v petek, 30. novembra, ob 20. uri v cerkvi v Pevmi. Nastopili bodo Tilen Draksler na orglah in cerkveni mešani pevski zbor iz Pevme.

OBMEJNA GLASBENA SREČANJA 2007 bodo v nedeljo, 25. novembra, ob 18. uri v župnijski dvorani cerkve v Podturnu v Gorici. Nastopila bosta Dušan Sodja (klarinet) in Giulio Chiangetti (kitara). Vstop prost.

V CERKVI V ŠTANDREŽU bo v sredo, 28. novembra, ob 20.30 koncertni večer z naslovom Poglejte!. Iz Argentine prihajajo Ani Rode (solo), Luka Debevec Mayer (solo) in Diego Licciardi (orgle). Koncert sta priredila Združenje cerkvenih pevskih zborov Gorica in župnija sv. Andreja apostola.

KBcenter Knjižnica D. Feigel petek, 23. novembra 2007, ob 18.30

Izleti

PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA (Bazoviška 4 v Novi Gorici, tel. 003865-3023030) vabi v soboto, 1. decembra, na že skoraj tradicionalni Miklavžev izlet. Podali se bodo na Dolenjsko in se sprehodili po Steklasovi pohodni poti v okolici Šentruperta. Organiziran bo avtobusni prevoz, zaželen pa je letnemu času primerna planinska oprema. Vodita Darko Božič in Jože Sedevec. Društvo je odprto ob torkih in četrtekih med 15. in 18. uro.

SPDG vabi v nedeljo, 2. decembra, na »izlet v neznano«. Ob zadostni udeležbi bo na razpolago tudi avtobus; informacije na tel. 0481-882079 (Vlado).

Obvestila

FUNDACIJA PALAČE CORONINI CRONBERG obvešča, da bo do meseca marca palača Coronini Cronberg odprta od torka do sobote med 10. in 13. uro in med 14. in 19. uro. Za obiske ob nedeljah in za skupine z najmanj 15 oseb je potrebna najava na tel. 0481-533485 ali na »prenotazioni@coronini.it«.

PRIJAVE VINA 2007: Kmečka zveza obvešča člane, da so njeni uradi začeli z izpolnjevanjem prijave letošnje proizvodnje vina. Rok za predstavitve prijav zapade v ponedeljek 10. decembra Prosjio člane, da čim prej zadostijo tej obveznosti. Uradi zveze v Trstu (tel. 040/362941), Gorici (tel. 0481/82570) in Čedadu (tel. 0432/703119) so na razpolago za morebitna dodatna pojasnila.

RIBIŠKO DRUŠTVO VIPAVA prireja v soboto, 15. decembra, v Kulturnem domu v Sovodnjih tradicionalni praznik ob zaključku leta za vse člane in prijatelje. Vpisovanje v gostilnah Rubijskih grad in Francet.

V GABRIJAH je v teku 60-urni tečaj šivanja. Prostim je še nekaj mest; informacije na tel. 329-4006925.

Prireditve

ŽUPNIJA SV. HILARIJA IN TACIJANA organizira predavanje za družine v soboto, 24. novembra, ob 16. uri v avditoriju Fogar, na korzu Verdi 4 v Gorici, z naslovom »L'affettività nei rapporti sponsali e genitoriali«. Predavala bo Annamaria Rondini.

DRUŠTVI JADRO IN TRŽIČ, GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA, Tržiški kulturni konzorcij vabijo na predstavitev knjige zgodovinarja in publicista Branka Marušiča »Il vicino come amico - Realtà o utopia? La convivenza lungo il confine italo-sloveno«. Delo bosta predstavila Lilianna Ferrari, docentka na Tržaški univerzi in Sergio Tavano, zgodovinar in univerzitetni profesor v turek, 27. novembra, ob 20.30 v konferenčni dvorani Tržiškega kulturnega konzorcija v vili Vicentini Miniussi na trgu Unità v Ronkah.

GORICA KINEMA, Kinoateljjeva sezona filmov v izvirniku z italijanskimi podnapisi: 8. novembra »Les amours d'astree et de celadon« (režija Eric Rohmer), 29. novembra »The magic flute« (režija Kenneth Branagh), 6. decembra »Yasamin kiyisinda« (režija Fatih Akin). Filme bodo vrteli v goriškem Kinemaxu na Travniku ob četrtekih ob 17.45 in 20.45; vstopnina s člansko izkaznico Kinoateljjeva.

GORIŠKI MUZEJ vabi na predstavitev knjige in predavanje »Partija in tigrovci - Medvojna in povojna usoda nekaterih vodilnih tigrovcev«. Knji-

*Ali smo globalno
zaščiteni?
Kaj pa sedaj?*

gost Bojan Brezigar,
predsednik Paritetnega odbora

abonmajška sezona 07/08 gorica

www.teaterssg.it

vabilo k abonmaju

TEATERSSG.ŽUR

od 21.00 dalje

gostilna RĚMUDA (Pevma)

SKĚCI

IGRE NA SREČO

abonma point

kupi abonma = 7 predstav + en drink + 2 vstopnice za kinemax

tel. 348 862 4701

ssggorica@alice.it

nightripper & pink shoes

teaterssg pika žur

z obrazom svojega časa

go bodo predstavili avtorica knjige Tatjana Rejec in zgodovinarja Peter Stres in Martin Premk v gradu Kromberk v torek, 27. novembra, ob 20. uri.

MLADINSKI DOM iz Gorice v sodelovanju s Skupnostjo družin Sončnica in s Slovenskim pastoralnim središčem Gorica prireja za mlade od 12. leta dalje tečaj o vzgoji za ljubezen z naslovom »Za veliki da ljubezni« v domu Franca Močnika v Gorici v soboto, 24. novembra, od 15. ure do 18.30. Predavali bosta ginekologinja Mirjam Cvelbar in psihologinja Maria Carmela Palmisano; informacije na tel. 0481-546549.

ZSKD, KD ANDREJ PAGLAVEC, KD PODGORA IN ZSKP vabijo v četrtek, 29. novembra, ob 20.30 na sedežu društva Paglavcev v Podgori na pogovor z Rudijem Šimacem z naslovom »Kako se je začelo na Soči 1915«.

KD SOVODNJE vabi danes, 23. novembra ob 20. uri v Kulturni dom Sovodnje na folklorni večer. Nastopili bodo odrasla in otroška skupina folklornega društva Gartrož iz Nove Gorice in pevska skupina KD Sovodnje Sovodenjska dekleta.

Mali oglasi

ODDAM V NAJEM stanovanje v ul. Cadorna 34 v Gorici v tretjem nadstropju, na sončni strani, z dvigalom, 62 kv.m, dve spalni sobi, kuhinja z dnevno sobo, kopalnica, shramba. 400 evrov (+ stroški) na mesec. Tel. 0481-81361 (ob uri obedov).

PRODAJAMO sveža čreva za koline: danke za salame, kožarice, klobase in vse vrste suhih črev (Gorica - Travnik 28) Tel. 0481-32121.

V GORICI, v ul. Duse 28 dajemo v najem stanovanje. Tel. 338-1797566 ali 0481-961121.

ZARADI SELITVE prodajamo odlično ohranjeno kotno omaro za spalnico dimenzij cm. 210x210x260. Razpoložljivost takojšnja. Cena izredno ugodna. Tel. 335-7029004.

Pogrebi

DANES V MOŠU: 11.00, Anna Gasich vd. Cocollet (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču. **DANES V ZAGRAJU:** 14.00, Candida Gismano vd. Paladino (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 10.50, Luciano Pelosi s pokopališča v cerkev Device Marcelliane in v Trst za upepelitev.

PAKISTAN - Zavrnilo je še zadnjo pritožbo na račun ponovne izvolitve za predsednika države

Vrhovno sodišče Mušarafu odprlo pot za razglasitev zmage

General bo verjetno jutri slekel vojaško suknjo - Bo opozicija bojkotirala parlamentarne volitve?

ISLAMABAD - Pakistansko vrhovno sodišče je včeraj odprlo pot, da bo lahko pakistanski predsednik Pervez Mušaraf državo vodil kot civilni predsednik. Sodišče je zavrnilo še zadnjo pritožbo na račun Mušarafa ponovne izvolitve za predsednika države na volitvah 6. oktobra, s čimer je odprlo pot za razglasitev njegove zmage, ki jo sedaj lahko potrdi tudi volilna komisija.

Mušaraf je napovedal, da bo odstopil s položaja vrhovnega poveljnika vojske, ko bo vrhovno sodišče potrdilo njegovo volilno zmago. Kot je v sredo napovedal pakistanski generalni tožilec Malik Mohamed Kajum, naj bi Mušaraf slekel vojaško uniformo še ta teden, verjetno v soboto. Vrhovno sodišče je že v ponedeljek zavrnilo pet pritožb. Cilj pritožb je bila razveljavitev Mušarafa volilne zmage z utemeljitvijo, da aktiven vojaški častnik v skladu z ustavo ne bi smel kandidirati za predsednika države.

Mušaraf je ob uvedbi izrednih razmer razpustil vrhovno sodišče, nato pa vanj imenoval več sebi naklonjenih sodnikov. Hamid Dogar je kot predsednik vrhovnega sodišča zamenjal Iftikarja Muhamada Čavdrija, ki je bil trn v peti Mušarafu, odkar ga je ta že v začetku leta skušal odstaviti in s tem sprožil množične proteste.

Dogar velja za bolj naklonjenega Mušarafu, ki se je na oblast povzpel leta 1999 z državnim udarom. Ob predsedniški funkciji je bil Mušaraf tudi vrhovni poveljnik pakistanske vojske, zaradi česar je opozicija pred predsedniškimi volitvami pred sodiščem izpodbijala zakonitost njegove kandidature na volitvah 6. oktobra. Vrhovno sodišče naj bi danes odločalo še o pritožbah zoper uvedbo izrednih razmer v državi, ki naj bi jih po pričakovanih prav tako zavrnilo.

Mušaraf se je znašel sredi velikih političnih pritiskov, ko je 3. novembra razglasil izredne razmere in začasno razveljavil ustavo. Pojavili so se množični protesti in pozivi, tudi iz tujine, naj prekliče izredne razmere in ponovno vzpostavi ustavni red. Zaenkrat ni znano, ali bo Mušaraf odpravil izredne razmere, so pa v znak popuščanja napetosti oblasti v sredo izpustile več kot 5600 odvetnikov, članov opozicijskih strank in borcev za človekove pravice, ki so jih prišli v času omenjenega ukrepa. Med izpuščenimi so tudi eden od opozicijskih voditeljev Imran Kan,časni vodja stranke nekdanjega premiera Navaza Šarifa, Džaved Hašmi, in sedaj že nekdanji vrhovni sodnik Čavdri. V zaporih naj bi ostalo še 623 ljudi.

V skladu s širokimi pooblastili, ki jih ima predsednik države v času izrednih razmer, je Mušaraf sicer v sredo odredil tudi vrsto ustavnih amandmajev. Eden od njih določa, da predsednikovih odločitev ne sme izpodbijati nobeno sodišče in da jih je treba vedno razumeti kot pravno veljavne, neovrgljive in utemeljene.

Na novo izpuščeni Kan, nekdanja legenda pakistanskega kritika, je medtem včeraj že pozval k bojkotu januarskih parlamentarnih volitev, saj naj bi sodelovanje na volitvah legitimiralo Mušarafaovo »protiustavno vladanje« in razglasitev izrednih razmer. Kot je dejal, se je o bojkotu že pogovarjal tudi z drugimi opozicijskimi voditelji, čeprav je priznal, da utegne svojo strategijo še spremeniti, če se glede bojkota ne bo zedinila celotna opozicija.

Opozicija je glede morebitnega bojkota volitev zaenkrat razdeljena, vsi pa čakajo predvsem na odločitev nekdanje pakistanske premierke Benazir Buto, katere Pakistanska ljudska stranka (PPP) je največja opozicijska skupina v državi. Če bi se PPP odločila sodelovati na volitvah, bi bil morebitni bojkot ostalih opozicijskih strank v veliki meri brezpredmeten. PPP je volitve nazadnje bojkotirala leta 1985 med vojaško diktaturo generala Mohameda Zie ul Haka. Analitiki poudarjajo, da je odločitev opozicije za ali proti sodelovanju na volitvah ključnega pomena za to, ali bo lahko Mušaraf prebrodil politične viharje, ki divjajo okrog njega. V primeru bojkota naj bi namreč predsednik le stežka dokazoval, da so imele volitve kakršnokoli legitimnost.

Pakistanski predsednik Pervez Mušaraf se pogovarja s prvim ministrom Muhamadmianom Soomrom

ANSA

EVROPSKA UNIJA - Na vrhu Združenja držav Jugovzhodne Azije v Singapuru

Asean in EU potrdila krepitev sodelovanja V središču pozornosti demokratizacija Mjanmara

Z leve predsedujoči EU portulaski premier Jose Socrates, singapurski premier Lee Hsien Loong in predsednik Evropske komisije Jose Barroso

ANSA

IRAN - Sporni jedrski program Teherana še vzbuja zaskrbljenost

Mohamed El Baradej: IAEA ve manj o iranskih dejavnosti kot pred letom

TEHERAN/DUNAJ - Mednarodna agencija za jedrsko energijo (IAEA) ve danes manj o iranskih jedrskih dejavnostih kot pred letom dni, je izjavil generalni direktor agencije Mohamed El Baradej, ki je včeraj Teheran še pozval k okrepitevi sodelovanja z IAEA pri preiskavi iranskih jedrskih dejavnosti. Po njegovih besedah IAEA še vedno ne ve, ali je jedrski program namenjen tudi v vojaške namene, čeprav Iran trdi, da gre izključno za civilni program.

Omenjeno je El Baradej povedal ob začetku dvodnevnega zasedanja sveta guvernerjev IAEA, na katerem bo 35 članic razpravljalo o poročilu generalnega direktorja, ki je ključno za odločitev Varnostnega sveta Združenih narodov glede uvedbe morebitnih novih in ostrejših sankcij proti Teheranu. Kot je El Baradej zapisal v poročilu 15. novembra, je Iran pri razkrivanju narave in obsega svojega spornega jedrskega programa naredil »občuten napredek«, ki pa še vedno ni zadosten. Navedel je, da je Teheran omo-

DIREKTOR IAEA MOHAMED EL BARADEJ

gočil dostop posameznikom, na vprašanja je odgovarjal v ustreznih rokih, podal pa je tudi pojasnila na zastavljena vprašanja. Vendar je obenem izrazil obžalovanje, da Teheran ni podal več pobud. IAEA pa je ob tem tudi potrdila, da Iran še vedno zavrača izpolnitev zahtev VS ZN po ustavitvi bogatenja urana.

Indija in IAEA sta sicer v sredo uradno začela posvetovanja, ki jih predvideva sporazum o jedrskem sodelovanju med Indijo in ZDA. Kot so sporočili iz agencije, sta posvetovanja v sredo na

Dunaju začela El Baradej in vodja indijske komisije za jedrsko energijo Anil Kakodkar, ki po kratkem srečanju ni dajal izjav za javnost.

Sporazum o jedrskem sodelovanju bo omogočil izvoz ameriške civilne jedrske tehnologije v Indijo, ne glede na to, da Indija ni podpisala sporazuma o neširjenju jedrskega orožja (NPT). V zameno za jedrsko gorivo in tehnologijo bo v skladu s sporazumom New Delhi omogočil mednarodni nadzor nad svojimi civilnimi jedrskimi reaktorji.

Ameriški predsednik George Bush je zakon, ki omogoča uveljavitev sporazuma z Indijo, podpisal decembra lani, potem ko sta ga z udobno večino potrdila oba domova ameriškega kongresa. Zanj so intenzivno lobirale velike ameriške energetske, oborožitvene in druge korporacije, saj naj bi se jim z njim odprlo za kakih sto milijard dolarjev poslov. Dejanska prodaja tehnologije se bo lahko začela šele, ko bo Indija z IAEA dossegla dogovor o nadzoru. (STA)

EU - D'Alema Italija za vstop Turčije v EU

CARIGRAD - Italija »stoodstotno« podpira prizadevanja Turčije za članstvo v Evropski uniji, saj je ta tudi »v našem nacionalnem interesu«, vendar pa mora Ankara doseči napredek pri nekaterih ključnih vprašanjih, je ob včerajšnjem obisku v Carigradu dejal italijanski zunanji minister Massimo D'Alema. Ob tem je D'Alema opozoril na vprašanje Cipra in pa sporni člen 301 turškega kazenskega zakonika, ki predvideva kazni za žaljenje »turškosti«.

Glede Cipra je italijanski minister opozoril, da bodo na otoku naslednje leto potekale predsedniške volitve, pri tem pa ocenil, da »bo ciprski problem naslednje leto veliko lažje rešen«. Predsedniške volitve februarja 2008 bodo prve, ki se jih bodo lahko poleg ciprskih Grkov udeležili tudi tisti ciprski Turki, ki živijo na grškem jugu otoka. EU je prav zaradi nerešenega vprašanja s Ciprom - gre za neuresničevanje protokola iz Ankare, ki predvideva razširitev carinske unije na vse članice EU, torej tudi Ciper - lani delno zamrznila pristop na pogajanja z Ankaro. (STA)

SINGAPUR - Voditelji Združenja držav Jugovzhodne Azije (Asean) in Evropske unije so včeraj potrdili petletni akcijski načrt, s katerim bo deset članic Aseana in 27 držav članic EU okrepiło sodelovanje predvsem na področju trgovine in varnosti. Voditelji so obenem mjanmarsko vojaško hunto pozvali, naj pospeši izvedbo demokratičnih reform v državi in izpusti iz hišnega pripora Nobelovo nagrajenko za mir Aung San Suu Kyi.

Po treh dneh razprav azijskih voditeljev, ki so se zbrali na letnih političnem in trgovinskem vrhu v Singapurju, so se članice Aseana posvetile še pogajanjem z EU, namenjenim predvsem sprejetju petletnega akcijskega načrta in nadaljevanju pogovorov o sklenitvi prostotrgovinskega dogovora. Vendar je tudi srečanje EU-Asean v veliki meri zasenčil Mjanmar.

V skupni deklaraciji sta obe strani mjanmarsko hunto pozvali k izpustitvi političnih zapornikov in čimprejšnji odpravi vseh omejitev glede ustanavljanja in delovanja političnih strank v državi. Pozdravili sta odločitev hunte, da okrepi sodelovanje z ZN in začne dialog z opozicijsko voditeljico Suu Kyijevo. Izrazili sta upanje, da bo posredovanje posebnega odposlanca ZN Ibrahima Gambarija v Mjanmaru sprožilo »proces resnične narodne sprave in mirno tranzicijo v demokracijo«.

Zunanji ministri EU so v ponedeljek odobrili vrsto dodatnih sankcij proti Mjanmaru. Singapurski premier Lee Hsien Loong je na včerajšnji novinarski konferenci dejal, da se Asean s sankcijami ne strinja, saj te le še dodatno prizadenejo prebivalstvo Mjanmara. Premier Portugalske kot trenutno predsedujoče EU Jose Socrates je ob tem poudaril, da je bistveno, da si obe strani želita isto: da Mjanmar postane demokratičen in začne spoštovati človekove pravice.

Pogajanja o sklenitvi prostotrgovinskega sporazuma med EU in Aseanom so se začela maja letos in naj bi se zaključila konec leta 2009, za kar pa bo po besedah Leeja potrebnega še »veliko kreativnega dela«. Asean že ima sklenjene tovrstne sporazume s Kitajsko, trenutno jih sklepa z Japonsko in Indijo, nameravati pa začeti tudi pogajanja z ZDA, Avstralijo in Novo Zelandijo. EU je po ZDA drugi največji trgovinski partner Aseana in predstavlja skoraj 12 odstotkov njegove celotne zunanje trgovine.

Petletni akcijski načrt Aseana in EU zajema področja, kot so politično in varnostno sodelovanje, trgovina in investicije, trajnostni razvoj rudnih bogastev ter napredek znanosti in tehnologije. (STA)

ITALIJA-RUSIJA - Ob včerajšnjem obisku predsednika italijanske vlade Romana Prodija v Moskvi

Podjetji Eni in Gazprom podpisali sporazum za gradnjo plinovoda Južni tok

900 kilometrov dolg plinovod bo tekkel po Bolgariji, začeli pa ga bodo graditi leta 2008 ali 2009

MOSKVA - Italijansko podjetje Eni SPA in rusko podjetje OAO Gazprom sta ob robu obiska italijanskega premiera Romana Prodija v Rusiji včeraj podpisali sporazum, ki ustanavlja skupno podjetje za gradnjo plinovoda. Strokovnjaki omenjeni projekt, imenovan Južni tok, vidijo kot konkurenco plinovodu Nabucco, ki ga za pretok plina iz Kaspijskega morja načrtuje Evropska unija. V okviru projekta Južni tok bodo v Rusiji načrtani plin preko Bolgarije dobavljali v Italijo. Z gradnjo 900 kilometrov dolgega plinovoda naj bi pričeli leta 2008 ali 2009, letno pa naj bi preko njega dobavili do 30 milijard kubičnih metrov plina. Stroški gradnje so ocenjeni na deset milijard evrov. Obe podjetji sta 50-odstotni lastnici novoustanovljenega podjetja.

Načrtovani plinovod je najnovejša pobuda Rusije, da bi ohranila položaj glavnega dobavitelja plina državam članicam Evropske unije. Prav tako bi se Rusija lahko izognila sodelovanju s sosednjimi državami kot prehodnimi državami v prevažanju plina, poroča francoska tiskovna agencija AFP. V preteklosti sta Rusiji težave povzročali predvsem Ukrajina in Belorusija, kar je že povzročilo prekinitev dobave energentov v Evropo.

»Projekt Južni tok je strateško zelo pomemben za evropsko energetske varnost,« je Putin povedal novinarjem in dodal, da »njegovo izvrševanje temelji na načelih transparentnosti in upoštevanja interesov energetskega dobaviteljev in potrošnikov«. Prodi je na drugi strani poudaril vse bolj prepletene vezi med Rusijo in Evropsko unijo. »Rusija in Evropa sta medsebojno odvisni. Evropa potrebuje Rusijo in Rusija potrebuje Evropo,« je dejal Prodi in dodal, da sta ruska in italijanska stran neločljivi kot »vodka in kaviar«. Obe državi »razvijata politiko dolgoročnega prijateljstva«, je še povedal Prodi.

Putin se je na skupni tiskovni konferenci s Prodijem dotaknil tudi prihajajoče bližnjevzhodne mirovne konference v Annapolisu in izrazil pričakovanje, da bo vodila do napredka. »Mislimo, da je srečanje v Annapolisu koristno, in pričakujemo uspeh,« je dejal.

Hkrati je pohvalil ameriško vlado v Washingtonu in njeno pripravljenost do pogovorov v okviru reševanja vprašanja protiraketnega ščita v srednji Evropi. »Dobili smo vtis, da so naši ameriški partnerji opazili naše skrbi,« poroča nemška tiskovna agencija dpa. (STA)

Italijanski premier Romano Prodi in ruski predsednik Vladimir Putin

BELGIJA Poslanci nočejo razcepitve

BRUSELJ - Večina belgijskih poslancev je včeraj v parlamentu v Bruslju zavrnila predlog za razcepitev države, ki ga je vložila skrajna flamska stranka Vlaams Belang. Glasovanje je pomemben znak za francosko govoreče Belgijce, ki predstavljajo približno 40 odstotkov prebivalstva. Pretekli konec tedna se je približno 35.000 ljudi v Bruslju zbralo na demonstracijah v znak podpore enotnosti kraljestva. Zahtevali so tudi konec vladne krize, ki traja že več kot pet mesecev.

Belgija je po volitvah 10. junija brez vlade rekordnih dobrih pet mesecev, pri čemer za zdaj ni videti izhoda iz politične krize. Jabolko spora pri oblikovanju vlade je vprašanje, kolikšno stopnjo avtonomije v gospodarstvu pa tudi na področju jezikovne politike naj ima večja in razvitejša Flandrija. (STA)

BLIŽNJI VZHOD - Danes odločitev držav članic Arabske lige

Pred Annapolisom med Arabci optimizem, v Hamasu nasprotovanje

ŠARM EL ŠEJK - Voditelji Egipta, Jordanije in Palestine so optimistični pred prihajajočo bližnjevzhodno mirovno konferenco, ki jo bodo 27. novembra v Annapolisu v zvezni državi Maryland gostile ZDA. Vodja palestinskega gibanja Hamas Ismail Hanija pa je konferenco včeraj označil za »mrtvorojeno«. Palestince bo na konferenci predstavljali palestinski predsednik Mahmud Abbas, medtem ko gibanja Hamas ni med povabljenimi.

Egiptovski predsednik Hosni Mubarak se je v pripravah na konferenco v Annapolisu v Šarm el Šejku srečal s savdskim kraljem Abdulahom II. in palestinskim predsednikom Abasom. Vsi so se strinjali, da »to srečanje odpira pot optimizmu, saj bi lahko izpolnilo želje Palestincev in Arabcev ter vseh, ki se zanimajo za palestinsko vprašanje in mirovni proces,« je novinarjem povedal Mubarakov tiskovni predstavnik.

Izraelski premier Ehud Olmert je ob torkovem srečanju z Mubarakom v Egip-

tu izrazil upanje, da bo mirovni sporazum s Palestinci dosežen leta 2008. Vendar med Palestinci in Izraelci še vedno obstajajo razlike glede dokumenta, ki bo predstavljen na konferenci. Palestinsko vodstvo in ostale arabske države želijo rešiti težava vprašanja, kot so status vzhodnega Jeruzalema, meje bodoče palestinske države in status palestinskih beguncev. Izrael na drugi strani želi manj podroben dokument, ki bi določil predvsem seznam načel, na katerih naj bi temeljila pogajanja.

Zunanji ministri arabskih držav so se včeraj zbrali na sedežu Arabske lige v Kairu, kjer bodo potekali pripravljani pogovori pred današnjosejo, ki se je bo udeležil tudi Abbas. Na njej se bodo države odločile, ali se bodo udeležile srečanja v Annapolisu.

»Na palestinskih območjih in v tujini vlada veliko nasprotovanje srečanju v Annapolisu,« je medtem na novinarski konferenci v Gazi povedal Hanija. »Zavedamo se, da je bila konferenca mrtvorojena in da palestinskemu ljudstvu ne bo

pomagala doseči njihovih ciljev ali političnih in pravnih pravic,« je še povedal Hanija.

Hanija je dodal, da Abbas ni imel pooblastila za sklepanje kompromisov v pogovorih z Izraelom, predvsem glede zahtev palestinskih beguncev po vrnitvi na domove, ki so jih izgubili ob ustanovitvi Izraela leta 1948. Abasa je pozval, naj ne popusti zahtevi Izraelcev po priznanju Izraela kot domovine Judov. »Te države ne priznavamo kot judovske,« je še povedal Hanija.

ZDA so na konferenco poleg Abasa in izraelskega premiera Ehuda Olmerta povabile tudi voditelje 49 držav in organizacij, ki sodelujejo v mirovnem procesu. Med povabljenimi je tudi Slovenija. Udeleženci konference se bodo skušali dogovoriti o začetku novih - prvih v sedmih letih - mirovnih pogajanj o Bližnjem vzhodu. Konferenca v Annapolisu je doslej najresnejši poskus Busheve administracije, da posreduje v 60 let trajajočem sporu. (STA)

Število stavkajočih v Franciji se zmanjšuje

PARIZ - Potem ko so pogajalski partnerji v sredo sedli za pogajalsko mizo, je stavka na francoskih železnica izgubila na moči. V več regijah so železničarji včeraj vnovič prišli za delo. V medkrajevnem prometu še vedno prihaja do omejitev, ne vozi približno tretjina hitrih vlakov TGV in tudi ne tretjina regionalnih vlakov. Ni pa težav v mednarodnem železniškem prometu. Predsednica uprave francoskih železnic SNCF Anne-Marie Idrac je izrazila pričakovanje, da se bodo stavkajoči začeli pospešeno vračati na delo.

Predstavniki sindikata CGT so včeraj zjutraj povedali, da je prišlo do »preobrata«. Del zaposlenih je sicer nezadovoljnih. Francoski predsednik Nicolas Sarkozy je jasno povedal, da želi izvesti sporno pokojninsko reformo. Po predhodnih izračunih vlade je stavka povzročila francoskemu gospodarstvu za več sto milijonov evrov škode.

Strateški načrt EU za energetske tehnologije

BRUSELJ - Evropska komisarja za energijo Andris Piebalgs ter za znanost in razvoj Janez Potočnik sta včeraj v Bruslju predstavila strateški načrt za energetske tehnologije. Energetske tehnologije bodo namreč ključnega pomena za uspešen boj proti podnebnim spremembam in za zaščito svetovne in evropske dobave energije, komisija pa ob tem meni, da bi morala Evropa znižati stroške čiste energije in postaviti industrijo EU na čelo hitro rastočega sektorja tehnologije z nizkimi vrednostmi izpustov CO2. Piebalgs je ob predstavitvi načrta opozoril na visoko ceno nafte in dejal, da bodo tuji viri energije za Evropo vedno dražji. Zato, poudarja Piebalgs, »potrebuje evropska energetska politika novo industrijsko revolucijo«. Potočnik je ob tem dejal, da ima EU sicer »srečo«, da je vodilna v svetu na področju tehnologij z nizkimi vrednostmi emisij CO2, da bi morale države med seboj še bolj sodelovati. Nujno je »skupno strateško načrtovanje na evropski ravni«, je poudaril in dodal, da tega trenutno ni, saj se nacionalni programi med seboj precej razlikujejo.

Komisija zato predlaga nov pristop, ki se osredotoča na skupno načrtovanje, boljši izkorišček potenciala za raziskave in inovacije ter polno izkoriščanje možnosti, ki jih ponuja notranji trg. Bruselj predlaga vzpostavitev več novih industrijskih pobud, pa tudi ustanovitve evropske zveze organizacij za energetske raziskave. (STA)

LIBANON - Kljub posredovanju zunanjih ministrov Francije, Italije in Španije

Danes bodo predsedniške volitve v parlamentu najbrž že petič preložili

BEJRUT - V Bejrutu so včeraj potekala še zadnja prizadevanja tujih diplomatov in libanonskih politikov, da pred današnjimi predsedniškimi volitvami v danes parlamentu vendarle dosežejo dogovor o tem, kdo naj postane naslednik sedanjega prosijskega predsednika Emilea Lahouda. Med globoko razdeljeno libanonsko prozahodno vlado in prosijsko opozicijo so posredovali zunanji ministri Francije, Italije in Španije, a očitno brez konkretnega uspeha. »V rokah nimajo več nobenih kart in mislim, da preboja ne bo. Smo v slepi ulici,« je za AFP povedal neimenovani visoki predstavnik Libanona ter napovedal, da bodo predsedniške volitve danes že petič preložene, iskanje naslednika Lahouda, ki se mu mandat izteče danes opolnoči, pa se bo nadaljevalo vsaj še prihodnji teden.

Tudi libanonska ministrica za socialne zadeve in poslanka Nayla Moawad je za AFP ocenila, da volitev v petek ne bo, saj prozahodna večina v parlamentu in prosijska opozicija pod vodstvom Hezbolaha doslej nista dosegli dogovora. Tudi libanonski tisk je včeraj, ko so v Libanonu sicer praz-

novali dan neodvisnosti, согласно napovedoval podobno.

V Bejrutu se sicer že od ponedeljka mudi francoski zunanji minister Bernard Kouchner, ki se mu je v noči na četrtek pridružil še španski kolega Miguel Angel Moratinos, včeraj popoldne pa tudi vodja italijanske diplomacije Massimo D'Alema. Njihove države so tudi tiste, ki v 13.600-člansko misijo ZN na jugu Libanona prispevajo največ vojakov.

Volitve novega libanonskega predsednika so bile v torek preložene že četrtič zapored, saj zaradi grožnje opozicije z bojkotom volitev ni mogoče zagotoviti zadostnega kvoruma. Za izvolitev predsednika je v parlamentu v prvem krogu volitev potrebna dvotretjinska večina, v primeru drugega kroga pa zadostuje podpora večine. Ker prozahodno usmerjena večina in opozicija ne najdeta soglasja glede predsedniškega kandidata, se mnogi bojijo, da bosta nastali dve nasprotujoči si vladi. To bi lahko znova pripeljalo do položaja iz časa zadnjih let državljanske vojne, s katero se je Libanon soočal med leti 1975 in 1990. (STA)

Z desne Massimo D'Alema, Miguel Angel Moratinos in Bernard Kuchner

KL.O.P.

KLAPA, OROPANA PSA

Petek, 23. novembra 2007

Št. 33 (48)

Pri strani sodelujejo
Aleksandra, Andrej, Erik, Ivan, Jana,
Martina, Maruška, Mateja, Tereza,
Tomaž in Veronika.

e-mail: klop@primorski.it

POGOVOR Z IZVEDENCEM

Dober tek! Hvala ... enako?

*Nikoli
ni prepozno
začeti znova.*

Predstavljajte si, da hodite po cesti. Okoli vas je ogromno ljudi. Nenadoma pritegne vašo pozornost visoko dekle. Osupnete: saj je izredno suha! Ali je mogoče... Mimo vas gre sta dve starejši gospe in slišite, kako mrmrata: »Joj, sramota, si videla tisto dekle?« Druga gospa zmaje z glavom: »Današnja mladina sploh ne ve, kaj je to vzgoja. Ljudje umirajo, ker nimajo dovolj hrane, ti pa jo kar mečejo skozi okno!« Čutite, da v vas narašča jeza. Kako si upata tisti dve gospe govoriti takole? Kaj pa sploh vesta o dekletu? Gotovo ima težave in potrebuje pomoč, ne pa obsojanja in zgražanja!

Res... kaj vesta tisti gospe? Kaj pa vsi drugi? O tem se sprašuje tudi Klop. Ravno zato smo se odločili, da se bomo poglobili v to izredno delikatno temo...

ABA, klinika za ljudi, ki bolehalo za anoreksijo, bulimijo in drugimi težavami s prehrano, je nastala leta 1991 pod vodstvom Fabiole De Clercq. Rodila se je v Bruslju, že v mladih letih pa se je preselila v Italijo. Po travmatičnem otroštvu (očetova prezgodnja smrt, nasilje, težave s prehrano) se je odločila, da bo pomagala vsem ljudem, ki so v težavah kakor ona. Center ABA šteje kar 16 klinik, posejanih po Italiji, in sicer v Rimu, Milanu, Alessandrii, Anconi, Bologni, Catanii, Campellu sul Clitunno, Genovi, La Spezii, Salerno,

Torinu, Veroni in Benetkah, prav kmalu pa bodo odprli dva nova centra, in sicer v Firencah in v Cosenzi. Ne gre samo za zdravstvene klinike, temveč tudi za raziskovalna središča, kjer iščejo nove načine zdravljenja. V klinikah

ABA je zaposlenih veliko zdravnikov, psihologov, psihoterapevtov itd.

Gre za prvo ustanovo, ki si prizadeva, da bi zmanjšala oddaljenost med osebami, ki bolehalo za temi boleznimi, in zdravniki. Prvi korak, prvošnja za pomoč, je najtežji, to pa ABA dobro ve.

Gospa Fabiola, vi ste že prava osebnost v zdravstvenem svetu. Napisali ste veliko knjig in julija ste bili gost televizijske oddaje Il bivio. Kot ustanoviteljica organizacije ABA kaj mislite o svojem zdravstvenem centru?

Nedvomno je na njegov nastanek veliko vplivala moja osebna izkušnja. Ko sem ozdravela, sem si zaželela, da bi pomagala še drugim ljudem. Vedela sem, da bolni ljudje s težavo prosijo za pomoč, saj se čutijo same, drugačne, ločene od drugih, in zato zavračajo katerikoli tip komunikacije. Ravno zato je ABA center, ki ne skrbi samo za fizično pomoč, temveč tudi za psihološko. Ljudje se naučijo govoriti o sebi in se sprejemati za take, kot so. Predvsem pa pomenijo, kaj je ljubezen in pomembnost življenja. Velik poudarek dajemo tudi družini bolnega, saj sem sama prepričana, da so tudi oni potrebni pomoči. Skupaj morajo ozdraveti in si pridobiti družinski mir.

ABA zdravi težave s prehranjevanjem. Veliko ljudi ne pozna razlike med bulimijo in anoreksijo. Nam lahko razložite njun pomen?

Seveda. Anoreksija je kontrola nad lastnim prehranjevanjem oziroma neka oseba zmanjša do skrajnosti svojo prehrano, dokler ne tehta skoraj nič. Kljub temu je misel na hrano stalno prisotna, kajti oseba si zeli hrane, ki pa ji je na neki način prepovedana. Gre za lastno izbiro, da ne ješ več, čeprav si lačen »kot volk«. Ves dan namesto hrane zveči misel, da ne sme jesti.

Pri bulimiji pa imamo krize, kjer oseba poje, karkoli ji pride pod roko, celo pokvarjeno, staro in zamrznjeno

hrano, torej karkoli najde, nato pa bruha, tako da lahko se vedno kontrolira svojo težo. Post lahko traja tudi cel dan, nazadnje se oseba naje in bruha. Nato se zopet vse ponovi.

Koliko ljudi boleha za temi boleznimi? Koliko ljudi pa ozdravi?

V Italiji ima nad 3.000.000 ljudi prehrabene težave, v naših klinikah pa jih ozdravi približno 65%.

Koliko klicev na pomoč dobite?

Zdi se, da jih je malo, v resnici jih je ogromno. Včasih dobimo na tisoče klicev na mesec (to samo v Milanu, potem imamo druge klinike po Italiji), včasih manj. Ko npr. govorim po televiziji, se poveže z našo spletno stranjo kar 70.000 ljudi. Klicev je manj, vendar vseeno ogromno.

Kakšno vlogo imajo po vašem mnenju televizija, modne revije itd. na razvoj mladih?

Vpliv nedvomno imajo, v smislu, da predstavljajo slike stereotipov teles, za katere se zdi, da so sprejeti samo takrat, ko kažejo znake totalnega pomanjkanja vsega. Pretirano suho telo postaja sinonim dobrega počutja. Odvisno pa je tudi od družine do družine. Vendar ne mislite, da je to le problem deklet. Zadnji dve, tri leta prihajajo k nam tudi ženske, stare nad 40 let, in tudi več deklic, starih osem-deset let. Tu di številno moških s tovrstnimi težavami se je zvišalo na 12%.

Po vašem mnenju, kako je treba ukrepati?

Če si že zapadel v to bolezen, moraš nemudoma prositi za pomoč in se zdraviti, takoj, ne da bi čakal, da se zgodi čudež.

Drugače je treba upati, da mine današnja kultura, ki pošilja zgrešene informacije, ne vemo pa, kdaj se bo to zgodilo. Lepota ni v suhosti ali v kontroli svoje teže, temveč v izražanju ljubezni in v spoznavanju ter sprejemanju svojega telesa, tako da nastane med psiho in telesom trdna in zdrava vez. V tej bolezni sta namreč telo in um zelo povezana in tesno vplivata eden na drugega.

Žal tudi matere postavljajo žrtve anoreksije, zato sem prej omenila, da prihajajo k nam tudi starejše ženske. Prav starši pa bi morali skrbeti, da otroci zrastejo s primernimi ideali pred očmi, in morajo odgnati ta mit, da je prevelika suhost nekaj zdravega in pomeni osebno avtonomijo.

Vi ste že prej omenili ljubezen. Zakaj je tu ljubezen tako važna?

Anoreksija in bulimija sta bolezniju ljubezni. Naš center je o tem trdno prepričan, saj verjamemo, da so naše pacientke ozdravele, ko so se zaljubile oz. ko jim je uspelo zopet odpreti svoje srce drugim. Večja teža, menstruacije itd. niso edini simptomi, ki kažejo, da je pacientka ozdravela.

Vi ste tudi napisali kar nekaj knjig. Nam jih lahko navedete?

Napisala in izdala sem štiri knjige: Tutto il pane del mondo (l. 1990), knjiga je prevedena v nemščino, španščino in japonščino, sedaj pa smo že pri sedemnajsti izdaji; Donne invisibili (l. 1995); Fame d'amore (l. 1998); Mami Marrakech (l. 2004).

Kako se lahko obrnemo na vas? Številka centra v Milanu je: 02290000226. Imamo seveda tudi spletno stran: www.bulimianoressia.it. Če pa želite poslati e-mail, nam lahko pišete na ta naslov: info@bulimianoressia.it.

Fabiola, prisrčno se vam zahvaljujemo za zanimivi pogovor! Hvala vam, želim vam uspešno delo!

Mnenja

1. Poznaš prehranjevalni bolezen, kot sta anoreksija in bulimija?
2. Poznaš koga, ki ima te težave?
3. Si kdaj pomislil/a na to, da bi shujšal/a? Zakaj?
4. Zakaj misliš, da je toliko oseb, ki je podvrženih tem boleznim?
5. Katera je prva stvar, ki jo opaziš pri fantu/dekletu?

Dekle, 18 let

1. Da, poznam, o tem smo veliko govorili v šoli.
2. Ne, osebno ne.
3. Da, sem, ker si vsako dekle želi shujšati.
4. Velik vpliv imajo mediji, ki nam vsak dan ponujajo stereotip suhih žensk.
5. Najprej pogledam obraz, vsekar mi ni žal, če je fant bolj mišičast...

Dekle, 18 let

1. Poznam obe, veliko govorim s sošolci.
2. Ne, ne poznam.
3. Ne... (smeh)
4. Vsakdo bi se moral sprejeti za takega, kot je, vendar bombardiranje medijev s slikami vitkih manekentk to onemogoča.
5. Najprej pogledam, kako je obleden.

Gospa, 49 let

1. Seveda poznam, zanju sem slišala po televiziji.
2. Ne poznam nobenega.
3. Ne, nikoli si nisem želela shujšati. Ko sem bila mlada, sem bila suha, pri določenih letih pa to ni več pomembno.
4. Televizija v tem primeru ni bistveno važna. Če zapadeš v tile dve bolezni, pomeni, da se ne sprejemaš takega, kot si. S svojim videzom pokažeš drugim stisko, ki jo nosiš v sebi.
5. Na prvi pogled me debeli ljudje ne pritegnejo, preveč suhi pa tudi ne. Vsekakor, prva stvar, ki pogledam pri moškem, so oči.

Fant, 18 let

1. Prvič sem slišal govoriti o tem po televiziji.
2. Da, poznam nekoga, ki ima tak tip težav.
3. Ne, nikoli si nisem želel shujšati, kajti jaz LJUBIM HRANO.
4. Današnja družba je pokvarjena in nam nudi slab primer lepote. Menim, da ima televizija v tem pomembno vlogo.
5. Vseeno mi je, če je debela ali suha. Pomembno je, da odseva dobro voljo.

Dekle, 16 let

1. Da, sem že slišala, saj je ta tema vedno aktualna.
2. Poznam, poznam...
3. Če bi si želela shujšati? Seveda, vedno!
4. Taka so namreč pravila, ki nam jih je postavila televizija. Seveda to ni prav, vendar temu ne moreš kljubovati.
5. Ne gledam, če so suhi ali debeli. Prva stvar, ki opazim pri fantu, je obraz. Zelo pomemben pa je značaj.

Fant, 20 let

1. Ne poznam dobro.
2. Poznam dekle, ki je ozdravelo in sedaj živi povsem normalno.
3. Sem že poskusil, a mi ni uspelo. (smeh)
4. Mislim, da je to drugačno od osebe do osebe in od njene psihološke krhkosti.
5. Odvisno, kako je pač obrnjen...

LJUBLJANA - Prejšnjo soboto

Številni mladi v množici protestnikov

Prejšnjo soboto, 17. novembra, je bila v Ljubljani verjetno največja manifestacija v zgodovini Slovenije. Na ulicah se je zbralo, po mnenju televizije 17.000 ljudi, po mnenju sindikatov 70.000, mogoče pa si lahko drznemo trditi, da se zlata sredina najbolj približa realnemu številu demonstrantov. V množici rumenih in rdečih delavcev in delavk je ponosno stopala še anomalna skupina približno petstotih mladih ljudi, študentov in študentk, dijakov in dijakinj, prekernih in migrantskih delavcev, brezposelnih in drugih socialno ozavešenih ljudi, ki so hoteli s svojo prisotnostjo podpreti sindikalni boj.

Skupino je organizirala Avtonomna tribuna, gibanje, ki je nastalo spomladi letošnjega leta ter svoje delovanje najprej osredotočilo na vprašanja, povezana z visokim šolstvom. Kasneje pa se je samo-organizirano gibanje začelo prizadevati v spodbujanju ustvarjalnosti in kritičnosti čim večjega števila študentov ter vseh ostalih na različnih področjih ter opozarjati na nepravilnosti in krivice v družbi. Že preden je padla odločitev, da se za delavske demonstracije organizira Avtonomni blok, se je začela konstruktivna komunikacija in pozitivno sodelovanje s sindikati.

Priprave na demonstracijo so se

začele že dva tedna prej z izdelavo letakov, transparentov in plakatov, na dan demonstracije pa se je program Avtonomnega bloka začel s pozdravnim nagovorom in govori različnih skupin, ki so z blokom sodelovale. Na začetku je bila prebrana skupna izjava Avtonomnega bloka, za tem pa so se zvrstili govorci Avtonomne tribune, iniciative Vstaja lezbosov, feministične pobude ter Socialnega centra Rog. Na koncu so svoje pozdrave in solidarnost izrazili še udeleženci Avtonomnega bloka iz tujine - predstavnik anarhistične skupine Germinal iz Trsta, član sindikalistične iniciative iz Srbije in predstavnik iz Avstrije. Kasneje se je blok pridružil ostalim demonstrantom, ki so nas pozdravili čustveno in glasno.

Namen Avtonomnega bloka je bil podpreti delavske zahteve po višjih plačah na eni strani ter odpreti druga vprašanja na drugi strani. Napolnil je ljubljanske ulice zato, da bi rekel jasen in odzvanjajoč »NE!« vse večjemu izkoriščanju in uničevanju tako na delovnih mestih, kot na vseh drugih področjih, kjer nam kapital in njegovi varuhi samoumevno kradejo kreativnost, domišljijo, naše kolektivne družbene sposobnosti in posebnosti, ki jih premoremo kot ljudje in ki so temeljno in neodtujljivo bogastvo družbenega.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST**Slovensko stalno gledališče**

Danes, 23. novembra, ob 11.00 / P. P. Pasolini: »Svinjak«, abonma Barakuda.

Gledališče Rossetti

Nuovo Teatro Nuovo - Teatro Stabile d'Innovazione: »Le cinque rose di Jennifer« / režija: Arturo Cirillo; urnik: do jutri, 24. novembra, ob 21.00 ter v nedeljo, 25. novembra ob 17.00.

Loretta Goggi: »Se stasera sono qui« / nastopa Loretta Goggi, režija: Gianni Brezza. Od četrтка, 29. novembra, do sobote, 1. decembra, ob 20.30, v nedeljo, 2. decembra, ob 16.00.

Dvorana Bartoli

Annibale Ruccello: »Le cinque rose di Jennifer« / igrata Arturo Cirillo in Monica Piseddu. Do jutri, 24. novembra, ob 21.00, v nedeljo, 25. novembra, ob 17.00

La contrada

Sofokle: »Antigona« / režija: Giulio Bosetti, igrajo: Giulio Bosetti, Marina Bonfigli in Sanbdra Franzo. Danes, 23. in jutri, 24. novembra, ob 20.30, v nedeljo, 25., in torek, 27. novembra, ob 16.30, od srede, 28. novembra, do sobote, 1. dedembra, ob 20.30 ter v nedeljo, 2. decembra, ob 16.30.

V nedeljo, 25. novembra, ob 11.00 v okviru Otroškega gledališča: »Capuccetto rosso«; režija: Maurizio Zaccigna.

OPČINE**Prosvetni dom**

V nedeljo, 25. novembra, ob 17. uri / gostuje gledališka skupina KD Brce iz Gabrovice pri Komnu z glasbeno ljudsko komedijo Rada Pregarca in Sergeja Verča »Veselica«. Režija: Sergej Verč, izvirna glasba: Tom Hmeljak.

TRŽIČ**Občinsko gledališče**

Danes, 23., in jutri, 24. novembra, ob 20.45 / Ettore Petrolini - »Gastone«. Igrata Tosca in Massimo Venturiello.

V petek, 7. decembra, ob 20.45 / Nuovi percorsi scenici: »R60 - Ballata operaia«. Nastopata: Monica Morini in Bernardino Bonzani; glasba: Davide Bizzarri.

VIDEM**Gledališče S. Giorgio**

»Paradiso perduto« / v okviru "teatro contatto 07/08" nastopa CSS Teatro stabile di innovazione del FVG. Urnik: od jutri, 24., do 29. novembra ob 21.00 - 5. in 6. epizoda; od 30. novembra do 2. decembra ob 21.00 - 1. in 6. epizoda.

Teatro Nuovo Giovanni da Udine

»Sei brillanti Giornaliste Novecento« / igra in režira Paolo Poli. Do nedelje, 25. novembra, ob 20.45.

SLOVENIJA

NOVA GORICA**Slovensko narodno gledališče**

Danes, 23., in jutri, 24. novembra, ob 20.00 / J. B. P. Molière: »Namišljeni bolnik«, gostovanje SSG iz Trsta.

V četrtek, 29. novembra, ob 18.00 in 20.00 ter v petek, 30. novembra, ob 20.00 / J. B. P. Molière: »Namišljeni bolnik«, gostovanje SSG iz Trsta.

KOBARID**Kulturni dom**

Jutri, 24. novembra, ob 19.00 nastopa: Gledališka skupina Šentjanž iz Koroške s predstavo »Izstopni vizum«.

LJUBLJANA**SNG Drama Ljubljana****Veliki oder**

Danes, 23. novembra, ob 11.00 in 19.30 / J. B. P. Molière: »Tartuffe«.

Jutri, 24. novembra, ob 19.30 / Tennessee Williams: »Orfej se spušča«.

V sredo, 28. novembra, ob 19.30 / J. B. P. Molière: »Tartuffe«.

V četrtek, 29. novembra, ob 19.30 / Henrik Ibsen: »Strahovi«.

Mala drama

Danes, 23., soboto, 24., v sredo, 28., in v petek, 30 novembra, ob 20.00 / Julian Barnes: »Prerekanja«.

V torek, 27. novembra, ob 20.00 / Yasmina Reza: »En španski komad«.

Mestno gledališče ljubljansko**Veliki oder**

Danes, 23. novembra, ob 19.30, / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

Jutri, 24. novembra, ob 19.30 / Peter Nichols: »En dan sv smrti Jožce Rožce«.

V nedeljo, 25. novembra, ob 19.30 / Pedro Almodovar, Ivana Djilas: »Patty Diphusa«.

V torek, 27., in v sredo, 28. novembra, ob 19.30 / J. B. P. Molière: »Ljudomrznik«.

V četrtek, 29. novembra, ob 20.00 / J. B. P. Molière: »Ljudomrznik«.

V petek, 30. novembra, ob 11.00 in ob 19.30 / Peter Nichols: »En dan sv smrti Jožce Rožce«.

Mala scena

Danes, 23., in v nedeljo, 25. novembra, ob 20.00 / Andreja Zelinka: »Vse življenje«.

Jutri, 24., in v ponedeljek 26. novembra, ob 20.00 / Sergi Belbel: »Mobilec«.

V torek, 27. novembra, ob 16.00 / Sergi Belbel: »Mobilec«.

V torek, 27. novembra, ob 20.00 / Denise Chalem: »Reci moji hčeri, da sem šla na potovanje«.

V sredo, 28. novembra, ob 20.00 / Miro Gavran: »Vse o ženskah«.

Cankarjev dom

Predstava zvočnega gledališča za otroke: »Kralj prisluškuje« / Dvorana Duše Počkaj - v torek, 27. novembra, ob 19.00 ter od srede, 28., do petka, 30. novembra ob 9.00 in ob 11.00.

Primož Ekart: »Poročena s seboj«. Kosovelova dvorana - v sredo, 28., četrtek, 29., in petek, 30. novembra, ob 10.00

Šentjakobsko gledališče

Carlo Goldoni: »Prebrisana vdova« (komedija). / Režija: Luka Martin Škof. Danes, 23. novembra, ob 19.30, jutri, 24. novembra, ob 18.00.

V sredo, 28. novembra, ob 20.00 / »Krivica« - produkcija Teater Paradoks, Društvo srbska skupnost.

Slovensko mladinsko gledališče

Hervé Guibert: »Mlado meso« / režija: Ivica Buljan. Danes, 23., jutri, 24., in v nedeljo, 25. novembra, ob 19.00.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST**Gledališče G. Verdi**

Giuseppe Verdi: »Ernani« / danes, 23., ob 20.30, jutri, 24., ob 17.00, v nedeljo, 25., ob 16.00, v torek, 27., sredo, 28., in petek, 30. novembra ob 20.30.

Gledališče Rossetti

Musical »Jakyll & Hyde« / uglasbil Frank Wildhorn; produkcija Teatro Stabile D'Abruzzo v sodelovanju s Teatro Musica Mamò. Urnik: do jutri, 24. novembra, ob 20.30, v nedeljo, 25. novembra, ob 16.00.

Gledališče Rossetti (sezona 2007-08 Koncertnega društva)

V ponedeljek, 26. novembra, ob 20.30 / koncert Larsa Vogta - klavir.

V ponedeljek, 3. decembra, ob 20.30 / koncert Julie Fischer - violina in Martina Helmchena - klavir.

V ponedeljek, 10. decembra, ob 20.30 / Enrico in Andrea Dindo - violončelo in klavir.

Peterlinova dvorana (Ul. Donizetti 3) **V petek, 30. novembra, ob 18.00** / »Pavle Merku vis a vis - Skladatelju ob 80-letnici«, skladateljeve skladbe bodo izvajali učenci Glasbene matice.

GORICA**Kulturni dom**

V četrtek, 29. novembra, ob 20.30 koncert glasbene skupine Putokazi iz Reke.

VIDEM**Teatro nuovo Giovanni da Udine**

V torek, 27. novembra, ob 20.45 / nastopa Orchestre des Champs-Élysées, dirigent: Philippe Herreweghe.

V petek, 30. novembra, ob 20.45 / Adolphe Adam: »Giselle«, nastopa Ballet moskovskega gledališča Stanislavskij.

SLOVENIJA

NOVA GORICA**Kulturni dom**

V petek, 30. novembra, in v soboto, 1. decembra, ob 20.15 / Oliver Dragojevič in skupina Dupini.

LJUBLJANA**Cankarjev dom**

Jutri, 24. novembra, ob 20.15 / Linhartova dvorana / Doran/Stucky/Studer/Tacuma play Jimi Hendrix.

V torek, 27. novembra, ob 20.30 / Galusova dvorana / koncert Neishe.

V sredo, 28., in četrtek, 29. novembra, ob 11. uri / Linhartova dvorana / »Katalena za vas ... in mestov«.

V četrtek, 29., in v petek, 30. novembra, ob 17.30 / Gallusova dvorana / koncert Orkestra slovenske filharmonije.

Cvetličarna mediapark

V četrtek, 29. novembra, ob 21.00 / koncert skupie Laibach.

RAZSTAVE

■ RAZSTAVA OB 100-LETNICI ROJSTVA LOJZETA SPACALA

ŠTANJEL

Grafike - do decembra 2007 - Galerija Lojzeta Spacala. Urnik: v tednu od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto. Za objavljene skupine po dogovoru. Info.: tel. ++38657690197 ali mobi ++38641337422 Štefan.

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Narodna in študijska knjižnica: do konca novembra razstavlja fotografije Viljam Lavrenčič.

V galeriji Kulturnega združenja »Il Coriandolo« (Ul. Udine, 55) bo jutri, 24. novembra, ob 18. uri odprtje skupne slikarske razstave pod naslovom »Srečanje z umetniki«. Urnik: od ponedeljka do sobote od 16.00 do 19.30, ob nedeljah od 10.30 do 12.30. Razstava bo na ogled do 7. decembra.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

BARKOVLJE

Dvorana SKD Barkovlje (Ul. Bonafata 6): na ogled je razstava vlakov, dioram in plovil »Modelarstvo kakor hobby«. Urnik: danes, 23. 11. od 15.30 do 18.30; jutri, 24., in v nedeljo, 25. 11., od 10.00 do 13.00.

OPČINE

Bambičeva galerija: do jutri, 24. novembra, je na ogled razstava Deziderija Švare pod naslovom »Poklon Milku Bambiču«. Urnik: danes, 23., od 10. do 12. in od 17. do 19. ure, jutri, 24. novembra, od 10. do 12. ure.

REPEN

Muzej Kraška hiša je odprt v zimski sezoni samo po dogovoru z upravitelji. Informacije na tel. št. 040-327240 ali po elektronski pošti na naslovu: info@kra-skahisa.com.

GORICA

V Kulturnem domu bo v torek, 27. novembra, ob 18. uri odprtje razstave Lojzeta Spacala »Poklon umetniku ob 100-letnici rojstva«. Razstava bo na ogled do 21. decembra.

V nekdanjih konjušnicah dvorca Coronini Cronberg bo do 29. decembra na ogled razstava starih čipk zbirke Coronini Cronberg z naslovom »Vanità e decoro«. Urnik: od torka do sobote od 10. do 13. in od 14. do 19. ure, ob nedeljah od 10. do 13. in od 15. do 20. ure. **Na goriškem gradu** bo do 21. februarja 2008 na ogled razstava z naslovom »Dediščina Cirila in Metoda. Projekt za Evropo«.

Razstava od Alp do Jadrana po Južni železnici (1857) in Bohinjski progi (1906) je na ogled na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Ulici Carducci 2 v Gorici do 6. januarja 2008; ob sredah, četrtkih in petkih med 15. in 19. uro, ob sobotah in praznikih med 10. in 13. ter med 15. in 19. uro. Za napovedane skupine in šole je ogled možen tudi izven urnika; informacije na tel. 0481-537197, 0481-537111.

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Ul. Carducci, bo do 6. januarja na ogled razstava o fotografskem arhivu semeniške knjižnice z naslovom »Sacra Itinera«; ob sredah, četrtkih in petkih med 15. in 19. uro, ob sobotah in praznikih med 10. in 13. uro ter med 15. in 19. uro.

V palači Attems - Petzenstein razstava »Abitare il Settecento«; na ogled bo do 24. februarja od torka do nedelje med 9. in 19. uro.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni moške, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11. in 13. uro, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16. in 18. uro, ob sobotah med 16. in 19. uro, ob nedeljah med 10.30 in 13. uro.

SLOVENIJA

KOPER

Sedež Banke Koper: do konca februarja 2008 bo razstavljala slike pod naslovom »Sončna pesem« Mira Ličen Krmpotič.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LJUBLJANA - Cankarjev dom

Knjižni sejem

Na 23. izvedbi več kot 14.000 knjig in bogat program srečanj

Slovenski knjižni sejem bo v svoji 23. ponovitvi sledil konceptu, ki so ga zastavili pred osmimi leti. Ne bo ponudil le razstave več kot 14.000 knjig, med katerimi bo 4000 takih, ki so izšle v zadnjem letu, ampak tudi vrsto že znanih spremljevalnih dogodkov. Sejem bo od 28. novembra do 2. decembra v Cankarjevem domu in bo pravo »kulturno brbotanje vsega, kar spremlja knjigo«, je na včerajšnji novinarski konferenci obljubil predsednik upravnega odbora knjižnega sejma Rudi Zaman. Glavna novost pa bo prost vstop za obiskovalce.Na 1240 kvadratnih metrih razstavnega prostora se bo predstavilo 100 založnikov, obiskovalci pa bodo na sejemu lahko vstopili le v 2. preddverju Cankarjevega doma. S tem želijo zagotoviti, da bo sejem v treh etažah obiskan v celoti, je povedal Zaman. Kot drugo novost je omenil še t.i. sejemsko bralnico v istem preddverju, kjer si bo mogoče v miru ogledati ponudbo knjig in jih tudi prelistati. Sejemski vrvež bodo spremljale že znane prireditve - Založniška akademija, Debatna kavarna, Forum za obiskovalce in Šolski knjigosled, ki skupinam šolarjev omogoča voden ogled sejma. Založniška akademija bo po besedah Mihe Kovača v celoti mednarodna. Na njej bodo namreč gostili pet predavateljev iz ZDA, Francije, Nemčije in Nizozemske.

Andre Schiffrin, avtor knjige Posel s knjigami, ki je pravkar izšla v slovenščini, bo govoril o vlogi malih založb v času konglomeratov, Angus Phillips bo opozoril na nekatere trende v sodobnem založništvu, Steffen Hillebrecht bo predstavil tržne raziskave, ki jih nemški knjigarnarji izvajajo med svojimi kupci, Adriaan van der Weel bo govoril o varljivosti evropskih knjižnih statistik in vlogi, ki jo ima nizozem-

ska založniška industrija na globalnih knjižnih trgih, Anne Milner pa bo predstavila dejavnosti Centra za knjigo v Parizu.

Na Debatnih kavarnah bo mogoče izbirati med 20 različnimi temami, potekale pa bodo samo popoldne. Vodja Debatne kavarne Luka Novak je izpostavil le najpomembnejše. Obiskovalci bodo med drugim lahko izvedeli, zakaj Slovenija še nima nobelovca, kaj se dogaja s politično angažirano literaturo in ali jo je bilo res konec s 57. številko Nove revije, kako je z ohranjanjem in arhiviranjem knjig, zakaj Ljubljana nima literarnih knjarn, v čem je privlačnost blogov in ali je v Sloveniji dovolj velik trg kupcev in bralcev alpinistične literature.

V okviru Foruma za obiskovalce, namenjenega druženju, bo na voljo 38 različnih dogodkov, od predstavitev knjig, ustvarjalnih delavnic, pokušin in bralnih uric do aranžiranja daril in nasvetov za božično praznovanje. Dopolanski del bo rezerviran za otroke in mladino, popoldanski pa bodo krojile založniške teme, je povedal vodja foruma Riko Rižnar.

Prisluhniti bo mogoče tudi koncertoma skupin Halgato band in Kontrabant.

Sejem, pripravljata ga Gospodarska zbornica Slovenije - Združenje knjižnih založnikov in Cankarjev dom, bodo slovesno odprli v torek, 27.

novembra ob 18. uri v Linhartovi dvorani. Tedaj bodo podelili tudi nagrade, in sicer nagrado za najboljši literarni prevnec, nagrado za najlepšo slovensko knjigo v petih kategorijah, nagrado za mladega prevajalca, nagrado krilati lev za najbolj kakovostno izdelavo knjige in Schwentnerjevo nagrado za življenjsko delo. (STA)

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: orožje in oprema, stalna razstava.

VIPAVA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

AJDOVŠČINA

V Pilonovi galeriji bo do 7. decembra na ogled razstava z naslovom Milan Klemenčič (1875-1957), slikar, fotograf, lutkar. Urnik galerije: tor - pet: 10 - 17, ned: 15 - 18. Več informacij na 003865 3689177 ali pilonova.galerija@siol.net .

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101.

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

SOLKAN

Vila Bartolomei: do konca leta je na ogled razstava z naslovom »Ohraniti preteklost - ustaviti čas za danes in jutri« (predstavitev konservatorskih in restavtorskih delavnic Goriškega muzeja) od ponedeljka do petka od 8.00 do 15.00. Razstavo so pripravili Jana Šubic Prislan, Ana Sirk Fakuč, Davorin Pogačnik in Vanda Bratina. Najavljene skupine si lahko muzejsko zbirko ogledajo tudi izven urnika; informacije na tajništvu Goriškega muzeja (tel. 003865-3359811).

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: grad Kromberk od ponedeljka do petka ob 8. do 15. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13. do 17. ure; Sve-ta Gora ob nedeljah od 10. do 16. ure; grad Dobrovo od ponedeljka do petka ob 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 12. do 16. ure; Kolodvor vsak dan od 10. do 17. ure; najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

Mestna galerija: na ogled so inštalacije Jureta Poše z naslovom Tunel v predoru za pešce in kolesarje pod Kostanjevico v Novi Gorici. Instalacija bo na ogled do sanacije predora.

Mestna galerija: razstava slikarja Dušana Kirbiša z naslovom »Snov in sanje« bo na ogled do 30. novembra po urniku: od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure; ob sobotah od 9. do 12. ure; ob nedeljah in praznikih zaprto.

Poslovni center Hit - Paviljon: do 30. novembra je na ogled razstava z naslovom Naslikati prihodnost v okviru mednarodnega humanitarnega projekta Paint the future. Slikarji iz različnih koncev sveta vključujejo v svoja dela risbe zapuščenih otrok v katerih upodabljajo svoje sanje o prihodnosti. Urnik: vsak dan od 10. do 19. ure. **Galerija Artes (Gradnikove brigade 6)** razstava Žarka Vreza bo na ogled do 30. novembra vsak dan od 9. do 12.30 in od 15. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah zaprto.

IDRIJA

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00, Turistično informacijski center Idrija odprt od 8.00 do 16.00, ob sobotah od 9.00 do 12.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

Dom Andreja Manfreda

NOGOMET - Odmevi na izločitev iz sklepne faze Euro 2008

Anglija žaluje, McClaren izgubil službo

Hrvati zavrnilo ponujene ruske mercedese - V Zagrebu so jih pričakali kot junake

LONDON - Šokirana angleška športna javnost je dobila grešnega kozla. Angleški ekipi se po porazu v sredo proti Hrvaški ni uspelo uvrstiti na Euro 2008, selektor Steve McClaren pa je dobil nogo. Po le 15 mesecih na krmilu reprezentance ga je odpustilo vodstvo zveze, saj se Angležem prvič po 23 letih ni uspelo uvrstiti na prvenstvo stare celine. Poleg njega je službo izgubil tudi pomočnik Terry Venables.

Komaj je McClaren odnesel pete, že se je za njegovo mesto pojavila trojica novih imen. Kot napovedujejo nekatere stavnice, sta trenutno povsem pri vrhu kandidatov za McClarnovega naslednika Portugalec Jose Mourinho in Irec Martin O'Neill, medtem ko naj bi Fabio Capello sam dejal, da bi si nekoč želel voditi tudi angleško reprezentanco. Omenjajo tudi Jurgena Klinsmmana. McClaren, ki so ga po odhodu Šveda Erikksone izbrali šele potem, ko je ponudbo zavrnil Luiz Felipe Scolari, ni nikoli pokazal, da je sposoben voditi reprezentanco, saj mu očitajo pomanjkanje karizme, odločnosti in izkušenosti, pa tudi taktično nezrelost. V 18 tekmah je dosegel devet zmag, ampak tudi pet porazov, kar se Angliji v tako kratkem obdobju še nikoli ni dogodilo.

MERCEDESI - Ruski milijarder Leonid Fedun, ki je nekaterim hrvaškim nogometnim reprezentantom že pred tekmo Hrvaška - Anglija ponudil mercedese za zmago nad Angleži, s čimer bi na Euro

Odstavljeni selektor angleške reprezentance Steve McClaren je v 18 tekmah doživel kar pet porazov, Anglija pa na EP ne bo nastopila prvič po 23 letih

ANSA

2008 odpotovali Rusi in ne Angleži, bo lahko svoje darilo zadržal. Rus, sicer lastnik moskovskega Spartaka, kjer igra hrvaški vratar Stipe Pletikosa, je za zmago ponujal štiri luksuzna vozila, vendar pa so nogometaši ponudbo vljudno zavrnil. Hrvaška in njenih 4,5 milijona prebivalcev pa se veseli, kot da ima v žepu naslov evropskega, če ne svetovnega prvaka. Ob 3. uri zjutraj je navdušena množica hrvaške nogometaše pričakala na letališču v Zagrebu, nacionalna televizija pa je

vrnitev neposredno prenašala.

Selektor reprezentance Slaven Bilić je ob tem dejal, da se je Hrvaška s to zmago maščevala Angležem, saj jih niso jemali dovolj resno.

Časniki ob tem na veliko pišejo: »Čudež na Wembleyu«, »Hrvaški hurikan«, »Bilić potopil Angleže«, »Angleže smo kaznovali za arogantnost« in »Nas in Rusov - 200 milijonov«. Nekateri so ob tem že namignili, da si je Hrvaška s to zmago z ruske strani že zagotovila neprekinjeno dobavo zemeljskega plina za naslednjih 50 let.

BOBNI - Evropska nogometna zveza (UEFA) je včeraj uradno objavila nosilce za žreb skupin evropskega prvenstva, ki ga bosta prihodnje leto gostili Avstrija in Švica. V prvem kakovostnem bobnu bosta poleg gostiteljic še branilka

naslova Grčija in Nizozemska, ki je v kvalifikacijski skupini G ob Romuniji, Bolgariji, Belorusiji, Albaniji, Sloveniji in Luksemburgu osvojila drugo mesto. V drugem bobnu bodo Hrvaška, Italija, Češka in Švedska, v tretjem Romunija, Nemčija, Portugalska in Španija, v četrtem pa Poljska, Francija, Turčija in Rusija.

Žreb skupin bo 2. decembra v Luzernu.

SLOVENIJA BREZ IDEOLOGA - Po novi neprepričljivi predstavi proti Bolgairji, v kateri je bilo sicer nekaj približkov igri, ki bi si jo želeli tako igralci kot navijači, je 46-letni selektor Slovenije Kek napovedal določene kadrovske spremembe v prihodnosti.

»Nočem govoriti o tem, kdo naj bi odpadel. Dejstvo je, da moramo preizkusiti nove igralce, ki lahko osvežijo našo igro. Tu imam v mislih vsekakor Dareta Vršiča in Mirana Burgiča. Menim pa, da je okostje dobro nastavljeno, a treba je delati. Do prepoznavnosti se ne da priti čez noč.

Če lahko igramo s sebi primerljivimi tekmeci, pa nam še veliko manjka proti kakovostnim reprezentancam,« pravi Kek.

Na vsaki tekmi v kvalifikacijah je bilo videti premalo rešitev in idej v napadalnih akcijah, novega Zlatka Zahoviča ali Milenka Acimoviča v najboljši izdaji pa (za zdaj) ni na vidiku. »Reprezentanca je v fazi grajenja. Glavni primanjkljaj je, da nimamo pravega ideologa, vodje. Do njega se ne pride na hitro, ampak ga je treba oblikovati. Če ga ne bomo mogli najti, potem bomo morali igrati drugače v taktičnem smislu,« dodaja Kek, ki je imel v svojem mandatu tudi veliko težav s poškodovanimi igralci. Toda kot je sam ves čas poudarjal, to ne more biti izgovor.

NOGOMET - Po reprezentanci spet na vrsti domače zdrahe

Matarrese »preživel« zasedo Snuje se navijaška izkaznica

Zadovoljstvo ob uvrstitvi reprezentance na sklepno fazo evropskega prvenstva je že splahnelo. V Italiji spet prevladujejo domače zdrahe. Na izrednem zasedanju Nogometne zveze so klubi B lige dosegli, da so na dnevni red postavili nezaupnico predsedniku Antoniu Matarreseju. Ta jo je odnesel samo za tri glasove. Proti njemu se je izreklo 27 klubov, podprlo pa ga je trinajst. Za izglasovanje nezaupnice je bilo potrebnih 75 glasov, to je 40. Matarreseja so »rešili« prvotiligaši, kjerkoli drugje pa bi predsednik ob takem izidu vseeno odstopil. Ne v Italiji, kjer Matarrese tako ali drugače kraljuje že dvajset let. B-ligaši pa so (seveda zaradi denarja) zagnali vik in krik, napovedane stavke pa ne bo...

VARNOST - Na notranjem ministrstvu so se odločili, da bodo za tekme med 28. novembrom in 3. decembrom prepovedali množična gostovanja za navijače Genoe, Interja, Napolija, Lazia in Juventusa. Sprejeli so tudi predlog klubov, da bi zaprte sektorje stadionov, namenjene »ultrasom« odprli za otroke, družine in šole. Omenjajo uvedbo tako imenovane »navijaše izkaznice«. Miroljubnim privržencem bi ta navrgla vrsto ugodnosti, olajšalo dostop do vstopnic in sedežev. Zdaj dolgotrajni in nevšečni varnostni ukrepi prizadenejo v enaki meri prave navijače in nasilneže. Baje so tako organizirani drugod po Evropi. Na mi-

nistrstvu so prepričani, da bo izkaznica pomenila pravi kulturni preobrat. Poudarili pa so tudi, da je nasilje na stadionih v primerjavi z enakim obdobjem lani manjše. Lani so zabeležili 113 ranjenih med agenti, letos le 53. Prepoved obiska stadionov (DASPO) velja za 3.030 nasilnežev.

B LIGA - Tekme, ki jih niso odigrali prejšnjo nedeljo, bodo na sporedu v soboto, 1. decembra.

Brazilski zvezdniki kljub zmagi razočarali

SAO PAULO - Brazilci so v 4. krogu južnoameriških kvalifikacij za svetovno prvenstvo leta 2010 še enkrat več razočarali z igro, a kljub temu v Sao Paulu izvlekli zmago proti Urugvaju (2:1). Veliko bolj prepričljiva sta bila Paragvaj, ki je v gosteh s 3:0 odpravil Čile, in Ekvador, ki je doma s 5:1 nadigral Peru. Karioke so s precej sreče prišle do svoje druge zmage v teh kvalifikacijah. Urugvajci so bili boljši tekme in imeli veliko priložnosti za zmago. »Na tekmi, kjer je bil najboljši igralec brazilski vratar, je popolnoma jasno, kdo je igral bolje,« je po tekmi dejal selektor Urugvaja Oscar Tabarez. Njegovim varovancem je nekaj časa zelo dobro kazalo, saj je že v osmi minuti zadel veteran Sebastian Abreu. Zatem so Urugvaj-

Černic in Mania' v začetni postavi

ANCONA - Na prvi od treh pripravljanih tekmah za kvalifikacije na OI proti Nemčiji je italijanska odbojbarska reprezentanca zmagala s 3:0 (25:23, 25:18, 25:17). Slovenca Matej Černic in Loris Mania' sta igrala v začetni postavi skupaj s centroma Tencatijem in Mastrangelom, korektorjem Feijem, podajalcem Meonijem in krilom Cisollo. Italija: Tencati 2, Fei 11, Cisollo 14, Mastrangelo 9, Meoni 2, Černic 9, Mania' (I), Perazzolo 0, Zlatanov 2, Coscione, Travica, Martino, Bovolenta, Sala.

Tina Maze se zaradi bolečin vrača v Slovenijo

CALGARY - Slovenska ženska smučarska ekipa bo na tekmah svetovnega pokala v Kanadi nastopila brez Tine Maze. Po zadnjem treningu na prizorišču nadaljevanja svetovnega pokala v Panorami je Mazejeva spet začutila hude bolečine v hrbtu, so sporočili iz Smučarske zveze Slovenije. Črnjanka se bo zato vrnila v Slovenijo, kjer bodo po posvetu z zdravniki v reprezentanci poiskali rešitve za rehabilitacijo.

Moreni kaznovan

RIM - Italijanski kolesar francoskega moštva Cofidis, Cristian Moreni (35 let), dve leti ne bo smel nastopati na dirkah. Tako kazen mu je določila italijanska zveza, potem ko mu je dokazala, da je bil na dopiškem testu med letošnjo dirko po Franciji pozitiven na testosteron.

23 točk Nachbarja

CHARLOTTE - V noči na četrtek je čez lužo zaigralo vseh pet ekip, katerih dresse nosijo slovenski košarkarji. Primož Brezec je s Charlotte po podaljšku izgubil proti Washingtonu s 111:114 in v šestih minutah vknjižil le skok. Toronto je s 95:89 premagal Memphis, Rašo Nesterović pa za Raptorse ni igral. Los Angeles Lakers so proti Milwaukeeju izgubili s 103:110, Saša Vujčić pa je v 14 minutah dosegel dve točki in dva skoka. Najuspešnejši je bil Boštjan Nachbar, ki je z New Jerseyjem premagal Portland (106:101) in v 27 minutah nanižal 23 točk, štiri skoke in podajo. Sacramento je s 111:127 klonil proti Phoenixu, Beno Udrih pa za porazenec ni igral.

SMEŠNA ANGLIJA Borbenost že, a nogomet je tudi umetnost

DIMITRIJ KRIŽMAN

Obstajajo nepopoljšljivi pristaši angleškega nogometa, ki sem jim zdi football, ki se igra na Otoku, najlepši. Osebo nisem nikoli bil pristaš tega sloge igre. Nepopustljiva borbenost že, toda nogomet je vendarle več kot golo tekanje gor in dol po igrišču, je tudi prefinjena podaja, domiselna poteza, natančna podaja na 60 metrov razdalje, natančno ustavljanje žoge. Je torej tudi umetnost.

Dandanes v nogometu tekajo že prav vsi, tudi Brazilci in morda celo Črnogorci, na račun katerih sem prav včeraj zjutraj prebral štos, da sem zbežal celo polž, ko ga peljejo na sprehod. Ko tekajo vsi si lahko boljši, če nogomet dojemate tudi kot umetnost. Da si torej sposoben prefinjene podaje, domiselne poteze in tako dalje. Angleži tega nikoli niso bili, niso in najbrž tudi nikoli ne bojo sposobni. Zato so v vsej svoji vzvišenosti doma zgubili s Hrvaško. OK, ko govorimo o Balkancih se pač moramo zavedati, da igrajo proti velikim imenom 200-odstotno, a da so zmagovalci nato izgubili proti Andori, toda dejstvo to ne spreminja. Če v tekmi, na kateri ti je dovolj točka, na domačem Wembleyu klavirno zgubiš in si vseh 90 minut popolnoma podrejen nasprotniku, si pač nula. In Angleži se lahko na vse pretege hvalijo, kako imajo lepo prvenstvo, koliko so vredni njihovi klubi, lahko svojim stadionom dajejo vzdevke »gledališče sanj« ali ne vem kaj. Dejstvo je, da so popolnoma

smešni. Ko na svetovnem ali evropskem prvenstvu izpadejo v prvem krogu ali v najboljšem primeru v osmini finala, jim navijači ploskajo, ker so se igralci borili. Dajte no, nogomet se igra, zato da zmagaš, ne pa, da se boriš. Da se reprezentanca, ki je izraz angleške lige (vsi angleški reprezentanti namreč igrajo doma, za razliko od recimo španskih, italijanskih, da ne omenim francoskih...) ne uvrsti na prvenstvo, pome-ni, da je nekaj narobe s poveljevanjem te lige. Če ne drugega vsaj golo tehnične plati te lige.

Če so izpadli Angleži smešni, je nogometna Slovenija žal že kar žalostna. Nihče ne pričakuje, da se bomo kot za časa Katanca strah in trepet skoraj vseh reprezentanc, toda da bomo konkurenčni Albani in Belorusiji... to pa ja, to pa pričakujem. Imeli smo Katanca, ki je bil car, Prašnikarja, ki je bil povsem dober. Nato je prišel Oblak, ki se mu je posrečila le ena tekma. Hvala bogu ravno prava, proti Italiji. Zdaj imamo enega Keka. O njem lahko rečem, da smo v študentskem domu vedno negodovali, ko je bil gost oddaje o Ligi prvakov, saj je prednjačil po izrečenih brezveznostih. Bral sem tudi zanimivo sodbo o njem na Delovi spletni strani: »Je kot Borut Pahor, en sam bla bla«. Zdaj ta nogometni Pahor trdi, da v naslednjih kvalifikacijah marsikaterega igralca ne bo več zraven. Kaj pa če bi prvi pospravil kovčge ravno on? (dimkrižman@yahoo.it)

TENIS - Pogovor s Paolo Cigui in trenerjem Anejem Morelom

Po maturi v boj za 300. mesto na svetu

Na Slovaškem za lestvico WTA - V šoli: profesorji so razumevajoči, sošolci pa mi radi pomagajo

Prava borka teniških igrišč – tako je našo najboljšo teniško igralko, Paolo Cigui, predstavil trener Anej Morel, izjave 18-letnice pa so to potrdile, saj je po maturi pripravljena, da se tenisu posveti kot prava profesionalka.

Dijakinja zadnjega letnika klasičnega liceja Franceta Prešerna je letos pred prvim večjim podvigom, saj na zadnjih turnirjih lovi manjkajoči rezultat, ki bi ji omogočil uvrstitev na svetovno lestvico WTA. Kar ji je v Franciji in v Barceloni pred dnevi spodletelo, bo čez teden dni poskušala doseči na Slovaškem, kjer jo čakata dva turnirja ITF z nagradnim skladom 25.000 dolarjev.

Letos si nastopila na 13 turnirjih z nagradnim skladom 10.000 dolarjev. Zakaj si sedaj izbrala višji rang turnirjev?

Paola: Predvsem zato, ker so turnirji z nagradnim skladom 10.000 dolarjev zelo oddaljeni. Na obeh slovaških turnirjih sem sicer še v čakalni listi, ampak verjamem, da bom vstopila med kvalifikantke, saj se vedno kdo odpove. Želim izkoristiti dobro formo in osvojiti točke že pred novim letom.

Manjka ti še en rezultat, da se uvrstiš na lestvico WTA. To kaj pomeni?

Paola: Potrebujem tri rezultate, da se uvrstim na lestvico WTA. Rezultat pa dosežeš takrat, ko se na turnirjih z nagradnim skladom 10.000 dolarjev uvrstiš v drugo kolo glavnega turnirja, na turnirjih z nagradnim skladom 25.000 dolarjev pa zadostuje uvrstitev v glavni turnir. Letos sem prvi rezultat osvojila v Gradežu, ko sem dobila »wild card« za glavni turnir z nagradnim skladom 25.000 in tako osvojila prvo točko WTA, drugi rezultat mi je uspel na Siciliji na desetisočki, kjer sem prišla do polfinala in osvojila 3 WTA-točke. Če se na Slovaškem uvrstim v glavni turnir, bo cilj dosežen.

Če ti to uspe, katera bo tvoja uvrstitev na lestvici?

Paola: Če osvojim dve točki, bom nekako na 950. mestu, sicer pa okoli 1.000.

Anej: Pri ženskah je realna uvrstitev med prvih 300. Kljub nekaterim manjšim hiban in z nekoliko manj treninga je tak nivo dosegljiv.

Je to dosegljivo tudi za Paolo?

Anej: Rezultat bo odvisen od nje. Lahko se dokoplje tudi do stotega mesta: odvisno bo, koliko bo podredila študij in koliko bo trenirala. Rezultat je na teh nivojih odvisen od treningov in

Trener Anej Morel in Gajina tenisačica Paola Cigui

KROMA

predvsem od volje posameznika.

Kakšen pa mora biti trening, če želiš med prvih 300?

Anej: Jutranji in popoldanski trening po dve uri in seveda kondicijska vadba. Obenem pa je treba imeti še 20.000 - 30.000 evrov na sezono. Dve ali tri leta je treba vztrajati s takim ritmom in 300. mesto postane potem dosegljivo.

Paola, si ti pripravljena na tako delo?

Paola: Ja, po maturi sem pripravljena na tak ritem.

Katere pa so značilnosti Paole igralka?

Anej: Fizično ima še dosti rezerve, tako da bo treba to še veliko piliti. Tehnično pa je na visokem nivoju. Če bo ojačila telesno pripravljenost, bo napredek hitrejši in lažji. Ob vsem pa je važna tudi prehrana.

Paola je pred tem, da bo prejela tretji rezultat. Na članski ITF-turnirjih nastopa redno le eno leto. Je to razmeroma hiter napredek?

Anej: Vse tri rezultate lahko dosežeš že pri 14 ali 15 letih. To dosegajo sicer igralka, večinoma iz vzhodnih držav, ki so zelo razvite in trenirajo po drugačnem sistemu: štiri ure dnevno, šolo pa večinoma zapostavljajo. Glede na

razmere, v katerih trenira Paola, pa je letošnji napredek zelo hiter. Sam sem mislil, da bo uvrstitev »lovila« dalj časa. Če pogledamo teniške standarde, je Paola že pozna, saj so na primer italijanske igralka pri 18. letih že vse rangirane.

Katera je torej ocena letošnje sezone?

Paola: Ocenno bom podala šele takrat, ko bom dosegla uvrstitev na lestvico.

Anej: Mene uvrstitev ne zanima. Zadovoljen sem z napredkom. Letošnja sezona je bila res dobra.

»Vsakdanja« Paola

Paola, letos si nastopila na 13 turnirjih ITF in 4 open turnirjih. Kako usklajuješ šolo in tenis?

Organizacija je poglobljena. Navadno izbiram turnirje tako, da ne izostajam od pouka takrat, ko imamo preverjanja in spraševanja. V primeru, da izberem turnir že prej, pa se v šoli s profesorji in sošolci domenimo, da datume šolskih nalog in spraševanj prilagodimo mojim odsotnostim. Naporno je, saj ko se vrnem, moram vse nadoknaditi: težavno je sicer prva dva dni po vrnitvi, potem pa že gre.

Nastop Jana Godniča (Kontovel Sokol) je še pod vprašajem

KROMA

ZSŠDI - Danes Predstavitev treh knjig in nagrajevanje

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji vabi danes na predstavitev treh novih knjižnih izdaj na športno tematiko. V dvorani Zadržne kraške banke na Opčinah bodo ob 18. uri predstavili Mali slovar športnih izrazov, tiskan v okviru projekta interreg, tradicionalni Zbornik slovenskega športa v Italiji avtorja Branka Lakoviča ter Nogometni priročnik v založbi ZTT.

Vse tri knjige bo predstavil dr. Miroslav Košuta, ob predstavitvi pa bodo nagrajeni najboljši prispevki literarnega natečaja »Drobci iz športnega sveta«.

SK Brdina vabi na informativni sestanek

SK Brdina organizira danes informativni sestanek za tečaje smučanja, ki bodo tudi letos v Forni di Sopra. Predvideni so tečaji za vse starostne stopnje od 5. leta dalje in za vse sposobnostne skupine od začetnikov do predtekmovale skupine. Letos je uveden tudi nekaj zanimivih novosti bodisi za starše kot tudi za tiste, ki se udeležujejo tečajev pri Brdini že vrsto let.

Danes ob 20.30 bodo na sedežu društva v Mercedolu, v Repentaborski ulici na številki 38 predstavili vse tečaje, nudili nekaj navodil v zvezi s smučarskimi kartami, napovedali datume tečajev in nudili nasvete glede opreme. Na srečanju bodo organizatorji že sprejemali tudi vpise na tečaje. Na sestanku bodo predstavili in vpi-sovali tudi za zimovanje, ki bo ravno tako v Forni di Sopra od 22. do 29. decembra 2007. Zainteresirani so vabljeni, da se sestanka udeležijo in zaradi organizacijskih razlogov tudi čimprej potrdijo vpise.

Pri SK Brdina so tako vse priprave na smučarsko sezono v polnem teku. Del Brdinih članov je bil v začetku meseca že na smučanju na Moeltallerju, kjer je imela mlajša skupina tudi trening. Trenutno se pripravlja naslednji izhod na treninge, ki se bodo odvijali 7., 8. in 9. decembra. Za vse informacije lahko kličete na društveno številko 3475292058 in obiščete spletno stran www.skbrdina.org.

Ukrepi deželne nogometne zveze

Športni sodnik deželne nogometne zveze je imel ta teden največ dela z nogometaši vesne in Primorja. Riccardo Bertocchi in Louis Fantina (oba Vesna) sta bila kaznovana s prepovedjo igranja za en krog, Bertocchi pa si je še en krog prisiljenega počitka prislužil zaradi četrtega opomina. Lorenzo Percic in Davide Ravalico (oba Primorje), ki sta bila v nedeljo izključena, bosta morala prav tako mirovati za en krog. Enaka kazen je doletela tudi Nicolo Mustacchia (Primorec). Vesna je do-bila 150 evrov kazni.

Obvestila

ASD CHEERDANCE MILLENIUM organizira sejem rabljene opreme danes, 23. novembra, od 17. do 19. ure v telovadnici OŠ F. Bevk na Opčinah. Zbiranje materiala ob 17. uri. Info na tel. št. 349-7597763 (Nastja) ali 346-0441133 (Petra).

JADRALNI KLUB ČUPA vabi vse člane na društveno kosilo v nedeljo, 2. decembra, ob 12.45 v restavraciji Sardoč (Prečnik 1/b - Devin - Nabrežina). Prijave sprejemamo v tajništvu tel./fax: 040-299858 ali po E-pošti do 28-11-07.

ŠD SK BRDINA organizira zimovanje v kraju Forni di Sopra od 22. do 29. decembra 2007. Zainteresirani lahko pokličejo na štev. 3475292058. Vljudno vabljeni.

KOŠARKA - Jutri v moški D-ligi

Tokrat oboji na Goriškem

Kontovel Sokol bi lahko proti Atheltismu prebil led - Breg favorit v tekmi z Dinamom, v dvorani UGG pa imajo slabe izkušnje

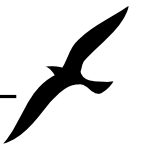
Napovedi so zmeraj tvegane v četrtoligaški konkurenci. Tudi redke ekipe z nekaj (pol)profesionalnimi igralci si namreč občasno »privoščijo« spodrsrlaj proti šibkejšim nasprotnikom. Zmaga gre v takih primerih ekipi, ki pokaže večjo mero požrtvovalnosti in volje do zmage. V devetem krogu D lige pa je večina dvobojev med (znatno) boljšo in slabšo ekipo, ki bo verjetno klonila v skoraj vseh primerih. Pri tem imamo seveda dve izjemi. Prva je tekma med Poggijem in Pertelomami, na kateri bi morali biti gostje le nekoliko boljši od domačinov, druga pa dvoboj med Athletismom in Kontovelom Sokolom. Goričani so doslej dvakrat zmagali - proti Dragu in Foglianu - ostale tekme pa so izgubili z zelo nizko koš razliko. Jutri ob 18.00 se bosta ekipi pomerili v Štandrežu, kjer bo delila pravico pordenonska sodniška dvojica Toldo in Fedrigo. Za združeno ekipo je tekma skoraj bistvenega pomena, saj trenutno zaseda neugodno zadnje mesto na začasnem razporedu. V Kontovelovem taboru so med tednom trenirali kot običajno. Paoletič je bil odsoten zaradi delovnih obveznosti, jutri pa bosta v dvomu Godnič in Dogli-

a zaradi bolečin v hrbtu oz. kolenu. Goričani so med poletjem pridobili dva bivša igralce Romansa (Sapio in Ambrosi), ki sta za menjala Tosorattija in Kristancica. Tekma bi morala biti na papirju zelo izenačena, z dobro igro pa bi si lahko Šušteršičevi fantje zagotovili prvo prvenstveno zmago skoraj dva meseca po pričetku prvenstva.

Tudi Breg bo tokrat igral proti goriški ekipi - Dinamu - ob 18.30 v telovadnici UGG. Sodila bosta Rizzetto in Poles iz Cordenonsa. Zadnja dva nastopa Brega na tem podu sta se zaključila s porazom - sicer proti Goriziani, ki tudi igra domače tekme v isti telovadnici. Po zanesljivi sobotni zmagi proti Poggiju so Brežani nesporni favoriti za zmago proti novincu v ligi. V zunanjih pozicijah so Pregarčevi varovanci gotovo dosti boljši od Goričanov, pod košema pa bi jim lahko nekaj težav povzročal bivši igralec Romansa Leban, ki pa so ga že lani uspešno zastavljali tudi z nižjo postavo. Goriški Newport & Fly pa ima le nekaj več kot Breg: pokrovitelja, ki ga dolinski navijači pogrešajo po lanskim uspešni sezoni kot Breg Minimax.

Mitja Oblak

ŠPORT IN DRUŽBA - Posvet »Šport in adolescenca«

Za zgodnje opuščanje športa večkrat kriva tudi prevelika kompetitivnost

V četrtek 15. t.m. je v organizaciji ustanov za promocijo športa v tržaški pokrajini in pod pokroviteljstvom pokrajinskega odbora Coni potekal posvet na temo: "Šport in adolescenca". Uvodnim pozdravom so takoj sledili posegi predavateljev. Prvi na vrsti je bil **prof. Tiziano Agostini**, profesor na fakulteti za psihologijo tržaške univerze, ki je na splošen način orisal prav osrednjo tematiko posveta, se pravi obdobje adolescence. Obdobje, ki je za mladostnika izjemno težko, je prežeto s spremembami na somatskem in psihičnem področju. Zelo zanimiv je prehod iz konkretnega (vezanega na sedanjost) na abstraktno razmišljanje. Otrok spoštuje pravila, ne razume pa moralnih načel, ki jih začenja osvajati šele v adolescenci. Po mnenju Agostinija je splošno gledano današnja družba premalo občutljiva na probleme, ki jih predstavlja to obdobje. Tudi pomen športnega udejstvovanja je po njegovem mnenju zelo zastavljen. V tem obdobju je postavljanje pravil, integracija in sodelovanje v skupini, ki jih zahteva športno udejstvovanje, lahko odločilne važnosti v oblikovanju osebnosti, vendar mora biti tudi pristop pravilen. V oblikovanju pozitivne samopodobe je v učenju določene športne panoge odločilna pozitivna komunikacija napak, meni Agostini.

Naslednjo intervencijo z naslovom Drop out (opuščanje) in adolescenca: kateri so vzroki in katera možna preventiva, je podala psihologinja **dr. Fulvia Merlak**. Obdobje med 14.-15. in 18.-20. letom je tudi ona orisala kot izjemno delikatno in kritično. V teh letih doživlja mladostnik predvsem velik spor med zunanjim in notranjim. To je zaznati predvsem v težavah, ki jih mladostnik najde pri definiciji samega sebe, sestavi lastne identitete in vloge v družbi ter organizaciji lastne bodočnosti. Dr. Merlak je nanizala nekaj statistik: v Italiji se s športom ukvarja 17 milijonov ljudi. Mladinska športna dejavnost je najbolj zastopana med 11. in 14. letom (53%). Opuščanje športne dejavnosti, ki se (v odstotkih) v obdobju od 11. do 13. leta suče okoli 3%, sunkovito narase v obdobju med 15. in 18. letom do 13%.

Merlakova je poskusila v nadaljevanju odgovoriti na tri vprašanja: a) zakaj se mladi ukvarjajo s športom; b) kako to, da je mladim športna dejavnost všeč, a jo s časom opustijo; c) kaj lahko naredimo za zmanjšanje tega pojava. Glede prvega vprašanja obstaja več razlag in motivacij, ki so seveda subjektivne; strnjeno (po Martinsu) pa lahko rečemo, da zadošča mladinska športna dejavnost trem potrebam:

Med predavatelji je bil tudi prof. Franko Drasič (drugi z leve), poleg njega pa prof. Tiziano Agostini in dr. Fulvia Merlak

SLOSPORT.ORG

zabavi, usposobljenosti, članstvu (druženju). Na vprašanje, zakaj mladi v zgodnjih letih opuščajo agonistično športno dejavnost pa je psihologinja poleg ostalih osebnih razlogov navedla dva glavna: upad zanimanja ali zabave in prevelika kompetitivnost. Najbolj žgoče vprašanje pa je seveda bilo kako preprečevati ta pojav. Kot prvo je priporočljivo, da si otrok sam izbere športno panogo, ki mu je všeč. V trenerskem procesu je vedno dobro, da so cilji postavljeni realistično, se pravi, da so dosegljivi. Ne gre pozabiti, da je šport zabava. Agonizem ne sme vedno prevladati. Šport mora pomagati pri doraščanju in dani mladim možnost zdravega doraščanja in utrjevanja samopodobe. Po mnenju Merlakove je potrebno delati predvsem na treh področjih: izogniti se je treba zgodnji specializaciji, trenerji morajo ustvarjati dobro motivacijsko klimo, starši morajo puščati mladim avtonomijo izbire.

Naslednji je bil na vrsti **prof. Franko Drasič**, ki je svoje podajanje podkrepil z izkušnjami, ki jih je nabral v 35 letih kot profesor in 46 letih kot odbojkarški trener. Svoj poseg je osredotočil na opuščanje agonistične športne dejavnosti. V začetku je Drasič podal ugotovitve, da preživi športnik s svojim trenerjem tudi do 14 let. Tudi zaradi tega ima ta figura odločilno vlogo v oblikovanju mladega človeka. Vloga, ki jo mora imeti pedagog v različnih

starostnih dobah pa mora biti temu primerna in se sočasno s starostjo otroka v letih spreminja. Doba otroštva mora biti doba igre, puberteta je doba učenja, adolescenca pa je posvečena agonizmu, meni Drasič. V vsaki starostni dobi pa najde trener in pedagog določene težave. V otroštvu je dandanes največja hiba ta, da v osnovnih šolah ni predvideno dovolj prostora za športno vzgojo. Na splošno vlaga država v to premalo, saj ni dovolj struktur in usposobljenih učiteljev. Te pa ni lahko najti, saj mora biti pedagog, ki se mora ukvarjati z najmlajšimi, usposobljen in nadarjen za to. Mora imeti z otroci "feeling", mora zahtevati red, saj je današnji otrok razvjen, ampak brez ustrahovanja. Trener, ki pozna samo eno športno panogo, ni primeren za to starostno obdobje. Specializacija v športni panogi v tem obdobju sploh ne bi smela priti v poštev. V tem obdobju naj bi otrok razvijal vse motorične in intelektualne sposobnosti v igri.

Obdobje pubertete med 11. in 14. letom podvrže mlade velikim stresom. V tem obdobju otrok zraste sunkovito, zato ima tudi motorične težave, je neroden in negotov. Starši niso več v centru pozornosti, večkrat nastajajo v družini spori. Mladi športniki pa se v tem obdobju učijo tehnike. Trener mora z njimi imeti trdo roko in veliko potrpljenja, pravi Drasič. Mora jih motivirati, mora od njih zahtevati, mora biti resen, dober učitelj in strokov-

no podkovan v svoji disciplini.

V adolescenci (obdobje višje šole) dosega mladostnik polno biološko zrelost. Največje težave pa ima pri oblikovanju osebnosti. Pogosto krši pravila in moralna načela, zahaja v konflikte s starši, soigralci, trenerji. Odrasli morajo priskočiti na pomoč, morajo poznati težave, ki jih to obdobje predstavlja in se po tem ravnavati. V športu mora trener zahtevati, a mora tudi poudarjati važnost drugih dejavnikov: mora poudarjati važnost učenja, zdravega življenja in dajati nasvete o zdravi prehrani in svariti pred alkoholom in mamili. Po mnenju Drasiča je torej glede na povedano bistveno, da je trener usposobljen in primeren starostni dobi otrok, ki so mu zaupani, saj je lahko tudi on krivec zgodnjega opuščanja športne dejavnosti. V športu ne smemo zemarjati celostne vzgoje mladega človeka.

Posvet se je zaključil z dvema kratkometražnima filmoma, ki jih je predstavil prof. Claudio Bardini z naslovom "...in otroci nas oponašajo". V njem je bilo podčrtanih veliko protislovij današnje družbe in v športu, ki jih otroci povzamejo od odraslih.

Med samimi posegi je publika večkrat posegla. V razpravi so v glavnem vsi podkrepili posege predavateljev. Verjetno je bil prizor tragične nogometne nedelje še pred očmi vseh nastopajočih. (MM)

KOŠARKA - U19

Jadran ZKB pometel s pepelko

Nuova pallacanestro Gorizia - Jadran ZKB 56:87 (7:11, 22:39, 42:61)

JADRAN: Collenzini 4, Semolič 4, Gantar 11, Ukmar 9, Lisjak 8, Vitez 13, Formigli 10, Malalan 22, Bernetič 6. TRENER: Popovič.

Čeprav so jadranovci nastopili zdesetkani so brez težav premagali Goričane. Popovičevi varovanci so zaigrali umirjeno in brez nikakršnih pretiravanj, da ne bi staknili še kako poškodbo.

V prvi četrtini so zaigrali nepričljivo, v nadaljevanju pa sta Vitez in Gantar dobro vodila ekipo, Malalan pa je zreziral igro pod košem. Vseskozi so bili jadranovci v vodstvu, odlikovali so se predvsem v skokih in pridobljenih žogah.

Zaradi okrnjene postave sta tokrat zaigrala tudi mlada Semolič in Bernetič, ki sta dobro opravila svojo nalogo. Predvsem Bernetič se je izkazal v obrambi, kjer je prejel 6 skokov, obenem pa še en skok v napadu, eno podajo in dve blokadi. Pohvala gre tudi Collenziniju, ki je kljub poškodbi kolenskih vezi igral nekaj minut.

Ostali izidi: AcegasAps - Snaidero 70:75, Falconstar - Collinare 73:57, Cordovado - Pordenone 53:86, Cormons - Romans 57:46.

Vrstni red: Jadran ZKB in Falconstar 14, CBU, Snaidero, Cormons in Pordenone 12, Acegas 8, Collinare 6, Romans 4, Cordovado 1, NPG 0.

Alex Vitez

KROMA

UNDER 15 MOŠKI

Sistema Basket Pordenone - Jadran ZKB 99:60 (38:17, 26:19, 18:15, 17:9)

JADRAN ZKB: Pegan 3, Škerl 19, Dellisanti 13, Zudek 2, Longo, Frandolič, Sacher 21, Dell' Anno 2. TRENER: Gerjevič. SON: Pordenone 19, Jadran 14. 3 TOČKE: Pegan 1, Škerl 1.

Združena ekipa Jadrana je v mladinskem prvenstvu do 15. leta starosti visoko izgubila proti ekipi Sistema Basket Pordenone, ki je dejansko prava selekcija iz pordenonske pokrajine. Varovanci trenerja Maria Gerjeviča so začeli slabo in gostitelji, ki so prednjačili tudi v višini, so jim takoj pobeignili. V drugi četrtini so se jadranovci zbrali, vseeno pa jim ni uspelo ublažiti pritiska Pordenončanov. Poraz je bil tako povsem zaslužen.

UNDER 15 MOŠKI

DEŽELNO PRVENSTVO

Konec tedna se je začelo še deželno košarkarsko prvenstvo Under 15, v katerem nastopa v tržaško-goriški skupini tudi Bor Zadružna kraška banka (z letniki 1993 in 94, starejšim in mlajšim košarkarjem je igranje v tej konkurenci prepovedano). Varovanci trenerja Robija Jakomina sodelujejo v ligi, v katero je vpisanih samo pet ekip. Borovci so bili v prvem krogu prosti, krstni nastop pa bodo opravili v soboto, 24. novembra, v okviru drugega kroga ob 16. uri v Štandrežu proti goriškemu Atletismu. Nasprotniki Bora ZKB v prvenstvu so še tržaški Salesiani Don Bosco, Fogliano in Perteole. Ekipa se bodo med sabo pomerile po štirikrat za skupnih dvajset krogov oziroma šestnajst odigranih tekem.

POSTAVA BORA ZKB: Diego Celin, Matjaž De Luisa, Denis Devecchi, Nemanja Jovanović, Štefan Kukič, Andrej Labiani, Pavel Sancin, Štefan Tanasijević (vsi 1993), Max Jerman, Igor Mahorčič, Nikolas Merku, Matija Peressutti (vsi 1994), trener Robi Jakomin.

ODBOJKA - 1. ženska divizija na Goriškem

Po razburljivem in borbenem srečanju prevladala večja izkušnost igralk Vala Dom

Soča - Val Dom 2:3 (25:27, 25:22, 22:25, 25:19, 15:13)

SOČA: Bevčar, Brumat, Camauli, Černic, Gabbana, Galizia, Gergočet, Kogoj, Marussi, Mror, Nanut, Visintin. TRENER: Uršič.

VAL DOM: Braini, Costariol, Degano, Lavrenčič, Terpin, Nardin, Povšič, Kocjančič, Piras (L). TRENER: Lavrenčič

Goriški derbi se je zaključil šele po petih nizih: po razburljivem in borbenem srečanju so slavile gostje, ki so predvsem zaradi izkušnosti in manjšega števila napak ugnale domače igralkke, ki so se vseskozi dobro upirale.

Prva dva niza sta bila do končnice zelo izenačena. V tretjem nizu je prišlo do preobrata: Lavrenčičeve varovanke so vodile že z 8:2, nato pa so gostiteljice prevzele vajeti v svoje roke in zaključile niz v svojo korist. V četrtem setu pa se je stanje spreobrnilo: združena ekipa Val Dom je povedla že v uvodu, prednost 5-6 točk pa so Lavrenčičeve igralkke obdržale vse do konca in tako izenačile v nizih. V zadnjem odločilnem nizu sta se ekipi izmenjavali v vodstvu, zmagalo Vala Doma pa so odločile predvsem napake mladih Uršičevih varovank.

Pri Valu se je na mreži izkazala predvsem Irene Costariol, ki je nevtralizirala celo vrsto napadov in uspešno zaključevala napade. Tudi sprejem je bil tokrat boljši, kar je poenostavilo gradnjo napadov. Pri Soči pa si pohvalo zasluži Visintinova, ki vsakič pokaže nekaj več, trenerka Uršičeva pa jo lahko izkoristi na krilu ali centru.

Mlade sočanke (levo) so se dobro upirale bolj izkušenim nasprotnicam (desno)

PRINČIČ

SLOVENSKI PROGRAM
Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
Teletekst: str. 316 - 342 - 343
18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 7. video natečaj 2007: NSŠ Srečko Kosovel - Opčine: Nesporazum
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV - Dnevnik Slovenija 1

6.05 Aktualno: Anima Good News (vodi Gabriele La Porta)
6.10 Nad.: Sottocasa
6.30 Dnevnik; Prometne informacije
6.45 Jutranja razvedrilna oddaja Unomattina (vodita Eleonora Daniele in Luca Giurato), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 9.00, 9.30) dnevnik, Tg parlament, Tg1 Flash
10.35 Gremo v kino
10.40 10 minut za oddaje pristopanja
11.00 Nasveti za dobre nakupe: Occhio alla spesa
11.25 Vreme in dnevnik
12.00 Variete o kuharski spretnosti: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik
14.00 Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana - Zgodbe (vodi Caterina Balivo)
15.50 Variete: Festa italiana
16.35 Tg parlament
16.45 Dnevnik in vreme
17.00 Glasb. odd.: 50. Zlati cekin (vodita Cino Tortorella in Veronica Pivetti)
18.50 Kviz: L' eredita'
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi
21.10 Variete: Ballando con le stelle (vodi Milly Carlucci)
23.55 Dnevnik

6.00 Focus
6.15 Otok slavnih
6.55 Skoraj ob 7-ih
7.00 Juntranji variete: Random
9.15 TGR - Gore
9.45 Svet v barvah
10.00 Dnevnik Tg2punto.it
11.00 Variete: Piazza Grande
13.00 Dnevnik Tg2
13.30 Tg2 Navade/Potovanja
14.00 Aktualno: Italija na 2. (vodi Roberta Lanfranchi)
15.50 Aktualna odd.: Ricomincio da qui (vodi Alda D' Eusanio)
17.20 Nan.: Roswell
18.05 Tg2 Flash, šport
18.30 Tg2 Dnevnik/Meteo 2
18.50 Hum. nan.: Piloti (i. Enrico Bertolino, Max Tortora)
19.10 Reality: Otok slavnih
20.00 Nan.: 7 vite (i. Luca Seta, Giuseppe Gandini)
20.30 Dnevnik
21.05 TV film: Nebbie e delitti 2 (It., '07, i. Luca Barbareschi, N. Stefanenko)
23.00 Dnevnik
23.15 Aktualno: Soočanja
0.00 Tg parlament
0.10 Gledališče

6.00 Rai News 24
8.05 Mi smo zgodovina
9.05 Verba volant
9.15 10.05 Cominciamo bene
12.00 Tg3 šport, Meteo
12.25 Tgr Čisti računi
12.45 Aktualno: Zgodbe
13.10 Nan.: Saranno famosi
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Tgr Znanstveni dnevnik, 15.00 Tgr Neapolis
15.10 Variete: Trebisonda
15.20 Nan.: The Saddle Club
16.15 Mladinski dnevnik Gt Ragazzi, 16.35 Melevisione
17.00 Aktualno: Druga Geo
17.50 Dok.: Geo & Geo
18.15 Tg3 Meteo
19.00 Dnevnik, deželne vesti
20.00 Rai Tg Šport
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole (i. Francesco Vitiello, Greta Scarano)
23.10 Dnevnik, deželne vesti
23.25 Tg3 Primo Piano

23.45 Variete: Glob
0.35 Tg3 Night News - Meteo
0.55 Aktualna odd.: Economix

6.00 Pregled tiska
6.25 Nan.: Quincy, 7.40 Hunter (i. Fred Dryer), 8.40 Nash Bridges
9.40 Nan.: Saint Tropez, 10.40 Ljubenzenska vročica
11.30 Dnevnik, vreme
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik Tg 4, vreme
14.00 Aktualno: Forum
15.00 Nan.: Wolff, policaj v Berlinu (i. Gerd Wameling, A. Arndt)
16.00 Nad.: Steze
16.30 Film: Il tormento e l' estasi (biog., VB, '65, r. C. Reed, i. Charlton Heston, Rex Harrison, T. Milian)
17.50 Tg com, promet
18.55 Dnevnik, vreme
19.35 Aktualno: Zanimivosti Tg4
20.00 Nad.: Vihar ljubezni (i. Dirk Galuba, Mona Seefried, H. Richter-Rohl)
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Nad.: Vihar ljubezni (i. Henriette Richter-Rohl, Gregory B. Waldis)
23.25 Film: Assassinio sull' Orient Express (krim., VB, '74, r. Sidney Lumet, i. Albert Finney, Ingrid Bergman, Sean Connery, L. Bacall)

2.15 Film: Assassination Bureau (kom., VB, '68, i. Oliver Reed)

6.00 Na prvi strani
7.55 Promet, vreme, borza in denar
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
9.00 Aktualna tema v odd. Panorama dneva
9.10 Vaše mnenje
9.20 Variete: Maurizio Costanzo Show
9.40 Tg borza flash
11.25 Nan.: Detektiv v bolnici
12.25 Nad.: Vivere (i. Gabriele Greco, Gaetano D' Amico)
13.00 Dnevnik TG 5, vreme
13.40 Nad.: Beautiful (i. Ashley Jones, Jack Wagner), 14.10 Centovetrine
14.45 Aktualno: Moški in ženske
16.15 Reality show: Prijatelji
16.55 Tg5 minut
17.05 TV film: Il matrimonio del mio ex fidanzato (kom., Nem., '06, i. Susan Anbeh, J. Rieke)
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (vodi Gerry Scotti)
20.00 Dnevnik TG 5, vreme
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Variete: Zelig (vodita Claudio Bisio in Vanessa Incontrada)
23.45 Aktualno: Matrix

6.00 Nan.: I-Taliani
6.35 Variete za najmlajše
9.05 Film: Si fa presto a dire amore (kom., It., '00, i. E. Brignano)
11.10 Nan.: A-Team
12.15 Vaše mnenje
12.25 Odprti studio, vreme
13.00 Šport studio
13.35 Kviz: Šport kviz
13.40 Risanke
15.00 Nan.: Veronica Mars - Ljubezen do živali, 15.55 Malcolm
16.50 Ris. film: Daffy Duck
18.25 Bernard - Learning to fly
18.30 Odprti studio, vreme
19.10 Nan.: Camera Cafe
19.45 Risanke: Dragon Ball GT
20.10 Variete: Candid camera
20.30 Kviz: Prendere o lasciare
21.10 Nan.: CSI: Miami (i. David Caruso, Adam Rodriguez, E. Procter)
22.05 Nan.: CSI: NY (i. Gary Sinise, Claire Forlani)
23.05 Film: They - Incubi dal mondo delle ombre (srh., ZDA, '02, i. Laura Regan)

7.00 9.20, 13.45, 16.40, 20.30, 23.00 Dnevnik
8.10 Pregled tiska
8.50 Pisma Don Mazziju
10.30 Svetnik dneva, horoskop, vreme, pregovor
10.35 Nad.: Marina
11.05 Dok. o naravi
11.35 Nan.: Don Matteo 4
12.10 Oddaja o zdravju TV Salus
13.30 Aktualno v živo
16.10 Nan.: Lassie
17.00 Risanke
19.00 Povejte županu
19.55 Športna oddaja
20.05 Košarka Snaidero Udine
20.55 Informativna oddaja
21.00 Modni defile: Tra cielo e mare (prenos)
23.50 Nad.: Garibaldi, eroe dei due mondi, 1.30 Meteo

6.00 12.30, 20.00, 1.10 Tg La7
7.00 Aktualno: Omnibus
9.20 Aktualno: 2 minuti za knjigo
10.30 Nan.: Angelski dotik - The Perfect Game, 11.30 Raziskave duhovnika Dowlinga, 13.00 Komisar Scali
14.00 Film: Il grande circo (dram., ZDA, '59, i. Victor Mature, R. Sutttons)
16.15 Dok.: Atlantida
18.00 Nan.: Stargate SG-1
19.00 Nan.: JAG - Nesreča (i. C. Bell, David James Elliott)
20.30 Aktualno: Osem in pol
21.30 Aktualno: Barbarske invazije (vodi Daria Bignardi)
0.05 Aktualna odd.: Tetris

6.10 Kultura, 6.15 Odmevi
7.00 8.00 Poročila
7.10 8.10 Dobro jutro
9.00 Poročila
9.05 Ris. nan.: Fliper in Lopaka
9.35 Lutkovna nan.: V znamenju dvojčkov: O mucku, ki ni znal mi-javkati
9.50 Kratki dok.i film: Dana in Ramadan (Jordanija)
10.05 Enajsta šola
10.40 Kontaktna oddaja: Jasno in glasno - Kajenje
11.25 Osmi dan
11.55 Kviz: Milijonar z Jonasom
13.00 Poročila, vreme, šport
13.15 Duhovni utrip
13.40 Nad.: Kingdom
14.25 Slovenski utrinki
15.00 Poročila, promet
15.10 Hidak - Mostovi
15.45 Ris.: Babar
16.05 Iz popotne torbe: Hrana
16.30 Dok. nan.: Slovenski vodni krog - Iška
17.00 Novice, slovenska kronika, vreme, šport
17.30 Največje Nobelove uspešnice
17.40 Dok.: National Geographic
18.40 Risanke
18.55 Vreme in dnevnik
19.35 Vreme, šport
19.55 Dan Rudolfa Maistra. Prenos državne proslave iz Gornje Radgona
21.05 Na zdravje!
22.30 Odmevi, kultura, šport, vreme
23.30 Pogovorna oddaja: Polnočni klub - Lobiranje

6.30 9.30 Zabavni infokanal
7.30 TV prodaja
8.00 Umetni raj
8.25 Evropski magazin
9.00 Seja Državnega zbora
13.30 Hum. nad.: Najlepši čas mojega življenja (Nem., zadnji del)
13.55 Film: Emil spet rezlja močičke (Šved.-Nem.)
15.30 Šport špas
16.00 Dok. odd.: Hitlerjevi judovski vo-jaki
17.00 Mostovi - hidak
18.00 Poročila
18.05 Primorski mozaik
18.35 Študentska
18.55 Velika imena malega ekrana - Galerija igralcev: Majda Grbac
20.00 Dok. nan.: Vesoljska tekma
20.50 Hum. nan.: Statisti - Extras (VB-ZDA, '05/066, i. Ricky Gervais, Ashley Jensen)

21.20 Film: Umor v pariški četrti - 36 Quai des Orfèvres (krim., Fr., '04, r. Olivier Marchal, i. Daniel Auteuil, Gerard Depardieu, Valeria Golino)
23.10 Film: Sovražnik ljudstva (norv.)
0.35 Nad.: Glava družine (4. del)
1.15 Seja državnega zbora
3.15 Dnevnik zamejske TV

14.00 Čezmejna TV
14.20 Euronews
14.30 Vesolje je...
15.00 Četrtekova športna oddaja
15.30 Film: Jaz in Vincent (Fr.)
17.00 Mladinska odd.: Fanzine
17.30 Dok. oddaja
18.00 Program v slovenskem jeziku: Študentska
18.20 Do Mi Re
18.35 Vreme
18.40 Primorska kronika
19.00 Dnevnik - Šport
19.30 Vsedanes aktualnost
20.00 Mladinska odd.: Ciak junior
20.30 Potopisi
21.00 Dok. športna oddaja
22.35 Vsedanes - TV dnevnik
22.50 Globus
23.20 Arhivski posnetki
23.50 Vsedanes - TV dnevnik
0.05 Čezmejna TV - TV dnevnik v slovenskem jeziku

10.30 Dnevnik, vreme
11.00 Videostrani
17.00 Kmetijska oddaja
17.55 Napoved dnevnika
18.00 Miš maš
18.40 Avto za vas
18.45 Objektiv: Kaj je novega na Krasu
19.15 Rally magazin 21
19.45 Kulturni utrinek
19.50 Avto za vas
20.00 Dnevnik, vreme
20.30 Modro
21.00 Razgledovanja
21.30 Odkrito ni skrito
22.00 Utrinki iz Evropskega parlamenta
22.10 Vedeževanje
23.10 Dnevnik, vreme
23.40 Videostrani

RADIO

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes koledar, pravljica in napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Kulturne diagonale: Dvignjena zavesa; 9.00 Radioaktivni val z Borisom Devetakom in Markom Sancinom; 10.00 Poročila; 10.20 Odprta knjiga - Jasna Jurečič: Prerokuj m i še enkrat (11. nad.); 11.00 Studio D; Napovednik; 13.20 Zborovski utrip; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: Kdo je lopov (piše Evelina Umek); 14.40 Minute za boljši jezik (pripr. Slava Starc); 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jazz odenki; 18.00 Kulturni dogodki; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
Poročila; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30; 7.00 Jutranjik; 6.00-9.00 Jutro na RK; 8.00 Pregled tiska, vreme; 9.00-12.30 Dopoldan in pol (vodi Ljuba Sušan); 9.10 Prireditve; 12.30 Opoldnevnik, osmrtnice; 14.00 Mnenjska odd.: Rekel in ostal živ; 16.15 Glasba po željah; 15.30 DIO; 17.30 Primorski dnevnik; 17.00 Prireditve, planiški vodnik, kinospored; 18.00 Radio "Bla Bla"; 19.00 Dnevnik; 19.30 Rončel na obali; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Moj radio je lahko tudi balon; 0.00 Nočni pr.
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; vreme, promet; 8.05 Horoskop; 8.25 Pregovor; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Stekljeni grad; 9.33 Pred našim mikrofonom; 10.00 Replay; 11.00 Odprti prostor; 12.10 Predstavitve dnevnika; 12.15 Sigla single; Vreme, promet; 13.00 Svetnik dneva, vse najboljše; 13.40 Casadei; 14.10 Kje, kako,kdaj; 14.35 Euro notes; 15.05 Pesem tedna; 15.10 5x5; 15.30 DIO; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 The magic bus; 19.00 Giulianine note; 20.00 Z dušo in telesom; 21.00 Odprti prostor; 22.00 Pred našim mikrofonom; 22.30 Kje, kako, kdaj; 23.00 Folk studio; 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.30 Gremo naokrog; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 A že veste...?; 9.30 Radio Ga-Ga; 11.15 Radi imamo Ra-

dio; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 14.30 Labirinti sveta; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO; 16.30 Tema dneva; 17.00 Studio ob 17-ih; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Dnevnik; 20.00 Kulturna panorama; 21.30 Slovencem po svetu; 22.40 O morju in pomorščakih; 22.00 Zrcalo dneva; 22.45 Naš kraj; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2
6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.40 Kulturne prireditve; 9.00 Minute za rekreacijo; 9.35 Popevki; 9.45 Izvidnica; 14.00 Izjava tedna; 14.00 Kulturne drobnice; 12.35 Glasovanje za popevki tedna; 15.30 DIO; 16.15 Popevki; 16.30 Centrifuga; 16.50 Vreme; 17.45 Šport; 18.45 Črna kronika; 19.30 Nocco ne zamudite; 20.00 Stop pops 20 in novosti; 21.00 Nova elektronika; 22.30 Klub klubov
SLOVENIJA 3
7.00. 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 6.05 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Eppur si muove; 11.25 Concertino narodov; 12.05 Spominčice; 13.05 Odprti termin; 13.30 Zbori za mlade; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Sanson; 15.30 DIO, šport; 16.15 Medigra; 16.30 Podobe znanja; 17.00 Evroradijski festivali; 19.30 Povabilo na koncert; 20.00 Posnetek koncerta; 22.05 Igra; 23.00 Jazz ars; 0.05 Slovenski koncert

RADIO KOROŠKA
18.10-19.00 Utrip kulture; Radio Agora: 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Krotan: 2.00-10.00/14.00-18.00 (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: <http://www.primorski.it/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958
Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 0,80 € (191,71 SIT)
Letna naročnina za Slovenijo 154,40€ (35.000 SIT) plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7342147, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6
KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%
NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi, osmrtnice, sožalja, cestitke in zahvale po formatu. DDV - IVA 20%
Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG
Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA
1000
1010
1020
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Naše kraje bo v prihodnjih dneh dosegla atlantska fronta. Pred njo bodo pritekali južni tokovi, za njo od nedelje pa jugozahodni tokovi.

Nad severno in srednjo Evropo ter zahodnim in osrednjim Sredozemljem je območje nizkega zračnega pritiska. Vremenska fronta se zadržuje zahodno od nas.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 7.14 in zatone ob 16.28
Dolžina dneva 9.14.

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo obremenjen, veliko ljudi bo imelo z vremenom povezane težave, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje skoraj mirno, temperatura morja 12,1 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 12 2000 m 5
1000 m 13 2500 m 2
1500 m 8 2864 m 0

UV INDEKS
Ob jasnem vremenu bo UV indeks po nižinah sredi dneva 4,5 in v gorah 5,5.

PLIMOVANJE
Danes: ob 2.10 najnižje -30 cm, ob 8.19 najvišje 65 cm, ob 15.07 najnižje -69 cm, ob 21.33 najvišje 31 cm.
Jutri: ob 2.49 najnižje -25 cm, ob 8.54 najvišje 63 cm, ob 15.44 najnižje -71 cm, ob 22.18 najvišje 30 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Ob morju bo oblačno z občasnimi rahlimi padavinami, drugod bo pretežno oblačno z močnimi do obilnimi padavinami. V gorah bodo padavine pogostejše in bodo lahko predvsem v predalpah zelo obilne. Meja sneženja bo nad okrog 1.800 m.

Na severovzhodu bo večinoma sončno. Drugod bo oblačno. V zahodni Sloveniji bo občasno deževalo. Pihal bo okrepljen jugozahodni veter, ob morju pa jugo. Najnižje jutranje temperature bodo od 7 do 12, najvišje dnevne od 10 do 15, ob morju do 17 stopinj C.

Pretežno oblačno bo z močnimi do obilnimi padavinami, deloma nevihtami. V gorah bodo predvsem v predalpah in v Karniji padavine lahko zelo obilne. Ob morju bo pihal okrepljen jugo, v nižinah zmeren.

Jutri se bo dež iznad zahodne postopno razširil nad vso Slovenijo. Veter bo ponehal. V nedeljo bo oblačno, občasno bo še deževalo. Hladneje bo. Meja sneženja se bo v noči na ponedeljek spustila na okoli 500 m.

LONDON - Priložnost, ki je ob obisku velemedsta ne gre spregledati

Sprehod skozi zgodovino otroštva

Muzej otroštva (V&A Museum of Childhood) razpolaga z najstarejšo in bogato kolekcijo igrac - Vsak dan vrsta rekreativnih in kulturnih dejavnosti

Muzej otroštva, ki razpolaga z najstarejšo in bogato kolekcijo igrac za otroke, se nahaja v Londonu, nekaj korakov od londonske podzemeljske postaje Bethnal Green. Na ogled je veliko igrac in predmetov, ki segajo od 16. stoletja (povoji oziroma predniki današnjih plenit za otroke) do 21. stoletja (najsodobnejša igralna gradbena oprema). Zbrane niso le igrace zahodnega sveta, temveč igrace iz vsega sveta. Muzej po eni strani predstavlja zanimiv sprehod skozi zgodovino otroštva, po drugi strani pa nudi otrokom vrsto rekreativnih in kulturnih dejavnosti. Vstop je brezplačen.

Londonski Muzej otroštva oziroma natančneje »V&A Museum of Childhood« deluje od leta 1872 in razpolaga s prvimi igracami z avtomatiziranimi sklepi (1840–1939), z avtomobili na baterije in lesenimi konjički na kolesih. Razstavljen je tudi eden izmed treh še obstoječih lesenih konjičkov za otroke iz leta 1600. Poleg običajnih plišastih medvedkov in najrazličnejših lutk (večjih ali manjših, starejših ali novejših, skromnih ali pikolovsko izdelanih, gibljivih ali negibljivih, različnih polti in podobno), so na ogled tudi številne marionete. Naj omenimo vsaj prikupnega plišastega medvedka »evropskega porekla« iz leta 1930, lutko Barbie iz šestdesetih let prejšnjega stoletja, japonsko gejšo v obliki lutke, pisane viseče lutke iz Burme ter številne lesene hišice s pohištvom, preprogami, z zavesami, s kuhinjo, posodo, priborom – skratka vsem, kar običajno najdemo v hišah. Vredni ogleda so tudi japonski in kitajski vrtovi v zmanjšanem merilu (na primer miniaturni kitajski »Rock Garden«, ki so ga Kitajci prvotno podarili Napoleonovi ženi in je po francoskem porazu

Na fotografijah otroci, ki imajo v londonskem muzeju nešteto možnosti za igre, različne dejavnosti in spoznavanje sveta

MUZEJ LONDON

»prešel« v roke Angležev). Zanimivi so plišasti koala avstralskih staroselcev oziroma aboriginov, lesene igrace iz Madagaskarja, mnoge namizne igre, domino, dama, knjige pravljic (lastnoročno napisana zgodba enajstletne deklice iz leta 1894 z naslovom Dve princesi) in različni izdelki otrok (predmeti iz pločevink, ročna dela, kvačkanje in večnadstropna hišica imenovana Kocka otroštva). Najstarejšo razstavljeno igraco v muzeju (kolesček naslikanega in izrezanega lesa) so ustvarili Egipčani okoli leta 1300 pred n.št.

Recept uspeha Muzeja otroštva v Londonu vključuje idealno kombina-

cijo dveh sestavin, in sicer prepletanje vzgojno-izobraževalne komponente z razvedrilno. Take vrste ogled pa je lahko še bolj zanimiv, če pomislimo, da pred 17. stoletjem v Evropi nismo poznali današnjega koncepta otroštva. Takrat otroci niso še predstavljali kategorije, ki mora biti zaščitena. V umetnosti srednjega veka (predvsem v slikarstvu) lahko opazimo, da so otroke upodabljali kot pomanjšane odrasle, ki niso bili izključeni iz iger odraslih, kot na primer iz hazarderskih iger. Ni jim še bil priznan status otroka, temveč so sodili v kategorijo ljudi, ki

so opravljali hišna opravila. Igrace so se na splošno uveljavile šele tedaj, ko so otroci že zasedali pomembno mesto v čustvenem življenju družine. In prav ločevanje med svetom otrok in odraslih je povezano z vprašanjem pravic otrok, ki so se prvič uveljavile šele po drugi svetovni vojni.

Med ogledom londonskega muzeja otroci lahko spoznajo zgodovino otroštva, enostavnejše mehanske gibanje igrac, postopke izdelave različnih ročnih del in igrace različnih kultur. Na voljo so jim vprašanja, ki visijo nad in med razstavljenimi predmeti in stimu-

lirajo otroško radovednost. Redne so tudi spremne pobude, kot so predavanja, igre, uprizoritve (razlage o fotografiji, zankonitostih veselja in podobnih zanimivostih). Zelo obiskane pa so tudi družinske aktivnosti v muzeju, različne delavnice (na primer o afriški glasbi, azijski ali judovski skupnosti v vzhodnem Londonu in podobno).

Muzej otroštva v Londonu je kot velika posebnost res vreden ogleda. Za dodatne informacije o delovanju ustanove pa je na razpolago spletna stran www.museumofchildhood.org.uk.

Jasmina Strekelj

POZIV PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Pomagajmo obnoviti bolnico Franjo!

Zadružna
kraška banka **26359**

Zadružna banka
Doberdob in Sovodnje **700246**

Prispevke lahko nakažete na posebne račune »Za obnovo bolnice Franje«

Banca di Cividale
Kmečka banka **404860**

Antonveneta
(agencija 8 - Ul. Filzi) **12970S**